

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 20ής Μαρτίου 2013

σχετικά με την κρατική ενίσχυση αριθ. SA.23420 (11/C, πρώην NN40/10) που έθεσε σε εφαρμογή το Βέλγιο υπέρ της SA Ducroire

[κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό C(2013) 1497]

(Τα κείμενα στη γαλλική και στην ολλανδική γλώσσα είναι τα μόνα αυθεντικά)

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

(2014/274/ΕΕ)

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 108 παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο ⁽¹⁾,

Έχοντας υπόψη τη συμφωνία για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο, και ιδίως το άρθρο 62 παράγραφος 1 στοιχείο α),

Αφού κάλεσε τους ενδιαφερόμενους να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους σύμφωνα με τα εν λόγω άρθρα ⁽²⁾,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

I. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

- (1) Στις 5 Ιουνίου 2007, [η καταγγέλλουσα] (*) υπέβαλε καταγγελία στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή σχετικά με την εισφορά αρχικού κεφαλαίου ύψους 150 εκατομμυρίων ευρώ από την οποία ενδεχομένως ωφελήθηκε η ανώνυμη εταιρεία SA Ducroire (εφεξής «η SA Ducroire») κατά τη σύστασή της τον Σεπτέμβριο του 2004 από τον Office National du Ducroire (εφεξής «ο ONDD»).
- (2) Με επιστολή της 7ης Δεκεμβρίου 2007, η Επιτροπή υπέβαλε λεπτομερείς ερωτήσεις στο Βέλγιο. Οι απαντήσεις στις ερωτήσεις αυτές, στις οποίες επισυνάπτονταν πολλά έγγραφα καθώς και επιχειρηματικό σχέδιο, της περιήλθαν στις 12 Φεβρουαρίου 2008.
- (3) Στις 9 Σεπτεμβρίου 2008 πραγματοποιήθηκε σύσκεψη μεταξύ της καταγγέλλουσας και των υπηρεσιών της Επιτροπής.
- (4) Η Επιτροπή διαβίβασε στο Βέλγιο το μη εμπιστευτικό κείμενο της καταγγελίας στις 4 Δεκεμβρίου 2008.
- (5) Το μη εμπιστευτικό κείμενο των παρατηρήσεων του Βελγίου από κοινού με ειδικές ερωτήσεις διαβιβάστηκε στην καταγγέλλουσα στις 12 και στις 17 Δεκεμβρίου 2008. Η καταγγέλλουσα απάντησε σε αυτά με επιστολή της 6ης Νοεμβρίου 2009.
- (6) Στο Βέλγιο υποβλήθηκαν πρόσθετες ερωτήσεις στις 21 Απριλίου 2010, στις οποίες το Βέλγιο απάντησε στις 23 Ιουλίου 2010.
- (7) Στις 23 Φεβρουαρίου 2011, η Επιτροπή αποφάσισε να κινήσει την επίσημη διαδικασία έρευνας που προβλέπεται στο άρθρο 108 παράγραφος 2 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (εφεξής «ΣΛΕΕ») ⁽³⁾ αναφορικά με τα ακόλουθα ενδεχόμενα μέτρα ενίσχυσης: (i) την εγγύηση του βελγικού κράτους από την οποία επωφελήθηκε ο ONDD για τους εμπορεύσιμους κινδύνους· (ii) μία ή περισσότερες εσωτερικές μεταφορές πόρων υπέρ της ασφάλισης των εμπορεύσιμων κινδύνων και (iii) το εγγεγραμμένο κεφάλαιο που έχει αναλάβει ο ONDD υπέρ των δραστηριοτήτων ασφάλισης εμπορεύσιμων κινδύνων της SA Ducroire. Η Επιτροπή κάλεσε τα ενδιαφερόμενα μέρη να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους σχετικά με τα επίμαχα μέτρα.

⁽¹⁾ Από την 1η Δεκεμβρίου 2009, τα άρθρα 87 και 88 της συνθήκης ΕΚ μετατράπηκαν αντιστοίχως στα άρθρα 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης («ΣΛΕΕ»). Οι διατάξεις είναι κατ' ουσία ταυτόσημες και στις δύο περιπτώσεις. Για τους σκοπούς της παρούσας απόφασης, οι αναφορές στα άρθρα 107 και 108 της ΣΛΕΕ νοούνται αντιστοίχως, κατά περίπτωση, ως αναφορές στα άρθρα 87 και 88 της συνθήκης ΕΚ. Η ΣΛΕΕ επέφερε επίσης ορισμένες αλλαγές, όπως η αντικατάσταση των λέξεων «Κοινότητα» από τη λέξη «Ένωση», «κοινή αγορά» από «εσωτερική αγορά» και «Πρωτοδικείο» από «Δικαστήριο». Στην παρούσα απόφαση χρησιμοποιείται η ορολογία της ΣΛΕΕ.

⁽²⁾ ΕΕ C 163 της 1.6.2011, σ. 1.

(*) Εμπιστευτικές πληροφορίες

⁽³⁾ ΕΕ C 163 της 1.6.2011, σ. 1.

- (8) Στις 17 Μαρτίου 2011 και στις 28 Απριλίου 2011 πραγματοποιήθηκαν, αντιστοίχως, δύο συσκέψεις μεταξύ των βελγικών αρχών, του ONDD, της SA Ducroire και των υπηρεσιών της Επιτροπής.
- (9) Στις 4 Μαΐου 2011, οι βελγικές αρχές ζήτησαν να τους χορηγηθεί παράταση κατά τέσσερις εβδομάδες της προθεσμίας απάντησης στην απόφαση κίνησης της επίσημης διαδικασίας έρευνας (στο εξής «η απόφαση κίνησης της διαδικασίας»). Στις 5 Μαΐου 2011, η Επιτροπή ενημέρωσε τις βελγικές αρχές ότι δεν είχε καμία αντίρρηση όσον αφορά το αίτημα για παράταση της προθεσμίας και ζήτησε συμπληρωματικές πληροφορίες σχετικά με τη συνεδρίαση της 28ης Απριλίου 2011.
- (10) Την 1η Ιουνίου 2011, οι βελγικές αρχές κοινοποίησαν την απάντησή τους στις παρατηρήσεις και τις ερωτήσεις που είχε διατυπώσει η Επιτροπή στην απόφαση κίνησης της διαδικασίας. Τα παραρτήματα στην απάντησή τους διαβιβάστηκαν στις 9 και 10 Ιουνίου 2011.
- (11) Μετά την απάντηση αυτή, η Επιτροπή ζήτησε συμπληρωματικές πληροφορίες στις 27 Ιουλίου 2011.
- (12) Για να προετοιμάσουν την απάντησή τους στις ερωτήσεις της Επιτροπής, οι βελγικές αρχές πραγματοποίησαν δύο τεχνικές συνεδριάσεις με τις υπηρεσίες της Επιτροπής και τον δικαιούχο των μέτρων ενίσχυσης, στις 26 Σεπτεμβρίου και στις 18 Οκτωβρίου 2011, αντιστοίχως. Συμπληρωματικές πληροφορίες σχετικά με τα θέματα που εξετάστηκαν κατά τη διάρκεια των εν λόγω συσκέψεων κοινοποιήθηκαν από το Βέλγιο στις 14 Νοεμβρίου.
- (13) Στις 5 Δεκεμβρίου 2011, οι βελγικές αρχές διαβίβασαν την απάντησή τους στις ερωτήσεις της Επιτροπής της 27ης Ιουλίου 2011.
- (14) Στις 23 Απριλίου 2012, η Επιτροπή ζήτησε ορισμένες διευκρινίσεις σχετικά με τις διάφορες πληροφορίες που είχαν υποβληθεί, οι οποίες χορηγήθηκαν από τις βελγικές αρχές στις 16 Μαΐου 2012.
- (15) Στις 21 Μαΐου 2012 πραγματοποιήθηκε σύσκεψη μεταξύ των βελγικών αρχών, του ONDD, της SA Ducroire και των υπηρεσιών της Επιτροπής μετά την οποία οι βελγικές αρχές διαβίβασαν συμπληρωματικές εξηγήσεις με επιστολή της 31ης Μαΐου 2012. Με επιστολή της 14ης Ιουνίου 2012, οι βελγικές αρχές επανέλαβαν τη θέση τους όσον αφορά το μέτρο χορήγησης κεφαλαίων το οποίο αμφισβητείται από την Επιτροπή.

II. ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

II.1. Ο ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ ΚΑΙ ΟΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ

- (16) Ο ONDD αποτελεί «αυτόνομο δημόσιο ίδρυμα» που δραστηριοποιείται στην αγορά της ασφάλισης πιστώσεων και διαθέτει την υποστήριξη και την εγγύηση του βελγικού κράτους.
- (17) Έως τις 31 Αυγούστου 2003, ο ONDD άσκησε όλες τις δραστηριότητες για δικό του λογαριασμό, καλυπτόμενος από το ευεργετικό καθεστώς της εγγύησης του κράτους. Δεν υπήρχαν χωριστοί λογαριασμοί για τις βραχυπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες δραστηριότητες ασφάλισης πιστώσεων, ούτε για τους εμπορεύσιμους και μη εμπορεύσιμους κινδύνους. Στην ανακοίνωση της Επιτροπής προς τα κράτη μέλη, βάσει του άρθρου 93 παράγραφος 1 της συνθήκης, για την εφαρμογή των άρθρων 92 και 93 της συνθήκης στην βραχυπρόθεσμη ασφάλιση εξαγωγικών πιστώσεων (εφεξής «η ανακοίνωση για την ασφάλιση εξαγωγικών πιστώσεων») (*) χαρακτηρίζονται εμπορεύσιμοι οι εμπορικοί και πολιτικοί κίνδυνοι με μέγιστη περίοδο κινδύνου μικρότερη των δύο ετών, για οφειλέτες (†) που είναι εγκατεστημένοι σε μία από τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή σε ορισμένες χώρες μέλη του ΟΟΣΑ, όπως η Αυστραλία, ο Καναδάς, η Ισλανδία, η Ιαπωνία, η Νέα Ζηλανδία, η Νορβηγία, η Ελβετία και οι Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής (‡).
- (18) Την 1η Σεπτεμβρίου 2003, ο ONDD ενεργοποίησε λογαριασμό, ο οποίος ανήκει στην αποκαλούμενη κατηγορία «commercial» (εμπορικό λογαριασμό), για τον οποίο δεν είχε, σύμφωνα με τις βελγικές αρχές, την εγγύηση του κράτους, ο οποίος χρησιμοποιήθηκε, από την ημερομηνία εκείνη, για το συνολικό φάσμα των δραστηριοτήτων που σχετίζονται με τους βραχυπρόθεσμους κινδύνους. Την εποχή εκείνη είχε λοιπόν διοχετευθεί κεφάλαιο [45-70] εκατ. ευρώ στον εν λόγω εμπορικό λογαριασμό, επιτρέποντας τη χορήγηση της έγκρισης της εθνικής ρυθμιστικής αρχής των ασφαλιστικών οργανισμών, της Υπηρεσίας Ελέγχου των Ασφαλίσεων (εφεξής «η OCA»). Στο πλαίσιο του προαναφερόμενου εμπορικού λογαριασμού δεν υπήρχαν χωριστοί λογαριασμοί για εμπορεύσιμους και μη εμπορεύσιμους κινδύνους.

(*) EE C 281 της 17.9.1997, σ. 4. Από την 1η Ιανουαρίου 2013, η Επιτροπή εφαρμόζει τη νέα ανακοίνωση προς τα κράτη μέλη σχετικά για την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στη βραχυπρόθεσμη ασφάλιση εξαγωγικών πιστώσεων, που δημοσιεύθηκε στις 19 Δεκεμβρίου 2012 (EE C 392 της 19.12.2012, σ. 1.).

(†) Ανεξάρτητα από το εάν πρόκειται για δημόσιους ή ιδιώτες οφειλέτες.

(‡) Βλέπε το σημείο 2.5 της ανακοίνωσης για την ασφάλιση εξαγωγικών πιστώσεων.

- (19) Τον Μάιο του 2004, ο ONDD αποφάσισε να μεταβιβάσει τις υφιστάμενες δραστηριότητες του βραχυπρόθεσμης ασφάλισης πιστώσεων σε θυγατρική εταιρεία, με τη σύσταση της SA Ducroire. Οι βελγικές αρχές υποστηρίζουν ότι η απόφαση για τη σύσταση της SA Ducroire ελήφθη στο πλαίσιο της συμμόρφωσης με τις διατάξεις της ανακοίνωσης για την ασφάλιση εξαγωγικών πιστώσεων, η οποία καλεί τα κράτη μέλη να τροποποιήσουν τα συστήματα ασφάλισης εξαγωγικών πιστώσεων τους, κατά τρόπο ώστε οι οργανισμοί ασφάλισης εξαγωγικών πιστώσεων να μην επωφελούνται πλέον από τη στήριξη του κράτους σε ό, τι αφορά τους κινδύνους που χαρακτηρίζονται ως «εμπορεύσιμοι».
- (20) Η απόφαση ίδρυσης της SA Ducroire και διάθεσης σε αυτήν μετοχικού κεφαλαίου ύψους 150 εκατ. ευρώ εγκρίθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο στις 11 Μαΐου 2004 με βάση το επιχειρηματικό σχέδιο που είχε καταρτιστεί από τον ONDD με χρονικό ορίζοντα τα έτη 2005-2007, στο πλαίσιο του οποίου προβλέπονταν δύο σενάρια: το σενάριο Α) που χαρακτηριζόταν «ρεαλιστικό», με βάση την οικονομική συγκυρία και την υποθετική αύξηση των ασφαλισμένων ποσών κατά 3 %· και το σενάριο Β), το οποίο χαρακτηριζόταν «δυναμικό», θεμέλιο του οποίου ήταν η δραστήρια προσέγγιση για την κατάκτηση της αγοράς με βάση το υποθετικό σενάριο ότι η ανάπτυξη θα ήταν διπλάσια από την αντίστοιχη του ρεαλιστικού σεναρίου, θα ανερχόταν δηλαδή σε 6 % ⁽⁷⁾.
- (21) Η SA Ducroire συστάθηκε στις 23 Σεπτεμβρίου 2004, ημερομηνία κατά την οποία ο ONDD είχε εγγραφεί για ποσό 150 εκατ. ευρώ στο κεφάλαιο της εταιρείας, από το οποίο τα 100 εκατ. ευρώ καταβλήθηκαν αμέσως, ενώ το εναπομένον ποσό των 50 εκατομμυρίων ευρώ καταβλήθηκε το 2009.
- (22) Την 1η Ιανουαρίου 2005, ο ONDD μεταβίβασε το χαρτοφυλάκιο βραχυπρόθεσμων κινδύνων του στην SA Ducroire, η οποία άρχισε να ασκεί από την ημερομηνία εκείνη τις δραστηριότητές της. Ο ONDD, από την πλευρά του, εξακολούθησε να διαχειρίζεται τους μακροπρόθεσμους κινδύνους.
- (23) Η SA Ducroire διαχειρίζεται έτσι το σύνολο των εμπορεύσιμων κινδύνων κατά την έννοια της ανακοίνωσης για την ασφάλιση εξαγωγικών πιστώσεων (οι οποίοι είναι εξ' ορισμού βραχυπρόθεσμοι), καθώς και τους μη εμπορεύσιμους βραχυπρόθεσμους κινδύνους, όπως οι κίνδυνοι με διάρκεια μικρότερη της διετίας για οφειλότες εγκατεστημένους σε χώρες εκτός του ΟΟΣΑ.
- (24) Το 2007, η SA Ducroire απέκτησε το 33 % του κεφαλαίου της «Komerčni úvěroná rojišť'ovna EGAP (KUP)» (του εμπορικού σκέλους του τσεχικού εθνικού οργανισμού ασφάλισης εξαγωγικών πιστώσεων) για ποσό [12-14] εκατομμυρίων ευρώ. Η εξαγορά αυτή πραγματοποιήθηκε από κοινού με την SACE BT, η οποία είχε αποκτήσει επίσης το 33 % του κεφαλαίου της KUP. Το 2009, η SA Ducroire εξαγόρασε το σύνολο της συμμετοχής της SACE BT στο κεφάλαιο της KUP για ποσό [0-20] εκατ. ευρώ. Η SA Ducroire απέκτησε έτσι το 66 % του κεφαλαίου της KUP για συνολικό ποσό [10-35] εκατ. ευρώ. Από το τελευταίο αυτό ποσό, 12 εκατ. ευρώ καταγράφηκαν λογιστικά ως απόσβεση της ζημίας από τη συμμετοχή στο μετοχικό κεφάλαιο (αρνητική προσαρμογή της αξίας της επένδυσης).

II.2. Η ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ

- (25) Στις 5 Ιουνίου 2007 υποβλήθηκε καταγγελία στην Επιτροπή. Σύμφωνα με την καταγγέλλουσα, ο ONDD προχώρησε στην διάθεση των κεφαλαίων με όρους που δεν θα μπορούσε να έχει αποδεχθεί ένας ιδιώτης επενδυτής. Η αποδοτικότητα της SA Ducroire, όπως αναμενόταν κατά τη χορήγηση του κεφαλαίου, θα ήταν, αφενός, κατώτερη από εκείνη στην οποία θα προσέβλεπε ένας ιδιώτης επενδυτής. Αφετέρου, το κεφάλαιο που χορηγήθηκε στην SA Ducroire δίδεν υπερέβαινε το αναγκαίο κεφάλαιο, τόσο από την άποψη των κανόνων προληπτικής εποπτείας για τα ελάχιστα επαρκή ίδια κεφάλαια, όσο και σε σχέση με το μέσο όρο του συντελεστή φερεγγυότητας (καθαρά ασφάλιστρα/ίδια κεφάλαια) για τους άλλους φορείς που δραστηριοποιούνται στον κλάδο. Σύμφωνα με την καταγγέλλουσα, η SA Ducroire και η SACE BT μπόρεσαν να υποβάλουν κατά το δεύτερο εξάμηνο του 2006 την κοινή προσφορά «που ήταν ασυναγώνιστη σε σχέση με κάθε άλλη ανταγωνιστική προσφορά» για την αγορά του 66 % των μετοχών της KUP, μόνο χάρη στην «υπερκεφαλαιοποίησή» τους το 2004.

II.3. ΛΟΓΟΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΙΝΗΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ

- (26) Η έρευνα που κινήθηκε στις 23 Φεβρουαρίου 2011 αφορά τα ακόλουθα μέτρα:
- α) Την εγγύηση του βελγικού κράτους από την οποία εικάζεται ότι επωφελήθηκε ο ONDD για τους εμπορεύσιμους κινδύνους του (εφεξής «Μέτρο 1»).
- β) τις πιθανές εσωτερικές μεταφορές πόρων (στο εσωτερικό του ONDD) από τις δραστηριότητες ασφάλισης μη εμπορεύσιμων κινδύνων προς τις δραστηριότητες ασφάλισης εμπορεύσιμων κινδύνων (πριν από τη μεταβίβαση των δραστηριοτήτων ασφάλισης βραχυπρόθεσμων κινδύνων στην SA Ducroire (εφεξής «Μέτρο 2»).

⁽⁷⁾ Βλ. σελίδες 60 και 69 του παραρτήματος 8 που αφορά τις «παρατηρήσεις του Βελγίου σχετικά με την απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 24ης Φεβρουαρίου 2011» τις οποίες υπέβαλαν οι βελγικές αρχές την 1η Ιουνίου 2011.

Στην ουσία, όταν ο ONDD ασκούσε δραστηριότητες ασφάλισης εμπορεύσιμων κινδύνων, δεν υπήρχαν στο εσωτερικό του ONDD χωριστή διοίκηση και χωριστοί λογαριασμοί για τις δραστηριότητες ασφάλισης εμπορεύσιμων κινδύνων και για τις ανάλογες δραστηριότητες ασφάλισης μη εμπορεύσιμων κινδύνων (βραχυπρόθεσμα), σε αντίθεση προς την επιταγή του σημείου 4.3 της ανακοίνωσης για την ασφάλιση των εξαγωγικών πιστώσεων. Σύμφωνα με το σημείο 4.3 της ανακοίνωσης για την ασφάλιση εξαγωγικών πιστώσεων, οι υποστηριζόμενες από το κράτος επιχειρήσεις ασφάλισης εξαγωγικών πιστώσεων θα «έχουν, στη χειρότερη περίπτωση, χωριστή διοίκηση και θα τηρούν χωριστούς λογαριασμούς όσον αφορά την ασφάλιση εμπορεύσιμων και μη εμπορεύσιμων κινδύνων για λογαριασμό ή με την εγγύηση του κράτους, αποδεικνύοντας ότι δεν τυγχάνουν κρατικής ενίσχυσης για την ασφάλιση εμπορεύσιμων κινδύνων».

γ) Η διάθεση κεφαλαίων (150 εκατομμυρίων ευρώ από το εγγεγραμμένο κεφάλαιο) από τον ONDD το 2004 υπέρ της θυγατρικής του, της SA Ducroire (εφεξής «Μέτρο 3»).

(27) Όσον αφορά το Μέτρο 3, η απόφαση κίνησης της διαδικασίας κατέληγε στο συμπέρασμα ότι τα ακόλουθα μέρη της χορήγησης κεφαλαίων στην SA Ducroire δεν συνιστούν ενίσχυση ⁽⁸⁾:

α) το τμήμα του αρχικού κεφαλαίου της SA Ducroire που μπορεί να θεωρηθεί ως στήριξη της ασφάλισης των μη εμπορεύσιμων κινδύνων ⁽⁹⁾ δεν συνιστά ενίσχυση. Σύμφωνα με τους όρους της ανακοίνωσης σχετικά με την ασφάλιση εξαγωγικών πιστώσεων, τα κράτη μέλη έχουν στην ουσία την ευχέρεια να στηρίζουν τη δραστηριότητα ασφάλισης εξαγωγικών πιστώσεων στον τομέα των μη εμπορεύσιμων κινδύνων. Δεδομένου ότι η εν λόγω δραστηριότητα λογίζεται ότι δεν επιτρέπεται να ασκείται από τους επιχειρηματικούς φορείς της αγοράς, η κρατική υποστήριξη δεν είναι ικανή να νοθεύσει οποιαδήποτε μορφή ανταγωνισμού και δεν μπορεί, ως εκ τούτου, να συνιστά κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ. Η Επιτροπή κάλεσε ως εκ τούτου το Βέλγιο να αποσαφηνίσει το τμήμα του κεφαλαίου της SA Ducroire το οποίο στηρίζει τη δραστηριότητά της που συνδέεται με μη εμπορεύσιμους κινδύνους.

(α) το τμήμα του κεφαλαίου της SA Ducroire, από το οποίο είχε ήδη ωφεληθεί η δραστηριότητα ασφάλισης εμπορεύσιμων κινδύνων στο εσωτερικό του ONDD και το οποίο απλώς μεταβιβάσθηκε στην SA Ducroire μαζί με τις αντίστοιχες δραστηριότητες, δεν συνιστά ενίσχυση. Πρόκειται απλώς για μεταβολή της νομικής μορφής της προϋφιστάμενης οικονομικής δραστηριότητας από κοινού με το διασυνδεδεμένο κεφάλαιο ⁽¹⁰⁾.

(28) Η επίμαχη ενδεχόμενη νέα ενίσχυση (Μέτρο 3) αφορά ως εκ τούτου μόνον το τμήμα του κεφαλαίου που έχει χορηγηθεί στην SA Ducroire το οποίο δεν υποστηρίζει τη δραστηριότητα ασφάλισης εξαγωγικών πιστώσεων μη εμπορεύσιμων κινδύνων και το οποίο υπερβαίνει το τμήμα του κεφαλαίου από το οποίο είχε ήδη ωφεληθεί η δραστηριότητα ασφάλισης εμπορεύσιμων κινδύνων στο εσωτερικό του ONDD στις 31 Δεκεμβρίου 2004 (μόλις πριν τη μεταβίβαση των δραστηριοτήτων ασφάλισης των βραχυπρόθεσμων κινδύνων στην SA Ducroire).

(29) Για τους σκοπούς της παρούσας απόφασης, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

α) «πρόσθετο κεφάλαιο»: το τμήμα του κεφαλαίου που χορηγήθηκε στην SA Ducroire από το οποίο είχε ήδη ωφεληθεί η δραστηριότητα που αφορούσε τους εμπορεύσιμους κινδύνους (συμπεριλαμβανομένων των εμπορεύσιμων και μη εμπορεύσιμων κινδύνων) στο εσωτερικό του ONDD στις 31 Δεκεμβρίου 2004 (μόλις πριν τη μεταβίβαση των δραστηριοτήτων ασφάλισης των βραχυπρόθεσμων κινδύνων στην SA Ducroire).

β) «συμπληρωματικό κεφάλαιο»: το τμήμα του πρόσθετου κεφαλαίου, όπως ορίστηκε μόλις προηγουμένως, από το οποίο επωφελείται η δραστηριότητα ασφάλισης πιστώσεων των εμπορεύσιμων κινδύνων (δηλαδή το κεφάλαιο, το οποίο χορηγήθηκε στην SA Ducroire, από το οποίο επωφελείται η δραστηριότητα ασφάλισης πιστώσεων των εμπορεύσιμων κινδύνων και το οποίο υπερβαίνει το τμήμα του κεφαλαίου από το οποίο είχε ήδη ωφεληθεί η δραστηριότητα ασφάλισης εμπορεύσιμων κινδύνων στο εσωτερικό του ONDD στις 31 Δεκεμβρίου 2004).

(30) Στα πρόσθετα κεφάλαια περιλαμβάνονται επομένως, μεταξύ άλλων, ιδίως τα συμπληρωματικά κεφάλαια (βλ. το διάγραμμα στην αιτιολογική σκέψη 141).

(31) Στην απόφαση κίνησης της διαδικασίας, η Επιτροπή θεώρησε δεδομένη την ύπαρξη σημαντικών πρόσθετων και συμπληρωματικών κεφαλαίων, λόγω της δυσαναλογίας μεταξύ του κεφαλαίου των 150 εκατομμυρίων ευρώ που χορηγήθηκε στην SA Ducroire, κατά τη σύστασή της, και των κεφαλαίων ύψους [45-70] εκατομμυρίων ευρώ που διοχετεύθηκαν στο εσωτερικό του ONDD σε πίστωση του εμπορικού λογαριασμού, από την 1η Σεπτεμβρίου 2003 έως τις 31 Δεκεμβρίου 2004, προοριζόμενο για τις δραστηριότητες που σχετίζονται με τους βραχυπρόθεσμους κινδύνους, στις οποίες συμπεριλαμβάνονται οι εμπορεύσιμοι κίνδυνοι. Όπως δήλωσε η Επιτροπή ως εκ τούτου, φαινόταν ότι υπήρχαν πρόσθετα και συμπληρωματικά ίδια κεφάλαια, ενώ η αναμενόμενη αποδοτικότητα έμοιαζε να είναι ανεπαρκής.

⁽⁸⁾ Βλ. τμήμα 4.1.2.2.1 της απόφασης για την κίνηση της διαδικασίας.

⁽⁹⁾ Αυτό το εξαιρούμενο κεφάλαιο, το οποίο σχετίζεται με μη εμπορεύσιμους κινδύνους, περιλαμβάνει το κεφάλαιο της SA Ducroire, το οποίο, κατά τη χρονική στιγμή της μεταβίβασης των δραστηριοτήτων ασφάλισης κινδύνων στην SA Ducroire, ευνοούσε τη δραστηριότητα ασφάλισης των κινδύνων για οφειλές εγκατεστημένους στη Ρουμανία και τη Βουλγαρία, επειδή οι προαναφερόμενοι κίνδυνοι ήταν την εποχή εκείνη μη εμπορεύσιμοι, δεδομένου ότι οι χώρες αυτές είχαν προσχωρήσει στην Ευρωπαϊκή Ένωση την 1η Ιανουαρίου 2007, δηλαδή μετά τη μεταβίβαση των δραστηριοτήτων στην SA Ducroire.

⁽¹⁰⁾ Βλ. την απόφαση της Επιτροπής της 21ης Δεκεμβρίου 2005 στην υπόθεση N 531/2005 «Μέτρα που συνδέονται με τη σύσταση και τη λειτουργία της Banque Postale», σκέψη 54 (ΕΕ C 21 της 28.1.2006, σ. 2), η οποία είναι διαθέσιμη στη διεύθυνση: http://ec.europa.eu/eu_law/state_aids/comp-2005/n531-05.pdf

- (32) Η παράλειψη του ONDD και της SA Ducroire να συμμορφωθούν με το σημείο 4.3 της ανακοίνωσης για την ασφάλιση εξαγωγικών πιστώσεων (βλ. τις αιτιολογικές σκέψεις (17) και (19)), δηλαδή η μη καθιέρωση μεθόδων χωριστής διοίκησης και χωριστών λογαριασμών όπου θα γίνεται διάκριση μεταξύ εμπορεύσιμων και μη εμπορεύσιμων κινδύνων, καθιστούσε αδύνατο για την Επιτροπή να προσδιορίσει με ακρίβεια την έκταση των «συμπληρωματικών κεφαλαίων» στο στάδιο της κίνησης της επίσημης διαδικασίας έρευνας. Στην απόφασή της για την κίνηση της διαδικασίας, η Επιτροπή κάλεσε συνεπώς τις βελγικές αρχές να συμμορφωθούν με το σημείο 4.3 της ανακοίνωσης για την ασφάλιση των εξαγωγικών πιστώσεων και να της γνωστοποιήσουν τα τμήματα του κεφαλαίου από τα οποία υποστηριζόταν, αντίστοιχα, η δραστηριότητα των βραχυπρόθεσμων μη εμπορεύσιμων κινδύνων και η δραστηριότητα των εμπορεύσιμων κινδύνων, πριν και μετά τη μεταβίβασή τους στην SA Ducroire.

III. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΩΝ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΩΝ

- (33) Η Επιτροπή δεν έλαβε, μέσα στις καθορισμένες προθεσμίες, καμία παρατήρηση από ενδιαφερόμενα μέρη σχετικά με την κίνηση της διαδικασίας.

IV. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΒΕΛΓΙΟΥ

Όσον αφορά τα μέτρα 1 και 2: Εγγύηση του κράτους υπέρ των εμπορεύσιμων κινδύνων στα πλαίσια του ONDD και εσωτερικές μεταφορές πόρων υπέρ των εμπορεύσιμων κινδύνων του ONDD

- (34) Το Βέλγιο δήλωσε ότι ο ONDD είχε πάντοτε εστιάσει την προσοχή του στους μη εμπορεύσιμους κινδύνους και ότι η κυριαρχική θέση των εν λόγω κινδύνων στο χαρτοφυλάκιο του αποτελούσε σταθερή συνιστώσα. Μετά το 1993 ⁽¹¹⁾ και πριν από την προσχώρηση των δέκα νέων κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) το Μάιο του 2004, η δραστηριότητα που αφορούσε τους εμπορεύσιμους κινδύνους στο πλαίσιο του ONDD ήταν ασήμαντη. Στο τέλος του 2003, τα ασφαλιστήρια για τη δραστηριότητα αυτή μόλις ισοδυναμούσαν με περίπου [0-1 %] του χαρτοφυλακίου των βραχυπρόθεσμων κινδύνων, ενώ τα ασφαλισμένα ποσά ανέρχονταν μόνο σε περίπου [...] εκατ. ευρώ (βλ. πίνακα 1 κατωτέρω). Οφείλει να σημειωθεί ότι το ανεπαίσθητο ποσοστό των εμπορεύσιμων κινδύνων το οποίο καλυπτόταν τότε οφειλόταν ακριβώς στη σχέση μεταξύ των κινδύνων αυτών και των μη εμπορεύσιμων κινδύνων ⁽¹²⁾.
- (35) Η ισορροπία μεταξύ εμπορεύσιμων κινδύνων και βραχυπρόθεσμων μη εμπορεύσιμων κινδύνων στο πλαίσιο του χαρτοφυλακίου του ONDD μεταβλήθηκε μόλις από την 1η Μαΐου 2004 και μετά, από τη στιγμή που προσχώρησαν τα δέκα νέα κράτη μέλη στην Ευρωπαϊκή Ένωση, δεδομένου ότι το μερίδιο των εμπορεύσιμων κινδύνων στο χαρτοφυλάκιο του ONDD αυξήθηκε από [0-1 %] (με κριτήριο τα ασφαλιστήρια), το 2003, σε [15-20 %], το 2004, (βλ. τον παρακάτω πίνακα 1). Η μεταβολή αυτή ήταν αποτέλεσμα της αυτόματης μετάβασης από την κατηγορία των μη εμπορεύσιμων κινδύνων στην κατηγορία των βραχυπρόθεσμων εμπορεύσιμων κινδύνων για οφειλέτες που είναι εγκατεστημένοι στα δέκα νέα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- (36) Όσον αφορά το Μέτρο 1, οι βελγικές αρχές προσέδωσαν επίσης ότι η εγγύηση του βελγικού κράτους απενεργοποιήθηκε από την 1η Σεπτεμβρίου 2003 όσον αφορά τους εμπορεύσιμους κινδύνους λόγω της μεταφοράς τους στον εμπορικό λογαριασμό, για την οποία ο ONDD είχε λάβει την έγκριση της OCA ⁽¹³⁾, ακριβώς επειδή ο λογαριασμός δεν τελούσε υπό την εγγύηση του κράτους (οι δραστηριότητες που καλύπτονται από την εγγύηση του κράτους δεν ρυθμίζονται από την OCA).
- (37) Όσον αφορά τις ενδεχόμενες εσωτερικές μεταβιβάσεις πόρων υπέρ των εμπορεύσιμων κινδύνων στα πλαίσια του ONDD, οι βελγικές αρχές ισχυρίζονται ότι, δεδομένης της αμελητέας σημασίας της δραστηριότητας εμπορεύσιμων κινδύνων, οποιαδήποτε μεταφορά πόρων θα ήταν αδιανόητη και θα συνιστούσε, εν πάση περιπτώσει, ενίσχυση ήσσονος σημασίας (*de minimis*) ⁽¹⁴⁾.
- (38) Οι βελγικές αρχές συμπεραίνουν ότι για το Μέτρο 1 και το Μέτρο 2, τα διακυβευόμενα ποσά αποτελούν οπωσδήποτε ενισχύσεις ήσσονος σημασίας (*de minimis*) ⁽¹⁵⁾.

⁽¹¹⁾ Σύμφωνα με τις βελγικές αρχές, ο ONDD κάλυψε τους κινδύνους για τους οφειλέτες στη Ζώνη 1 έως το 1993 ([...], βλ. υποσημείωση 24) και έπαυσε να προσφέρει την εν λόγω κάλυψη έκτοτε. Ακόμη και πριν από το 1993, ο ONDD δεν είχε ουδέποτε σημαντικό χαρτοφυλάκιο εμπορεύσιμων κινδύνων.

⁽¹²⁾ Βλ. το παράδειγμα που παρέχεται στις σελίδες 13-14 των «Παρατηρήσεων του Βελγίου σχετικά με την απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 24ης Φεβρουαρίου 2011» που υπέβαλαν οι βελγικές αρχές την 1η Ιουνίου 2011.

⁽¹³⁾ Η Επιτροπή Τραπεζικών, Χρηματοπιστωτικών και Ασφαλιστικών Υποθέσεων («CBFA») δημιουργήθηκε από την ενσωμάτωση της Υπηρεσίας Ελέγχου των Ασφαλίσεων (OCA) στην Επιτροπή Τραπεζικών και Χρηματοπιστωτικών Υποθέσεων (CBF), την 1η Ιανουαρίου 2004.

⁽¹⁴⁾ Διευκρίνιση της Επιτροπής: Οι βελγικές αρχές αναφέρονται στον κανόνα *de minimis*. Το άρθρο 108 παράγραφος 3 της ΣΛΕΕ προβλέπει την υποχρέωση κοινοποίησης των κρατικών ενισχύσεων στην Επιτροπή, προκειμένου να καθορίζεται κατά πόσον είναι συμβιβάσιμες με την εσωτερική αγορά σύμφωνα με τα κριτήρια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ. Ο κανόνας *de minimis* αναφέρει ότι από την υποχρέωση αυτή απαλλάσσονται οι ενισχύσεις που χορηγούνται σε περίοδο τριών ετών και δεν υπερβαίνουν ένα ορισμένο ανώτατο όριο. Τη στιγμή της εφαρμογής του Μέρους 1 και του Μέρους 2, το ισχύον όριο είχε καθοριστεί σε 100 000 ευρώ με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 69/2001 της Επιτροπής, της 12ης Ιανουαρίου 2001, για την εφαρμογή των άρθρων 87 και 88 της συνθήκης ΕΚ στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας (ΕΕ L 10 της 13.1.2001, σ. 30).

⁽¹⁵⁾ Βλ. υποσημείωση 14.

Πίνακας 1

Εξέλιξη ασφάλιστρων και ασφαλιζόμενων ποσών για βραχυπρόθεσμους εμπορεύσιμους και μη εμπορεύσιμους κινδύνους (ασφαλιστήρια συμβόλαια συνολικής κάλυψης εξαγωγών — βραχυπρόθεσμη κάλυψη)

(σε χιλιάδες ευρώ) ⁽¹⁾

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
εμπορεύσιμοι κίνδυνοι	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
εκ των οποίων εμπορεύσιμοι από το 2004 (10 νέες προσχωρούσες χώρες)					[...]	[...]	[...]
εκ των οποίων εμπορεύσιμοι από το 2007 (2 νέες προσχωρούσες χώρες)							
μη εμπορεύσιμοι κίνδυνοι	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
εκ των οποίων εμπορεύσιμοι από το 2004 (10 νέες προσχωρούσες χώρες)	[...]	[...]	[...]	[...]			
εκ των οποίων εμπορεύσιμοι από το 2007 (2 νέες προσχωρούσες χώρες)	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Ασφαλιζόμενο ποσό	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
εμπορεύσιμοι κίνδυνοι	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
εκ των οποίων εμπορεύσιμοι από το 2004 (10 νέες προσχωρούσες χώρες)					[...]	[...]	[...]
εκ των οποίων εμπορεύσιμοι από το 2007 (2 νέες προσχωρούσες χώρες)							
μη εμπορεύσιμοι κίνδυνοι	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
εκ των οποίων εμπορεύσιμοι από το 2004 (10 νέες προσχωρούσες χώρες)	[...]	[...]	[...]	[...]			
εκ των οποίων εμπορεύσιμοι από το 2007 (2 νέες προσχωρούσες χώρες)	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Ασφάλιστρα	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
(%)							
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
εμπορεύσιμοι κίνδυνοι	[0-1 %]	[0-1 %]	[0-1 %]	[0-1 %]	[20-25 %]	[20-25 %]	[25-30 %]
εκ των οποίων εμπορεύσιμοι από το 2004 (10 νέες προσχωρούσες χώρες)					[20-25 %]	[15-20 %]	[15-20 %]
εκ των οποίων εμπορεύσιμοι από το 2007 (2 νέες προσχωρούσες χώρες)							
μη εμπορεύσιμοι κίνδυνοι	[99-100 %]	[99-100 %]	[99-100 %]	[99-100 %]	[75-80 %]	[75-80 %]	[70-75 %]
εκ των οποίων εμπορεύσιμοι από το 2004 (10 νέες προσχωρούσες χώρες)	[20-25 %]	[15-20 %]	[20-25 %]	[20-25 %]			
εκ των οποίων εμπορεύσιμοι από το 2007 (2 νέες προσχωρούσες χώρες)	[0-5 %]	[0-5 %]	[0-5 %]	[0-5 %]	[0-5 %]	[0-5 %]	[0-5 %]
Ασφαλιζόμενο ποσό	100,00 %	100,00 %	100,00 %	100,00 %	100,00 %	100,00 %	100,00 %

(σε χιλιάδες ευρώ) ⁽¹⁾

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
εμπορεύσιμοι κίνδυνοι εκ των οποίων εμπορεύσιμοι από το 2004 (10 νέες προσχωρούσες χώρες) εκ των οποίων εμπορεύσιμοι από το 2007 (2 νέες προσχωρούσες χώρες)	[0-1 %]	[0-1 %]	[0-1 %]	[0-1 %]	[15-20 %] [15-20 %]	[15-20 %] [10-15 %]	[15-20 %] [10-15 %]
μη εμπορεύσιμοι κίνδυνοι εκ των οποίων εμπορεύσιμοι από το 2004 (10 νέες προσχωρούσες χώρες) εκ των οποίων εμπορεύσιμοι από το 2007 (2 νέες προσχωρούσες χώρες)	[99-100 %] [15-20 %] [0-5 %]	[99-100 %] [15-20 %] [0-5 %]	[99-100 %] [20-25 %] [0-5 %]	[99-100 %] [15-20 %] [0-5 %]	[80-85 %] [0-5 %]	[80-85 %] [0-5 %]	[80-85 %] [5-10 %]
Ασφάλιστρα	100,00 %	100,00 %	100,00 %	100,00 %	100,00 %	100,00 %	100,00 %

⁽¹⁾ Βλέπε σελίδα 7 του εγγράφου «Απάντηση του Βελγίου στην επιστολή της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 7ης Δεκεμβρίου 2007» που υποβλήθηκε από τις βελγικές αρχές στις 12 Φεβρουαρίου 2008 (οι βελγικές αρχές παραπέμπουν εκεί στη σελίδα 14 του εγγράφου τους που είχαν υποβάλει την 1η Ιουνίου 2011).

Όσον αφορά το Μέτρο 3: Κεφάλαιο που χορηγήθηκε από τον ONDD στην SA Ducroire

- (39) Προκειμένου να δικαιολογηθεί γιατί το κεφάλαιο που χορηγήθηκε από τον ONDD στην SA Ducroire ήταν αναγκαίο και πληρούσε το κριτήριο του ιδιώτη επενδυτή, οι βελγικές αρχές επικαλέστηκαν τα ακόλουθα επιχειρήματα: (1) η συναλλαγή πρέπει να εξεταστεί στο πλαίσιο της, δηλαδή στο πλαίσιο της μεταβίβασης της υφιστάμενης δραστηριότητας με τη μορφή της εκχώρησης σε θυγατρική, (2) η εισφορά κεφαλαίου δικαιολογείται με βάση τους κανόνες φερεγγυότητας, (3) η αναμενόμενη κερδοφορία των εμπορευμάτων δραστηριοτήτων της SA Ducroire ήταν επαρκής, ώστε να πείσει έναν ιδιώτη επενδυτή υπό τις συνθήκες της οικονομίας της αγοράς να προβεί στην εν λόγω επένδυση.

1. Η συναλλαγή συνίσταται στη μεταβίβαση υφιστάμενης δραστηριότητας ⁽¹⁶⁾

- (40) Οι βελγικές αρχές εκτιμούν ότι η εισφορά κεφαλαίου θα πρέπει να εξεταστεί στο πλαίσιο της, το οποίο συνίσταται ακριβώς στη μεταβίβαση υφιστάμενης δραστηριότητας. Το σύνολο των δραστηριοτήτων οι οποίες αναπτύσσονταν υπό την κάλυψη της SA Ducroire κατά τη στιγμή της σύστασής της ισοδυναμούσε απλά με μεταβίβαση του χαρτοφυλακίου βραχυπρόθεσμων δραστηριοτήτων του ONDD.
- (41) Για το σκοπό αυτό, οι βελγικές αρχές δηλώνουν ότι όλα τα στοιχεία του ισολογισμού του εμπορικού λογαριασμού **που σχετίζονται με την εμπορική δραστηριότητα** μεταβιβάστηκαν στον ισολογισμό έναρξης δραστηριοτήτων της SA Ducroire. Στο σκέλος του ενεργητικού, μεταβιβάστηκαν μόνον οι απαιτήσεις οι οποίες σχετίζονταν άμεσα με τα ασφαλιστήρια συμβόλαια που βρίσκονταν ήδη στο χαρτοφυλάκιο (δεν μεταβιβάστηκαν οι επενδύσεις). Στο σκέλος του παθητικού, τα μόνα στοιχεία που μεταβιβάστηκαν ήταν εκείνα που συνδέονταν με το υφιστάμενο χαρτοφυλάκιο ασφαλίσεων, με αποτέλεσμα να εξαιρεθούν ως εκ τούτου το κεφάλαιο, τα αποθεματικά και οι προβλέψεις για εξισωτικά αποθεματικά και για καταστροφές ⁽¹⁷⁾. Οι βελγικές αρχές τονίζουν ότι τα [45-70] εκατ. ευρώ που έχουν διοχετευθεί στον εμπορικό λογαριασμό δεν μεταβιβάστηκαν στην SA Ducroire, δεδομένου ότι ο προσδιορισμός του ύψους του κεφαλαίου αποτέλεσε αντικείμενο ειδικής αξιολόγησης.
- (42) Οι βελγικές αρχές υποστηρίζουν ότι το κεφάλαιο που κατατέθηκε στον εμπορικό λογαριασμό δεν αποτελεί συναφές μέτρο για την αξιολόγηση των κεφαλαιακών αναγκών της SA Ducroire. Οι κεφαλαιακές ανάγκες του εμπορικού λογαριασμού εκτιμήθηκαν με αυτόματη εφαρμογή των κανόνων που ορίζονται στην οδηγία 2002/13/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Μαρτίου 2002, για την τροποποίηση της οδηγίας 73/239/ΕΟΚ του Συμβουλίου όσον αφορά τις απαιτήσεις περιθωρίου φερεγγυότητας για τις επιχειρήσεις ασφάλισης ζημιών ⁽¹⁸⁾ (εφεξής «οδηγία Φερεγγυότητα Ι») που αντιστοιχούν με τους κανόνες προληπτικής εποπτείας, προκειμένου να δοθεί η άδεια της ΟCA για τις βραχυπρόθεσμες δραστηριότητες ασφάλισης, δεδομένου ότι δεν τελούσε πλέον υπό την εγγύηση του κράτους, αλλά το κεφάλαιο αυτό δεν αντιστοιχεί από οικονομική σκοπιά στο κεφάλαιο που απαιτείται για να καλυφθεί το προφίλ κινδύνου της εν λόγω δραστηριότητας.
- (43) Κατά τις βελγικές αρχές, υπάρχει διαφορά μεταξύ της στάσης ενός ιδιώτη επενδυτή ο οποίος αποσκοπεί σε κερδοφορία της νέας επένδυσης, και της μητρικής εταιρείας, η οποία μεταβιβάζει τις υφιστάμενες δραστηριότητές της σε θυγατρική της εταιρεία. Οι βελγικές αρχές υποστηρίζουν ότι εάν υιοθετηθεί στο θέμα αυτό διαφορετική στάση, αυτό θα μπορούσε να εξαναγκάσει μια δημόσια επιχείρηση να μεταβιβάσει ή να παύσει να ασκεί μια οικονομική δραστηριότητα, εάν αυτή δεν ήταν αρκετά επικερδής για έναν ιδιώτη επενδυτή ο οποίος δρα υπό τις συνθήκες της οικονομίας της αγοράς, πράγμα που θα παραβίαζε την αρχή της ουδετερότητας των δημοσίων κεφαλαίων που θεσπίζεται στο άρθρο 345 της ΣΛΕΕ.

2. Οι μέθοδοι που χρησιμοποιούνται για να δικαιολογηθεί το ύψος του κεφαλαίου της SA Ducroire

- (44) Οι βελγικές αρχές υποστηρίζουν ότι το 2004 θα μπορούσαν να εξεταστούν δύο μέθοδοι για τον προσδιορισμό των κεφαλαιακών απαιτήσεων των επιχειρήσεων ασφάλισης πιστώσεων: α) η κλασική μέθοδος για τον ασφαλιστικό τομέα εν γένει, η οποία καθορίζεται από την οδηγία Φερεγγυότητα Ι και η οποία βασίζεται στην αμοιβή των κινδύνων (δηλαδή τα ασφάλιστρα — «προσέγγιση βασιζόμενη στα ασφάλιστρα») και β) η μέθοδος που βασίζεται στους αναλαμβανόμενους κινδύνους («προσέγγιση βασιζόμενη στους αναλαμβανόμενους κινδύνους»), όπως για παράδειγμα η μέθοδος των κανόνων της Βασιλείας που εφαρμόζονται στον τραπεζικό τομέα και η μέθοδος της Standard & Poor's για τον προσδιορισμό των κεφαλαιακών απαιτήσεων για μια επιχείρηση ασφάλισης πιστώσεων.

⁽¹⁶⁾ Βλέπε τις «Παρατηρήσεις του Βελγίου σχετικά με την απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 24ης Φεβρουαρίου 2011», που υπέβαλαν οι βελγικές αρχές την 1η Ιουνίου 2011, σ. 22-24.

⁽¹⁷⁾ Τα λεπτομερή στοιχεία για τις θέσεις που μεταβιβάστηκαν υποβλήθηκαν από τις βελγικές αρχές στις 14 Φεβρουαρίου 2007 στη σελίδα 3 του σημειώματος των βελγικών αρχών σε απάντηση στην επιστολή της Επιτροπής της 17ης Ιανουαρίου 2007, στην υπόθεση CP 8/2007 (sa.22302) και αναπαράγονται στο σημείο 70 της απόφασης κίνησης της διαδικασίας.

⁽¹⁸⁾ ΕΕ L 77 της 20.3.2002, σ. 17.

Ισχύοντες κανόνες προληπτικής εποπτείας: «Φερεγγυότητα Ι»

- (45) Στην περίπτωση της SA Ducroire, οι βελγικές αρχές θεωρούν ότι η μέθοδος που προβλέπεται από την οδηγία Φερεγγυότητα Ι δεν αντικατοπτρίζει επαρκώς το συνολικό χρηματοοικονομικό προφίλ ενός ασφαλιστή
- (46) Σύμφωνα με την οδηγία Φερεγγυότητα Ι, το απαιτούμενο περιθώριο φερεγγυότητας ισούται με το μεγαλύτερο από τα δύο ποσά που προκύπτουν, εκ των οποίων το ένα βασίζεται στο ετήσιο ποσό των ασφάλιστρων ή εισφορών, ενώ το άλλο είναι αποτέλεσμα της μέσης επιβάρυνσης από αξιώσεις ασφαλιστικών ζημιών των τριών τελευταίων εταιρικών χρήσεων. Το απόλυτο κατώτατο όριο ανερχόταν ωστόσο σε 3 εκατ. ευρώ, για τα έτη 2004 έως 2006, και σε 3,2 εκατ. ευρώ, για τα έτη 2007 έως 2009.
- (47) Η εφαρμογή των εν λόγω κανόνων από το ONDD οδηγεί για την SA Ducroire σε επίπεδο ελάχιστου κεφαλαίου περίπου **3 έως 3,3 εκατ. ευρώ** ⁽¹⁹⁾, μεταξύ 2005 και 2007, με βάση τα στοιχεία του επιχειρηματικού σχεδίου (βλ. στον παρακάτω Πίνακα 2).
- (48) Το Βέλγιο προβάλλει το επιχείρημα ότι οι κεφαλαιακές απαιτήσεις των επιχειρήσεων ασφάλισης πιστώσεων εξαρτώνται περισσότερο από τους αναλαμβανόμενους κινδύνους, παρά από την αμοιβή των κινδύνων (ασφάλιστρα) και ότι οι μεθοδολογίες που βασίζονται στους αναλαμβανόμενους κινδύνους («προσέγγιση βασιζόμενη στους αναλαμβανόμενους κινδύνους») (όπως, για παράδειγμα, το άρθρο 8 του νόμου του 1939 για τον ONDD, η μέθοδος Standard & Poor's ή η μέθοδος των κανόνων της Βασιλείας που εφαρμόζονται στον τραπεζικό τομέα) είναι καταλληλότερες από την οδηγία Φερεγγυότητα Ι, η οποία βασίζεται στην αμοιβή των κινδύνων («προσέγγιση βασιζόμενη στα ασφάλιστρα»).
- (49) Οι βελγικές αρχές υποστηρίζουν ότι το χαρτοφυλάκιο των ασφαλιζόμενων κινδύνων από την SA Ducroire δεν είναι αντιπροσωπευτικό, εφόσον, σε αντίθεση με τους περισσότερους ανταγωνιστές της, καλύπτει κατά κύριο λόγο μη εμπορεύσιμους κινδύνους κατά την έννοια της ανακοίνωσης σχετικά με την ασφάλιση των εξαγωγικών πιστώσεων. Το επίπεδο κινδύνου που συνεπάγεται ένα τέτοιο χαρτοφυλάκιο είναι σημαντικά υψηλότερο από εκείνο που συνδέεται με ένα χαρτοφυλάκιο που αποτελείται αποκλειστικά ή εν μέρει από εμπορεύσιμους κινδύνους και θα δικαιολογούσε κατά την άποψη του Βελγίου τη χρήση αυστηρότερων κανόνων προληπτικής εποπτείας.

«Προσέγγιση βασιζόμενη στους αναλαμβανόμενους κινδύνους»: (i) Εφαρμογή του άρθρου 8 του νόμου του 1939 για τον ONDD στην SA Ducroire

- (50) Οι βελγικές αρχές εκτιμούν ότι η εφαρμογή του άρθρου 8 του νόμου της 31ης Αυγούστου 1939 για τον ONDD ⁽²⁰⁾ (εφεξής «νόμος του 1939») ευσταθεί στην προκειμένη περίπτωση, διότι εκπορεύεται από «προσέγγιση βασιζόμενη στους αναλαμβανόμενους κινδύνους». Είναι σημαντικό να διευκρινιστεί ότι το άρθρο 8 του νόμου του 1939 δεν έχει καμία σημασία σε θέματα κανονιστικών ρυθμίσεων για την SA Ducroire, διότι εφαρμόζεται μόνο στον ONDD.
- (51) Περαιτέρω, παρά το γεγονός ότι το άρθρο 8 προσδιορίζει το μέγιστο ποσό των αναλήψεων υποχρεώσεων του ONDD που προκύπτουν από τις δραστηριότητές του για δικό του λογαριασμό με την εγγύηση του κράτους, αλλά και εκείνες για λογαριασμό του κράτους, οι βελγικές αρχές θεωρούν ότι το άρθρο 8 του νόμου του 1939 αποτελεί το ελάχιστο σημείο αναφοράς για την SA Ducroire, η οποία όμως δεν επωφελείται από την εγγύηση του κράτους.
- (52) Κατά την εφαρμογή του άρθρου 8 παράγραφος 1 του **νόμου του 1939** ⁽²¹⁾, ο οποίος ορίζει ότι οι αναλήψεις υποχρεώσεων δεν μπορούν να υπερβαίνουν το 20πλάσιο του συναθροιζόμενου ποσού κεφαλαίου και γενικού αποθεματικού, οι βελγικές αρχές εκτιμούν ⁽²²⁾ τις κεφαλαιακές ανάγκες της SA Ducroire σε περίπου **92 έως 106** εκατ. ευρώ μεταξύ 2005 και 2007, βάσει του επιχειρηματικού σχεδίου (βλέπε Πίνακα 2 παρακάτω).

«Προσέγγιση βασιζόμενη στους αναλαμβανόμενους κινδύνους»: (ii) μοντέλο που αναπτύχθηκε από τον οίκο Standard & Poor's

- (53) Στις παρατηρήσεις τους, οι βελγικές αρχές αναφέρονται στη μέθοδο που αναπτύχθηκε από τον οίκο Standard & Poor's για τον καθορισμό των κεφαλαιακών απαιτήσεων στις επιχειρήσεις ασφάλισης πιστώσεων.

⁽¹⁹⁾ Βλ. την «Απάντηση στο ερωτηματολόγιο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 28ης Ιουλίου 2011» που υποβλήθηκε από τις βελγικές αρχές στις 5 Δεκεμβρίου 2011, σελ. 9 έως 11 (οι λεπτομερείς υπολογισμοί υποβλήθηκαν στις 14 Νοεμβρίου 2011).

⁽²⁰⁾ Βελγική Εφημερίδα της Κυβερνήσεως της 4ης Οκτωβρίου 1939.

⁽²¹⁾ Όσον αφορά τις δραστηριότητες του ONDD που ασκούνται για δικό του λογαριασμό με την εγγύηση του κράτους.

⁽²²⁾ Βλ. την «Απάντηση στο ερωτηματολόγιο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 28ης Ιουλίου 2011» που υποβλήθηκε από τις βελγικές αρχές στις 5 Δεκεμβρίου 2011, σ. 16.

- (54) Για να καθοριστεί το επίπεδο του κεφαλαίου αυτού ⁽²³⁾, η Standard & Poor's χρησιμοποιεί μοντέλο βασιζόμενο στους αναλαμβανόμενους κινδύνους («προσέγγιση βασιζόμενη στους αναλαμβανόμενους κινδύνους»), συνοδευόμενο από αξιολόγηση προερχόμενη από τον οργανισμό ανασφάλισης του ασφαλιστή. Το απαιτούμενο κεφάλαιο καθορίζεται στη βάση μεθοδολογίας που συγκρίνει τις ακαθάριστες ασφαλιστικές ζημιές με τα ακαθάριστα ασφαλιζόμενα ποσά («μεθοδολογία αντιπαράθεσης των ακαθάριστων ασφαλιστικών ζημιών με τους ακαθάριστους αναλαμβανόμενους κινδύνους») για περίοδο (συνήθως) 10 ετών. Ο υψηλότερος λόγος κατά την περίοδο αυτή πολλαπλασιάζεται επί συντελεστή 1,25 και εφαρμόζεται στα προβλεπόμενα ασφαλιζόμενα ποσά, τα οποία αναπροσαρμόζονται για να λαμβάνεται υπόψη η ανασφάλιση. Το μοντέλο βασίζεται στην παραδοχή ότι το χαρτοφυλάκιο της ασφαλιστικής επιχείρησης είναι αρκετά καλά διαφοροποιημένο από γεωγραφική άποψη και ανά κλάδο επιχειρηματικών δραστηριοτήτων («line of business»).
- (55) Παρά το γεγονός ότι αναφέρονται σε αυτήν, οι βελγικές αρχές δεν έχουν χρησιμοποιήσει τη μέθοδο της Standard & Poor's, για τον καθορισμό του επιπέδου των κεφαλαιακών απαιτήσεων στην SA Ducroire.

«Προσέγγιση βασιζόμενη στους αναλαμβανόμενους κινδύνους»: (iii) Εφαρμογή των κανόνων της Βασιλείας I σε επιχειρήσεις ασφάλισης πιστώσεων (ο συντελεστής Cooke)

- (56) Σύμφωνα με τις βελγικές αρχές, οι κανόνες της Βασιλείας ήταν καλύτερα προσαρμοσμένοι για την αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας των επιχειρήσεων ασφάλισης πιστώσεων από τους ισχύοντες κανόνες προληπτικής εποπτείας, δηλαδή από την οδηγία Φερεγγυότητα I. Η φύση των δραστηριοτήτων των επιχειρήσεων ασφάλισης πιστώσεων, αλλά και η αρχή της προφύλαξης δικαιολογούν την προσφυγή στους κανόνες της Βασιλείας. Κατά την άποψη των αρχών, η ασφάλιση πιστώσεων προσομοιάζει με τις πιστωτικές δραστηριότητες των τραπεζών στο επίπεδο του κινδύνου του αντισυμβαλλομένου (και κυρίως με τον κίνδυνο μη πληρωμής από τον οφειλέτη). Η δραστηριότητα της SA Ducroire, σε αντίθεση με τις αντίστοιχες δραστηριότητες άλλων ιδιωτικών επιχειρήσεων ασφάλισης πιστώσεων, περιλαμβάνει επιπλέον κατά βάση την ανάληψη πιστωτικών κινδύνων για οφειλέτες οι οποίοι βρίσκονται σε λιγότερο ανεπτυγμένες ή αναδυόμενες χώρες [κίνδυνοι ευρισκόμενοι σε ζώνη 2 ⁽²⁴⁾].
- (57) Επομένως, σύμφωνα με τις βελγικές αρχές, ο συντελεστής Cooke που καθορίζεται βάσει των κανόνων προληπτικής εποπτείας της Βασιλείας I, ο οποίος επιβάλλει ελάχιστη κεφαλαιοποίηση αντίστοιχη με 8 % των καθαρών υποχρεώσεων, θα ήταν καταλλήλότερος για την αξιολόγηση της φερεγγυότητας των επιχειρήσεων ασφάλισης πιστώσεων.
- (58) Όπως προκύπτει από τα πρακτικά του διοικητικού συμβουλίου του ONDD, της 20ής Απριλίου 2004, ο ONDD βασίστηκε στο συντελεστή Cooke για τον καθορισμό του κεφαλαίου που απαιτείται για την SA Ducroire, λαμβάνοντας παράλληλα υπόψη την ανάγκη να παρασχεθεί στην SA επαρκής αξιοπιστία έναντι των ανταγωνιστών της.
- (59) Πράγματι, ο συντελεστής που χρησιμοποίησαν οι βελγικές αρχές στους υπολογισμούς δεν ανέρχεται σε 8 %, όπως ορίζεται επιτακτικά από τους κανόνες της Βασιλείας I, αλλά σε 10 %, ώστε να προβλέπεται προστατευτικό περιθώριο ασφαλείας.
- (60) Το κεφάλαιο που προσδιορίστηκε με τον τρόπο αυτό από τον ONDD για την SA Ducroire, ακριβώς όπως μνημονεύεται ⁽²⁵⁾ στα σχέδια χρηματοδότησης που υποβλήθηκαν στην ρυθμιστική αρχή και στο ενημερωτικό σημείωμα της 20ής Απριλίου 2004, βάσει των οποίων το Διοικητικό Συμβούλιο διατύπωσε την κατ' αρχήν συμφωνία του με τη σύσταση της SA Ducroire με εγγεγραμμένο μετοχικό κεφάλαιο ύψους 150 εκατ. ευρώ, ανερχόταν σε περίπου **68 έως 74 εκατ. ευρώ** για τα τέλη του 2006 (βλ. πίνακα 2 στη συνέχεια). Τα υποθετικά σενάρια που έγιναν αποδεκτά περιλάμβαναν αποκλειστικά την κάλυψη των κινδύνων που βρίσκονταν στη Ζώνη 2 και στις 10 χώρες που προσχώρησαν στην ΕΕ τον Μάιο του 2004
- (61) Αντίθετα, στο σημείωμα στρατηγικής της 28ης Σεπτεμβρίου 2004 ⁽²⁶⁾, το κεφάλαιο που υπολογιζόταν από τον ONDD με χρήση του συντελεστή Cooke (10 % των καθαρών υποχρεώσεων) από το 2005 έως το 2007, ανερχόταν σε περίπου **74 έως 101 εκατ. EUR**. Σε αντίθεση με τις οικονομικές προβλέψεις στο σημείωμα του Απριλίου 2004, στις οικονομικές προβλέψεις του Σεπτεμβρίου 2004 ενσωματωνόταν η κάλυψη όλων των βραχυπρόθεσμων κινδύνων, συμπεριλαμβανομένων έτσι το συνολικό φάσμα των ζωνών 1 και 2. Όπως συμπεραίνεται στο σημείωμα αυτό, «καταβεβλημένο κεφάλαιο ύψους 100 εκατ. ευρώ αρκεί για την άσκηση της βραχυπρόθεσμης δραστηριότητας ασφαλιστηρίων συμβολαίων συνολικής κάλυψης εξαγωγέων έως το 2007, αλλά θα πρέπει να επανεξεταστεί μετά το εν λόγω χρονικό διάστημα».

⁽²³⁾ Βλ. Παράρτημα B14 της «Απάντησης στο ερωτηματολόγιο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 28ης Ιουλίου 2011», που υποβλήθηκε από τις βελγικές αρχές στις 5 Δεκεμβρίου 2011.

⁽²⁴⁾ Βλ. το έγγραφο που υποβλήθηκε από τις βελγικές αρχές την 1η Ιουνίου 2011 με τίτλο «Παρατηρήσεις του Βελγίου σχετικά με την απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 24ης Φεβρουαρίου 2011», σ. 10: «Selon les catégories utilisées par l'ONDD, [...]».

⁽²⁵⁾ Βλ. παράρτημα 8 (σ. 74) και το παράρτημα 13 των «Παρατηρήσεων του Βελγίου σχετικά με την απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 24ης Φεβρουαρίου 2011» που υπέβαλαν οι βελγικές αρχές την 1η Ιουνίου 2011.

⁽²⁶⁾ Βλ. σελίδα 28 του σημειώματος στρατηγικής της 28ης Σεπτεμβρίου 2004 με τίτλο «Κατευθυντήριες γραμμές στρατηγικής για τον ONDD και την SA» που υποβλήθηκε στο διοικητικό συμβούλιο του ONDD και το οποίο παρατίθεται στο παράρτημα 10 των «Παρατηρήσεων του Βελγίου σχετικά με την απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 24ης Φεβρουαρίου 2011» που υπέβαλαν οι βελγικές αρχές την 1η Ιουνίου 2011.

- (62) Οι βελγικές αρχές θεωρούν ότι η εφαρμογή του συντελεστή Cooke δεν αποτελεί κατάλληλη μέθοδο για τον διαχωρισμό των κεφαλαιακών απαιτήσεων μεταξύ εμπορεύσιμων και μη εμπορεύσιμων δραστηριοτήτων ασφάλισης, διότι η μέθοδος που χρησιμοποιεί τον συντελεστή Cooke, η οποία εφαρμόζεται στα ποσά των αναλήψεων υποχρεώσεων, συνεπάγεται, κατά τη γνώμη τους, κάποιο βαθμό γραμμικής εξέλιξης μην λαμβάνοντας επαρκώς υπόψη την ποικιλόμορφη φύση των διαφόρων εγγενών κινδύνων.

Εφαρμογή της μεθοδολογίας της οδηγίας Φερεγγυότητα II με εσωτερική μοντελοποίηση για τους πολιτικούς κινδύνους

- (63) Οι κανόνες της οδηγίας Φερεγγυότητα II εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 2009/138/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Νοεμβρίου 2009, σχετικά με την ανάληψη και την άσκηση δραστηριοτήτων ασφάλισης και αντασφάλισης ⁽²⁷⁾ (στο εξής: η «οδηγία Φερεγγυότητα II»).
- (64) Προκειμένου να γίνεται ο διαχωρισμός των κεφαλαιακών απαιτήσεων μεταξύ εμπορεύσιμων δραστηριοτήτων, αφενός, και μη εμπορεύσιμων δραστηριοτήτων, αφετέρου, το ONDD ανέπτυξε το 2011 μια μεθοδολογία που θα θεωρεί καταλληλότερη. Πρόκειται για την τυποποιημένη μέθοδο της οδηγίας Φερεγγυότητα II ⁽²⁸⁾, η οποία αναπτύχθηκε στο πλαίσιο της «Μελέτης Ποσοτικού Αντίκτυπου 5» (QIS 5), η οποία συνοδεύεται από την εσωτερική μοντελοποίηση των κεφαλαιακών απαιτήσεων προς κάλυψη των πολιτικών κινδύνων και βαθμονόμηση, προκειμένου να καλύπτεται φερεγγυότητα που αντιστοιχεί σε διαβάθμιση Α και να εφαρμόζεται χρησιμοποιώντας τις παραμέτρους που αντιστοιχούν για το 2004.
- (65) Σύμφωνα με τις βελγικές αρχές, μπορεί εύλογα να υποτεθεί ότι ένας συνετός ιδιώτης επενδυτής θα είχε στηριχθεί στη μεθοδολογία αυτή το 2004.
- (66) Η τυποποιημένη φόρμουλα QIS 5 της οδηγίας Φερεγγυότητα II εφαρμόστηκε από τον ONDD για όλους τους κινδύνους, με εξαίρεση τους πολιτικούς κινδύνους. Σύμφωνα με τις βελγικές αρχές, ο πολιτικός κίνδυνος κατά την ασφάλιση πιστώσεων παρομοιάζει με ορισμένα είδη κινδύνων καταστροφής. Ωστόσο, σύμφωνα με τις βελγικές αρχές, ο κίνδυνος καταστροφής κατά την ασφάλιση πιστώσεων καλύπτεται προς το παρόν ελλιπώς από την φόρμουλα QIS 5 της οδηγίας Φερεγγυότητα II. Επομένως, κατά την άποψή τους, δικαιολογείται η χρήση εσωτερικού μοντέλου για την εκτίμηση των κεφαλαιακών αναγκών που απορρέουν από τους πολιτικούς κινδύνους.
- (67) Σύμφωνα με τη μέθοδο αυτή, οι κεφαλαιακές ανάγκες της SA Ducroire εκτιμώνται ⁽²⁹⁾ βάσει του επιχειρηματικού σχεδίου (βλέπε πίνακα 2). σε περίπου **80 έως 99 εκατ. ευρώ**, από το 2005 έως το 2007 και σε περίπου [125-150] εκατ. ευρώ, το 2009, με βάση το επιχειρηματικό σχέδιο (βλ. στον παρακάτω πίνακα 2). Το μεγαλύτερο μέρος των εν λόγω κεφαλαιακών αναγκών προέρχεται από την κάλυψη πολιτικών κινδύνων
- (68) Μετά από αίτημα της Επιτροπής, οι βελγικές αρχές εκτίμησαν τις κεφαλαιακές ανάγκες της SA Ducroire, εφαρμόζοντας τον τυποποιημένο μαθηματικό τύπο QIS5 της οδηγίας Φερεγγυότητα II για όλους τους τύπους κινδύνων (συμπεριλαμβανομένων, εν προκειμένω, των πολιτικών κινδύνων). Στην περίπτωση αυτή, οι κεφαλαιακές ανάγκες της SA Ducroire εικάζεται ότι είναι ⁽³⁰⁾ **κατώτερες κατά 23 έως 25 εκατ. ευρώ**, από το 2005 έως το 2007, και κατώτερες κατά [25-50] εκατ. ευρώ, για το 2009 (βλ. στον παρακάτω πίνακα Πίνακα 2).

⁽²⁷⁾ L 335 της 17.12.2009, σ. 1. Η οδηγία Φερεγγυότητα II τέθηκε σε ισχύ στις 6 Ιανουαρίου 2010.

⁽²⁸⁾ Η Φερεγγυότητα II συνιστά ευρωπαϊκή μεταρρύθμιση των κανονιστικών ρυθμίσεων στον ασφαλιστικό τομέα. Ευθυγραμμιζόμενη με την Βασιλεία II, στόχος της είναι να προσαρμοστούν καλύτερα τα ίδια κεφάλαια που απαιτούνται από τις ασφαλιστικές και αντασφαλιστικές εταιρείες στους κινδύνους στους οποίους αυτές είναι εκτεθειμένες κατά την άσκηση των δραστηριοτήτων τους. Μετά τη Φερεγγυότητα I, η οποία προέβλεπε περιθώριο φερεγγυότητας καθοριζόμενο σε συνάρτηση με ποσοστιαία αναλογία επί των ασφαλιστρών και των ζημιών, οι κανονιστικές ρυθμίσεις που διέπουν τις ασφαλίσεις έχουν μετακινηθεί προς περισσότερο περίπλοκους κανόνες που ενσωματώνουν τον κίνδυνο, είτε εφαρμόζοντας τυποποιημένο μαθηματικό τύπο ή λαμβάνοντας υπόψη εσωτερικό μοντέλο. Η προσέγγιση του τυποποιημένου τύπου βρίσκεται προς το παρόν στη φάση του ορισμού και της βαθμονόμησης μέσα από μελέτες ποσοτικών επιπτώσεων (εφεξής: «ΜΠΕ»). Οι διαβουλεύσεις είναι εκείνες που επιτρέπουν στην Επιτροπή Ευρωπαϊκών Εποπτικών Αρχών Ασφαλίσεων και Επαγγελματικών Συντάξεων (CEIOPS) να δοκιμάζει τους προτεινόμενους τύπους και βαθμονομήσεις. Οι εταιρείες που επιθυμούν να προκρίνουν το εσωτερικό μοντέλο πρέπει να λαμβάνουν την επικύρωση από την εποπτική αρχή πριν από τον ουσιαστικό προσδιορισμό της κεφαλαιακής απαίτησης φερεγγυότητας (SCR) με υπόβαθρο αυτό το εσωτερικό μοντέλο.

⁽²⁹⁾ Βλ. την «Απάντηση στο ερωτηματολόγιο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 28ης Ιουλίου 2011» που υποβλήθηκε από τις βελγικές αρχές στις 5 Δεκεμβρίου 2011, σ. 22.

⁽³⁰⁾ Βλ. την «απάντηση στο ερωτηματολόγιο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 28ης Ιουλίου 2011» που υποβλήθηκε από τις βελγικές αρχές στις 5 Δεκεμβρίου 2011, σ. 32.

Πίνακας 2

Προσδιορισμός του κεφαλαίου της SA Ducroire από τον ONDD/τις βελγικές αρχές για τα έτη 2005, 2007 και 2009 με βάση δύο σενάρια ανάπτυξης και με διαφορετικές μεθόδους

(σε εκατ. ευρώ)

	Μεθοδολογία	Σενάριο ⁽¹⁾	Υπό εξέταση περίοδος	Κεφαλαιακές ανάγκες για τους εμπορεύσιμους κινδύνους	Κεφαλαιακές ανάγκες για τους μη εμπορεύσιμους κινδύνους	Σύνολο
Με βάση το επιχειρηματικό σχέδιο	Φερεγγυότητα I Σύμφωνα με τις παρατηρήσεις του Δεκεμβρίου 2011	A (3 %)	Τέλος 2005	3,0	3,0	3 ⁽²⁾
			Τέλος 2007	3,2	3,2	3,2 ⁽²⁾
		B (6 %)	Τέλος 2005	3,0	3,0	3,0 ⁽²⁾
			Τέλος 2007	3,2	3,2	3,3 ⁽²⁾
	Άρθρο 8 του νόμου 1939 Σύμφωνα με τις παρατηρήσεις του Δεκεμβρίου 2011	A (3 %)	Τέλος 2005			92
			Τέλος 2007			97
			Τέλος 2009			[100-125]
		B (6 %)	Τέλος 2005			95
			Τέλος 2007			106
			Τέλος 2009			[100-125]
	Συντελεστής Cooke/συμφωνία της Βασιλείας I (10 % των καθαρών υποχρεώσεων) Σύμφωνα με τα πρακτικά του ΔΣ της 20.4.2004 και όπως υποβλήθηκαν στη ρυθμιστική αρχή.	A (3 %)	Τέλος 2006			68,2
		B (6 %)	Τέλος 2006			74,3
	Συντελεστής Cooke/συμφωνία της Βασιλείας I (10 % των καθαρών υποχρεώσεων) Σύμφωνα με το σημείωμα στρατηγικής της 28.09.2004.	A (3 %)	Τέλος 2005			73,5
			Τέλος 2007			92,2
		B (6 %)	Τέλος 2005			77,4
			Τέλος 2007			100,7
	Συντελεστής Cooke/συμφωνία της Βασιλείας I (10 % των καθαρών υποχρεώσεων) Σύμφωνα με τις παρατηρήσεις του Δεκεμβρίου 2011.	A (3 %)	Τέλος 2009			[100-125]
		B (6 %)	Τέλος 2009			[125-150]
	Φερεγγυότητα II , «τυποποιημένη» μέθοδος (του 2011) Σύμφωνα με τις παρατηρήσεις του Δεκεμβρίου 2011, Παράρτημα B10	A (3 %)	Τέλος 2005	7,0	48,0	55,0
			Τέλος 2007	9,0	56,0	65,0
			Τέλος 2009	[10-20]	[65-80]	[75-100]
		B (6 %)	Τέλος 2005	8,0	51,0	59,0
			Τέλος 2007	10,0	64,0	74,0
			Τέλος 2009	[5-15]	[70-85]	[75-100]
	Φερεγγυότητα II με εσωτερική μοντελοποίηση για τους πολιτικούς κινδύνους Σύμφωνα με τις παρατηρήσεις του Δεκεμβρίου 2011	A (3 %)	Τέλος 2005	7,0	73,0	80,0
			Τέλος 2007	9,0	81,0	90,0
			Τέλος 2009	[5-15]	[110-135]	[125-150]
		B (6 %)	Τέλος 2005	8,0	74,0	82,0
			Τέλος 2007	10,0	89,0	99,0
			Τέλος 2009	[5-15]	[120-135]	[125-150]
	Προσαρμοσμένο κεφάλαιο (QIS 5 + εσωτερικό μοντέλο) (βλ. αιτιολογική σκέψη 76) συμπεριλαμβανομένου του συσσωρευμένου κέρδους (⁽³⁾)	A (3 %)	Τέλος 2005	9,8	90,2	100,0
			Τέλος 2007	10,8	91,7	102,5
			Τέλος 2009	[5-15]	[130-145]	[135-160]
		B (6 %)	Τέλος 2005	9,8	90,2	100
			Τέλος 2007	11	92,3	103,3
			Τέλος 2009	[10-20]	[140-155]	[150-175]

(σε εκατ. ευρώ)

	Μεθοδολογία	Σενάριο ⁽¹⁾	Υπό εξέταση περίοδος	Κεφαλαιακές ανάγκες για τους εμπορεύσιμους κινδύνους	Κεφαλαιακές ανάγκες για τους μη εμπορεύσιμους κινδύνους	Σύνολο
Με βάση τα αριθμητικά αποτελέσματα	Χορηγούμενο καταβεβλημένο κεφάλαιο Σύμφωνα με τις παρατηρήσεις της 31ης Μαΐου 2012		Τέλος 2011	[40-80]	[70-110]	150,0

⁽¹⁾ Μέσα στην παρένθεση: ετήσιο ποσοστό ανάπτυξης της αναμενόμενης δραστηριότητας στο εν λόγω σενάριο

⁽²⁾ Οι κεφαλαιακές ανάγκες για τους εμπορεύσιμους και τους μη εμπορεύσιμους κινδύνους δεν προστίθενται για να προκύψει το συνολικό άθροισμα, επειδή υπάρχει απόλυτο ελάχιστο όριο ύψους 3 εκατ. ευρώ για τα έτη 2004 έως 2006 και 3 εκατ. ευρώ για τα έτη 2007 έως 2009.

⁽³⁾ Βλ. τα έγγραφα που υπέβαλαν οι βελγικές αρχές στις 14 Νοεμβρίου 2011 (αρχεία Excel, σελίδα «κεφάλαιο»). Φαίνεται ότι η μέθοδος QIS 2005 συν την εσωτερική μοντελοποίηση χρησιμοποιήθηκε μόνο για τον καθορισμό του κεφαλαίου που χορηγήθηκε για εμπορεύσιμους και μη εμπορεύσιμους κινδύνους το 2005. Για τα έτη μετά το 2005, το κεφάλαιο καθορίστηκε σε [...]. Σημειώτεον ότι [...], λόγος για τον οποίο τα αποτελέσματα είναι ταυτόσημα ανάμεσα στα σενάρια 1Α και 1Β για το 2005. Οι βελγικές αρχές δεν έλαβαν υπόψη το υπόλοιπο μη καταβεβλημένο κεφάλαιο που ανερχόταν σε 50 εκατομμύρια ευρώ, παρά μόνο από το 2009 και μετά. Αυτά είναι τα αριθμητικά στοιχεία που χρησιμοποιήθηκαν για τους υπολογισμούς της «απόδοσης ιδίων κεφαλαίων» στην ενότητα που ακολουθεί.

- (69) Στις παρατηρήσεις του, στις 16 και 31 Μαΐου 2012, ο ONDD διευκρίνισε ότι, μετά τις στρατηγικές αποφάσεις που υιοθετήθηκαν μεταξύ 2007 και 2009 (για παράδειγμα, αλλαγή στη στρατηγική της αντασφάλισης, εξέλιξη των παραμέτρων κινδύνου του χαρτοφυλακίου των μη εμπορεύσιμων κινδύνων), που δεν προβλέπονταν στο σχέδιο του στρατηγικής του 2004, πραγματοποιήθηκαν εσωτερικές μεταφορές κεφαλαίων από τις μη εμπορεύσιμες προς τις εμπορεύσιμες υποθέσεις.

3. Αρχή του ιδιώτη επενδυτή που δραστηριοποιείται στην οικονομία της αγοράς

- (70) Σύμφωνα με τις βελγικές αρχές, η εισφορά αρχικού κεφαλαίου από τον ONDD κατά τη σύσταση της SA Ducroire πληροί το κριτήριο του ιδιώτη επενδυτή που δραστηριοποιείται στην οικονομία της αγοράς.

Αποδοτικότητα σύμφωνα με τις προβλέψεις του 2004

- (71) Στο σημείωμα του Απριλίου 2004, ο ONDD προδοκούσε, με βάση το σενάριο 1B, το οποίο στηριζόταν στην παραδοχή ότι ο ρυθμός αύξησης των δραστηριοτήτων θα ήταν της τάξης του 6 %, ότι ο συντελεστής απόδοσης ιδίων κεφαλαίων («απόδοση ιδίων κεφαλαίων» ή «ΑΙΚ») θα ανερχόταν σε 1,3 % έως 1,5 % για τα τρία πρώτα έτη δραστηριοτήτων της SA Ducroire (2005, 2006 και 2007), με συνυπολογισμό των εξισωτικών προβλέψεων, και σε 2,2 % έως 2,9 %, για τα ίδια έτη, χωρίς συνυπολογισμό των εξισωτικών προβλέψεων.

Πίνακας 3

Χρηματοοικονομικές προβλέψεις του Απριλίου 2004 (περίμετρος: ζώνη 1 «10 προσχωρούσες χώρες» + ζώνη 2)

(σε χιλιάδες ευρώ)

	Σενάριο 1Α: Αύξηση 3 %			Σενάριο 1 Β: Αύξηση 6 %		
	Προϋπολογισμός 2005	Προϋπολογισμός 2006	Προϋπολογισμός 2007	Προϋπολογισμός 2005	Προϋπολογισμός 2006	Προϋπολογισμός 2007
Αποτέλεσμα των δραστηριοτήτων ασφάλισης	- 527	- 536	- 543	47	389	763
Αποτέλεσμα των δραστηριοτήτων διαχείρισης	1 643	1 692	1 742	1 749	1 885	2 029
Τεχνικό αποτέλεσμα	1 116	1 156	1 199	1 797	2 274	2 792

(σε χιλιάδες ευρώ)

	Σενάριο 1Α: Αύξηση 3 %			Σενάριο 1 Β: Αύξηση 6 %		
	Προϋπολογισμός 2005	Προϋπολογισμός 2006	Προϋπολογισμός 2007	Προϋπολογισμός 2005	Προϋπολογισμός 2006	Προϋπολογισμός 2007
Μεταφορά στο εξισωτικό αποθεματικό	- 837	- 867	- 899	- 1 347	- 1 706	- 2 094
Τεχνικό αποτέλεσμα μετά τη μεταφορά στο εξισωτικό αποθεματικό	279	289	300	449	569	698
Χρηματοοικονομικό αποτέλεσμα	2 360	2 468	2 577	2 369	2 499	2 641
Φόροι	- 871	- 910	- 949	- 930	- 1 012	- 1 102
Αποτέλεσμα	1 768	1 847	1 927	1 888	2 055	2 237
Κεφάλαιο	150 000	150 000	150 000	150 000	150 000	150 000
Απόδοση ιδίων κεφαλαίων (αποτέλεσμα/κεφάλαιο)	1,2 %	1,2 %	1,3 %	1,3 %	1,4 %	1,5 %
Αποτέλεσμα + μεταφορά στο εξισωτικό αποθεματικό	2 605	2 715	2 826	3 235	3 761	4 331
Απόδοση ιδίων κεφαλαίων πριν το μεταφορά στο εξισωτικό αποθεματικό (αποτέλεσμα + μεταφορά στο εξισωτικό αποθεματικό)	1,7 %	1,8 %	1,9 %	2,2 %	2,5 %	2,9 %
Ταμειακές ροές	5 744	5 190	5 803	6 634	6 557	7 742
Ύψος του απαιτούμενου κεφαλαίου για τη δραστηριότητα	68 186			74 319		

Πηγή: ο ONDD: Πρόκειται για τις χρηματοοικονομικές προβλέψεις που αναφέρονται στο παράρτημα 8, σελίδα 70 (σημείωμα με τίτλο «Σύσταση ανώνυμης εταιρείας» που υποβλήθηκε στο Διοικητικό Συμβούλιο του ONDD της 20ής Απριλίου 2004) των παρατηρήσεων των βελγικών αρχών της 1ης Ιουνίου 2011.

- (72) Στο σημείωμα που υποβλήθηκε στο Διοικητικό Συμβούλιο της 28ης Σεπτεμβρίου 2004, άρα μετά τη σύσταση της SA Ducroire στις 23 Σεπτεμβρίου 2004, ο ONDD ανέμενε, με βάση το «δυναμικό σενάριο με ρυθμούς ανάπτυξης έως 6 %», συντελεστή ΑΙΚ της τάξης του 1,3 % σε 1,9 % για τα τρία έτη 2005, 2006 και 2007, συμπεριλαμβάνοντας τα εξισωτικά αποτελέσματα και της τάξης του 2,8 % έως 4,3 %, για τα ίδια έτη, χωρίς τα εξισωτικά αποτελέσματα. Οι χρηματοοικονομικές προβλέψεις του Σεπτεμβρίου 2004 παρουσιάζουν αποτελέσματα ελαφρώς διαφορετικά από εκείνα του Απριλίου του 2004, δεδομένου ότι εκείνες του Σεπτεμβρίου 2004 βασίζονται σε ευρύτερη περίμετρο δραστηριοτήτων (ολόκληρη τη ζώνη 1). Ορισμένες υποθετικές παραδοχές αναθεωρήθηκαν εξάλλου το Σεπτέμβριο του 2004.

Πίνακας 4

Χρηματοοικονομικές προβλέψεις — Σεπτέμβριος 2004 (περίμετρος: σύνολο Ζώνη 1 και Ζώνη 2)

(σε χιλιάδες ευρώ)

	Σενάριο 1Α αύξηση 3 %			Σενάριο 1 Β αύξηση 6 %		
	Προϋπολογισμός 2005	Προϋπολογισμός 2006	Προϋπολογισμός 2007	Προϋπολογισμός 2005	Προϋπολογισμός 2006	Προϋπολογισμός 2007
Αποτέλεσμα των δραστηριοτήτων ασφάλισης ⁽¹⁾	- 229	49	292	330	924	1 504
Εκ των οποίων μη εμπορεύσιμοι κίνδυνοι (Ζώνη 2)	378	688	970	918	1 537	2 148
Εκ των οποίων εμπορεύσιμοι κίνδυνοι (Ζώνη 1 «10 προσχωρούσες χώρες»)	- 619	- 579	- 545	- 600	- 553	- 511
Εκ των οποίων άλλοι εμπορεύσιμοι κίνδυνοι (Ζώνη 1 «Άλλες χώρες»)	13	- 12	3	31	43	109
Αποτέλεσμα των δραστηριοτήτων διαχείρισης	1 662	1 734	1 805	1 768	1 924	2 086
Τεχνικό αποτέλεσμα	1 433	1 783	2 096	2 097	2 848	3 590

(σε χιλιάδες ευρώ)

	Σενάριο 1Α αύξηση 3 %			Σενάριο 1 Β αύξηση 6 %		
	Προϋπολογισμός 2005	Προϋπολογισμός 2006	Προϋπολογισμός 2007	Προϋπολογισμός 2005	Προϋπολογισμός 2006	Προϋπολογισμός 2007
Μεταφορά στο εξισωτικό αποθεματικό	- 1 066	- 1 383	- 1 672	- 1 564	- 2 182	- 2 392
Τεχνικό αποτέλεσμα μετά τη μεταφορά στο εξισωτικό αποθεματικό	367	400	425	533	667	1 197
Χρηματοοικονομικό αποτέλεσμα	1 366	1 470	1 581	1 375	1 500	1 642
Φόροι	- 568	- 637	- 706	- 626	- 735	- 981
Αποτέλεσμα	1 165	1 233	1 300	1 282	1 432	1 858
Κεφάλαιο	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000
Απόδοση ιδίων κεφαλαίων (αποτέλεσμα/κεφάλαιο)	1,2 %	1,2 %	1,3 %	1,3 %	1,4 %	1,9 %
Αποτέλεσμα + μεταφορά στο εξισωτικό αποθεματικό	2 231	2 616	2 972	2 846	3 614	4 251
Απόδοση ιδίων κεφαλαίων πριν τη μεταφορά στο εξισωτικό αποθεματικό (αποτέλεσμα + μεταφορά στο εξισωτικό αποθεματικό) / κεφάλαιο	2,2 %	2,6 %	3,0 %	2,8 %	3,6 %	4,3 %
Ταμειακές ροές	5 358	5 152	6 080	6 233	6 471	7 796
Ύψος του απαιτούμενου κεφαλαίου για τη δραστηριότητα	73 506	82 798	92 150	77 419	88 931	100 696

Πηγή: ο ONDD: Πρόκειται για τις χρηματοοικονομικές προβλέψεις που παρατίθενται στη σελίδα 28 και στο παράρτημα 9 του σημειώματος με τίτλο «Στρατηγικές κατευθυντήριες γραμμές για τον ONDD και την SA του» που υποβλήθηκε στο Διοικητικό Συμβούλιο του ONDD της 28ης Σεπτεμβρίου 2004, το οποίο υπέβαλαν οι βελγικές αρχές την 1η Ιουνίου 2011 στο παράρτημα 10 των παρατηρήσεών τους.

(¹) Η Επιτροπή έχει εντοπίσει σφάλματα υπολογισμού στις χρηματοοικονομικές προβλέψεις. Ειδικότερα, το άθροισμα των αποτελεσμάτων από τις δραστηριότητες ασφάλισης για τις διάφορες περιμέτρους διαφέρει από το συνολικό ποσό των αποτελεσμάτων από τις δραστηριότητες ασφάλισης για την SA Ducroire. Σφάλματα σε θέματα ποσών έχουν παρεισφρήσει κατά τον υπολογισμό του αποτελέσματος των δραστηριοτήτων ασφάλισης για το σύνολο της SA Ducroire. Οι διαφορές αυτές δεν έχουν ωστόσο σημαντική επίπτωση για την εκτίμηση της ΑΙΚ.

(73) Σε αντίθεση με το σημείωμα του Απριλίου 2004, η ΑΙΚ πρέπει να υπολογίζεται με βάση ύψος καταβεβλημένου κεφαλαίου 100 εκατομμυρίων ευρώ, χωρίς να λαμβάνονται υπόψη τα συμπληρωματικά 50 εκατ. ευρώ, που έχουν επενδυθεί, αλλά δεν έχουν καταβληθεί.

(74) Όσον αφορά την αναμενόμενη ΑΙΚ για τη δραστηριότητα των εμπορεύσιμων κινδύνων, οι βελγικές αρχές έχουν διευκρινίσει ότι η κατανομή, όπως αυτή καθορίζεται στο σημείωμα στρατηγικής που υποβλήθηκε στο Διοικητικό Συμβούλιο της 28ης Σεπτεμβρίου 2004 (³¹) δεν πρέπει να λαμβάνεται υπόψη κατά την ανάλυση της αποδοτικότητας των εμπορεύσιμων και μη εμπορεύσιμων δραστηριοτήτων. Όπως έχουν διευκρινίσει οι βελγικές αρχές (³²), αυτές οι προβλέψεις αποτελούν ακραίες τιμές, δεδομένου ότι το επίπεδο των ζημιών είχε σε μεγάλο βαθμό υπερτιμηθεί για τους εμπορεύσιμους κινδύνους το 2004, ενώ δεν είχε ληφθεί υπόψη η δυνατότητα που έχουν οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις να προσαρμόζουν τα ασφαλιστήρια σε περίπτωση που όντως παρατηρείται το φαινόμενο το επίπεδο των ζημιών να είναι υψηλό. Οι βελγικές αρχές υπενθυμίζουν ότι το Διοικητικό Συμβούλιο του ONDD δεν στήριξε την απόφασή του στον διαχωρισμό που γίνεται στο παράρτημα 9 του σημειώματος στρατηγικής προκειμένου να αποφασίσει για το επίπεδο κεφαλαιοποίησης της SA Ducroire.

Αποδοτικότητα σύμφωνα με τις προβλέψεις που έγιναν εκ των υστέρων το 2011

(75) Οι προβολές αυτές του 2004 δεν χρησιμοποιήθηκαν επομένως ως βάση για τον διαχωρισμό των προβλέψεων για τους εμπορεύσιμους και μη εμπορεύσιμους κινδύνους που υποβλήθηκαν στην Επιτροπή τον Ιούνιο του 2011. Οι παρατηρήσεις του Ιουνίου 2011 βασίστηκαν, από την πλευρά τους, στην πορεία των εξελίξεων με την πάροδο των ετών πριν το 2004 και στις επιδόσεις των ανταγωνιστών της SA Ducroire την εποχή εκείνη. Το Βέλγιο είναι της γνώμης ότι η προσέγγιση που χρησιμοποιήθηκε στις παρατηρήσεις του Ιουνίου 2011 αντανάκλα καλύτερα το σκεπτικό που θα μπορούσε να έχει ακολουθήσει ένας ιδιώτης επενδυτής το 2004, παραμένοντας παράλληλα συνεπής με το ενοποιημένο αποτέλεσμα.

(³¹) Βλ. τις «Παρατηρήσεις του Βελγίου σχετικά με την απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 24ης Φεβρουαρίου 2011» που υπέβαλαν οι βελγικές αρχές την 1η Ιουνίου 2011, παράρτημα 10.

(³²) Βλ. την «Απάντηση στο ερωτηματολόγιο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 28ης Ιουλίου 2011» που υποβλήθηκε από τις βελγικές αρχές στις 5 Δεκεμβρίου 2011, σ. 33.

- (76) Στις παρατηρήσεις τους τον Ιούνιο του 2011, οι βελγικές αρχές εκτίμησαν την αποδοτικότητα για τις εμπορεύσιμες υποθέσεις, σε σχέση με το κεφάλαιο που είχε διατεθεί για τη δραστηριότητα αυτή με βάση το μοντέλο της Φερεγγυότητας II (τυποποιημένη μέθοδος QIS 5 και εσωτερικό μοντέλο), μέθοδο που αναπτύχθηκε εκ των υστέρων κατόπιν αιτήματος της Επιτροπής. Οφείλει να σημειωθεί ότι η διαφορά μεταξύ του ποσού του ελάχιστου κεφαλαίου σύμφωνα με το μοντέλο αυτό, ήτοι 82 εκατ. ευρώ, και του πραγματικά καταβλημένου κεφαλαίου ύψους 100 εκατομμυρίων ευρώ, διατέθηκε για τις εμπορεύσιμες και μη εμπορεύσιμες δραστηριότητες κατ' αναλογία προς το αντίστοιχο μερίδιό τους στο ελάχιστο κεφάλαιο των 82 εκατομμυρίων ευρώ. Συνέπεια αυτού είναι ότι το «προσαρμοσμένο» κεφάλαιο, όπως αυτό εκτιμήθηκε από το ONDD για τους εμπορεύσιμους κινδύνους, ανερχόταν σε 9,8 εκατ. ευρώ για το 2005 ⁽³³⁾ (βλ. στον παρακάτω πίνακα 5).
- (77) Με βάση τις αναθεωρημένες χρηματοοικονομικές προβλέψεις, τις οποίες υπέβαλαν οι βελγικές αρχές το 2011, και τις εκτιμήσεις τους για τα κεφάλαια που διατέθηκαν για δραστηριότητες συναφείς με τους εμπορεύσιμους κινδύνους όπως διευκρινίστηκε στην αιτιολογική σκέψη 76, η αποδοτικότητα της δραστηριότητας των εμπορεύσιμων κινδύνων για την περίοδο 2005-2007, όπως αυτή καθορίζεται από τις βελγικές αρχές, παρατίθεται παρακάτω:

Πίνακας 5

Εκ νέου υπολογισμός των χρηματοοικονομικών προβλέψεων το 2011 ⁽¹⁾

(σε χιλιάδες ευρώ)

Χρηματοοικονομικές προβλέψεις	Σενάριο 1B (αύξηση 6 %) εμπορεύσιμοι κίνδυνοι			Σενάριο 1 B (αύξηση 6 %) μη εμπορεύσιμοι κίνδυνοι		
	Προϋπολογισμός 2005	Προϋπολογισμός 2006	Προϋπολογισμός 2007	Προϋπολογισμός 2005	Προϋπολογισμός 2006	Προϋπολογισμός 2007
Αποτέλεσμα των δραστηριοτήτων ασφάλισης	656	516	596	- 326	408	908
Αποτέλεσμα των δραστηριοτήτων διαχείρισης	292	329	363	1 476	1 596	1 723
Τεχνικό αποτέλεσμα πριν τη μεταφορά στο εξισωτικό αποθεματικό εξισωτικής πρόβλεψης	948	845	959	1 150	2 004	2 631
Μεταφορά στο εξισωτικό αποθεματικό	- 328	- 347	- 368	- 1 236	- 1 835	- 2 024
Τεχνικό αποτέλεσμα μετά τη μεταφορά στο εξισωτικό αποθεματικό	620	497	591	-86	170	607
Χρηματοοικονομικό αποτέλεσμα	280	347	374	1 095	1 153	1 268
Φόροι	- 297	- 279	- 318	- 330	- 456	- 664
Αποτέλεσμα μετά τους φόρους	603	566	646	679	866	1 212
Προσαρμοσμένο κεφάλαιο (QIS 5 + εσωτερικό μοντέλο) ⁽²⁾	9 756	10 322	10 969	90 244	91 110	92 321
Προσαρμοσμένο κεφάλαιο + μεταφορά στο εξισωτικό αποθεματικό	9 756	10 437	11 205	90 244	91 743	93 671
AIK (αποτέλεσμα/κεφάλαιο)	6,2 %	5,5 %	5,9 %	0,8 %	1,0 %	1,3 %
Αποτέλεσμα + μεταφορά στο εξισωτικό αποθεματικό	823	799	893	1 511	2 068	2 519
AIK πριν τη μεταφορά στο εξισωτικό αποθεματικό	8,4 %	7,7 %	8,0 %	1,7 %	2,3 %	2,7 %

⁽¹⁾ Βλ. τις παρατηρήσεις των βελγικών αρχών της 14ης Νοεμβρίου 2011 (αρχεία Excel «201105 P&L et Bilan Business Plan Scenario 1B», σελίδες P&L_cessibles και PL_non_cessibles).

⁽²⁾ Φαίνεται ότι η μέθοδος QIS 2005 συν τη μοντελοποίηση εσωτερικού χρησιμοποιήθηκε μόνο για τον καθορισμό του κεφαλαίου που χορηγήθηκε για εμπορεύσιμους και μη εμπορεύσιμους κινδύνους το 2005. Το κεφάλαιο για τα έτη 2006 και 2007 καθορίστηκε με βάση το κεφάλαιο του 2005 προσαυξημένο κατά το σύνολο των προβλέψεων για συσσωρευμένα κέρδη και ζημιές κατά την περίοδο αυτή.

⁽³³⁾ Ο υπολογισμός που έγινε από το Βέλγιο για τους εμπορεύσιμους κινδύνους έχει ως εξής: 8 εκατ. ευρώ + [(100 εκατ. ευρώ - 82 εκατ. ευρώ) × (8 εκατομμύρια ευρώ/82 εκατ. ευρώ)]. Το ίδιο ισχύει και για τους μη εμπορεύσιμους κινδύνους.

- (78) Η ΑΙΚ υπολογίζεται από τις βελγικές αρχές στη βάση ποσού 100 εκατομμυρίων ευρώ, για το καταβεβλημένο κεφάλαιο, χωρίς να λαμβάνονται υπόψη τα 50 εκατ. ευρώ του συμπληρωματικού καταβεβλημένου κεφαλαίου, τα οποία επενδύθηκαν, αλλά καταβλήθηκαν μόλις το 2009.
- (79) Σε απάντηση στις αμφιβολίες που είχαν εκφραστεί στην απόφαση κίνησης της διαδικασίας ότι ένας ιδιώτης επενδυτής θα απαιτούσε ανταμοιβή για το μη καταβεβλημένο κεφάλαιο, δεδομένου ότι θα το έχανε σε περίπτωση πτώχευσης, οι βελγικές αρχές απάντησαν ότι εμμένουν στη θέση τους, ήτοι ότι το κεφάλαιο ύψους 50 εκατομμυρίων ευρώ δεν θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη κατά τον υπολογισμό της αποδοτικότητας έως ότου να έχει όντως καταβληθεί. Κατά την άποψή τους, η πτώχευση (εάν υποθεθεί ότι συνεπάγεται την πρόσκληση σε καταβολή του υπολοίπου του εγγεγραμμένου κεφαλαίου) θα είχε απλώς ως συνέπεια να μειωθεί η διάρκεια μιας τέτοιας επένδυσης. Προσέθεσαν επίσης ότι, έως την καταβολή του κεφαλαίου το 2009, ο ONDD ήταν σε θέση να τοποθετήσει το κεφάλαιο αυτό των 50 εκατομμυρίων ευρώ ελεύθερα στην αγορά, επιζητώντας να επιτύχει ανάλογη απόδοση.
- (80) Σύμφωνα με τις βελγικές αρχές εξάλλου, το ποσοστό επένδυσης του 2 %, που χρησιμοποιήθηκε στις προβλέψεις του 2004 και είχε ληφθεί υπόψη στους υπολογισμούς που παρουσιάζονται στον πίνακα 5, είναι κατώτερο από εκείνο που θα είχε κατά πάσα πιθανότητα προτιμήσει να χρησιμοποιήσει ένας ιδιώτης επενδυτής. Χρησιμοποιώντας ποσοστό επένδυσης της τάξης του 3,5 %, οι βελγικές αρχές διαπίστωσαν ότι η προβλεπόμενη αποδοτικότητα των εμπορεύσιμων κινδύνων ασφάλισης (με προσαρμογή της ΑΙΚ για εξισωτικά αποτελέσματα) θα φθάσει σε επίπεδο από περίπου 9,7 έως 10,4 %, μεταξύ 2005 και 2007 (έναντι περίπου 7,7 % έως 8,4 % με ποσοστό τοποθέτησης 2 %) ⁽³⁴⁾.

Χρήση του λόγου ΟΑΕ

- (81) Οι βελγικές αρχές εκτιμούν ότι ο καταλληλότερος λόγος για την αξιολόγηση της αναμενόμενης αποδοτικότητας της επένδυσης είναι εκείνος της «Οικονομικής Αποδοτικότητας επί των Εσόδων» (εφεξής «ΟΑΕ»), μολονότι ο λόγος αυτός θα απουσιάζει από τις εκ των προτέρων χρηματοοικονομικές προβλέψεις (επιχειρηματικό σχέδιο του ONDD). Ο λόγος αυτός υπολογίζεται συγκρίνοντας τα τεχνικά έσοδα (πριν τη μεταφορά στο εξισωτικό αποθεματικό) με τον κύκλο εργασιών (ασφάλιστρα). Οι βελγικές αρχές θεωρούν ότι η ΟΑΕ αποτελεί το καταλληλότερο μέσο, στο βαθμό που:
- α) υπολογίζεται πριν από το εξισωτικό αποθεματικό που επιβλήθηκε από τις βελγικές αρχές προληπτικής εποπτείας, στόχος του οποίου είναι η εξισορρόπηση των αποτελεσμάτων με την πάροδο του χρόνου και η κάλυψη των μελλοντικών ζημιών που ενδέχεται να προκύψουν από τη μελλοντική δραστηριότητα·
- β) η ΟΑΕ αντανακλά με ακρίβεια την αποδοτικότητα των δραστηριοτήτων ασφάλισης πιστώσεων, απομονώνοντας την από την καθαρά οικονομική αποδοτικότητα. Προσδιορίζει, κατά συνέπεια, την αποδοτικότητα που συνδέεται με τον «πυρήνα» της δραστηριότητας ασφάλισης πιστώσεων.
- (82) Με ΟΑΕ 16,5 % και 18,5 %, το 2005 και το 2006, αντιστοίχως, η SA Ducroire θα ήταν αποδοτικότερη ⁽³⁵⁾ από τους τρεις μεγαλύτερους πρωταγωνιστές στο χώρο της ασφάλισης πιστώσεων, δηλαδή τους Coface, Euler Hermes και Atradius, η ΟΑΕ των οποίων ανήλθε το 2005 και 2006 σε 9,7 % και 10,9 %, σε 16,0 % και 16,9 %, σε 9,3 % και 11,9 %, αντιστοίχως.

Καθορισμός της αναμενόμενης αποδοτικότητας

- (83) Απαντώντας στην παρατήρηση της Επιτροπής, στην οποία υποστηριζόταν ότι ήταν απίθανο ένας ιδιώτης επενδυτής να βασιστεί αποκλειστικά στον λόγο ΟΑΕ για την εκτίμηση της αποδοτικότητας της επένδυσης που σχεδιάζει να εγκρίνει, οι βελγικές αρχές πρότειναν δύο νέες μεθοδολογίες προκειμένου να δικαιολογηθεί ότι η αποδοτικότητα της SA Ducroire ήταν επαρκής κατά την κεφαλαιοποίηση: πρόκειται α) για το «Μοντέλο Αποτίμησης Ενεργητικού και Κεφαλαίων» (εφεξής: «ΜΑΕΚ») ⁽³⁶⁾, το οποίο επιτρέπει να εκτιμηθεί το ποσοστό της αναμενόμενης απόδοσης από την αγορά για ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο σε συνάρτηση με τον κίνδυνο που εμπεριέχει και β) τη «συγκριτική αξιολόγηση» της αποδοτικότητας των επιχειρήσεων ασφάλισης πιστώσεων.

⁽³⁴⁾ Βλ. το έγγραφο που υποβλήθηκε από τις βελγικές αρχές στις 5 Δεκεμβρίου 2011 με τίτλο «Απάντηση στο ερωτηματολόγιο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 28ης Ιουλίου 2011.», σ. 38 και 39.

⁽³⁵⁾ Βλ. τις «Παρατηρήσεις του Βελγίου σχετικά με την απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 24ης Φεβρουαρίου 2011» που υπέβαλαν οι βελγικές αρχές την 1η Ιουνίου 2011, σ. 38.

⁽³⁶⁾ Μοντέλο αποτίμησης ενεργητικού και κεφαλαίων (ΜΑΕΚ) .

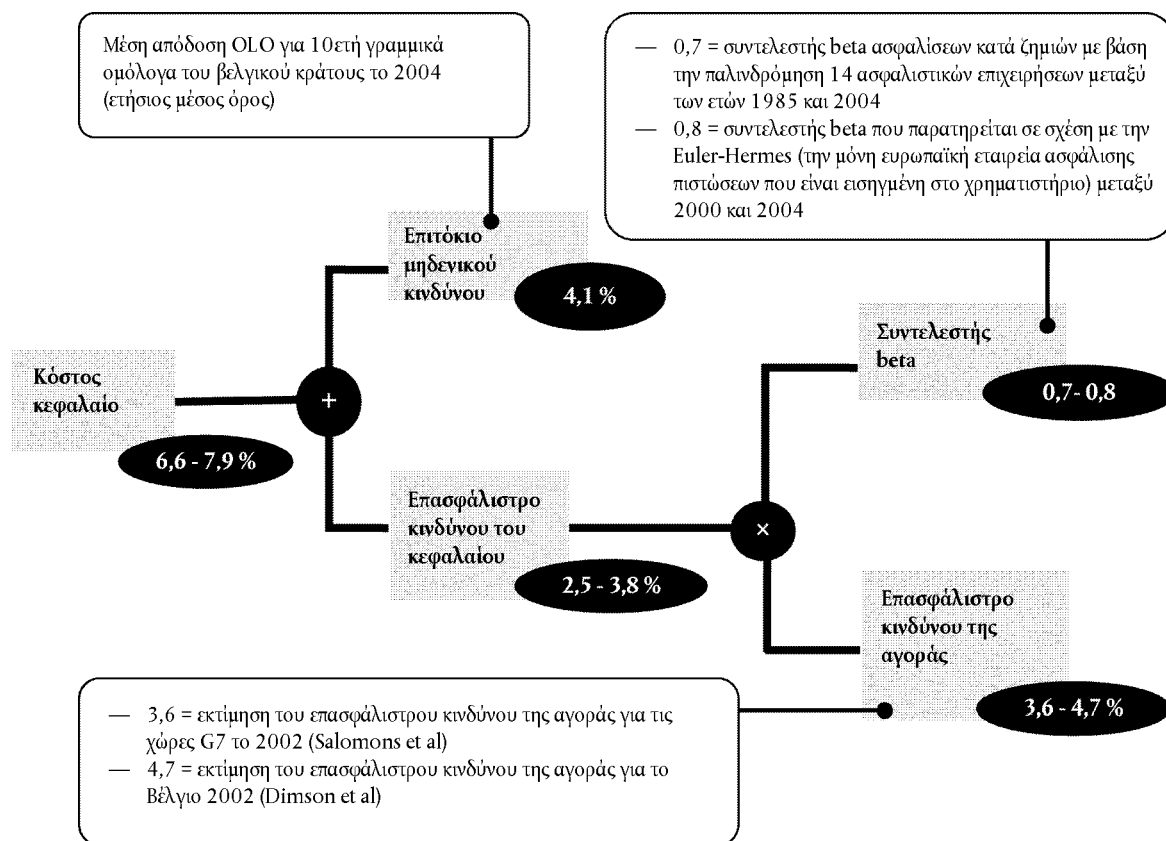
- (84) Σύμφωνα με το μοντέλο MAEK, το κόστος του κεφαλαίου υπολογίζεται με βάση τον ακόλουθο τύπο:

Κόστος κεφαλαίου = επιτόκιο μηδενικού κινδύνου + επασφάλιστρο κινδύνου του κεφαλαίου

Κόστος κεφαλαίου = επιτόκιο μηδενικού κινδύνου + συντελεστής βήτα των στοιχείων ενεργητικού* [επασφάλιστρο κινδύνου της αγοράς]

Όταν ο συντελεστής βήτα των στοιχείων ενεργητικού αντιπροσωπεύει τον ευμετάβλητο χαρακτήρα της αποδοτικότητας των εν λόγω στοιχείων ενεργητικού σε σύγκριση με εκείνη της αγοράς

- (85) Οι βελγικές αρχές εκτίμησαν το κόστος του κεφαλαίου της SA Ducroire όπως αναλύεται στο παρακάτω διάγραμμα.

- (86) Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις του ONDD, ο οποίος βασιζόταν στο MAEK, ένας ιδιώτης επενδυτής στον κλάδο των ασφαλίσεων ζημιών στο Βέλγιο θα μπορούσε να αξιώσει ελάχιστη αποδοτικότητα 7-8 % το 2004.
- (87) Για να επιτευχθεί η συγκριτική αξιολόγηση της ιστορικής πορείας εξέλιξης της αποδοτικότητας του κλάδου, οι βελγικές αρχές κατάρτισαν δείγμα των ασφαλιστικών επιχειρήσεων επιλέγοντας εκείνες που πληρούν τα ακόλουθα κριτήρια: α) συντελεστές σε ευρωπαϊκό επίπεδο, β) των οποίων η κύρια δραστηριότητα είναι η ασφάλιση πιστώσεων, γ) οι οποίες δραστηριοποιούνται κυρίως στον τομέα των εμπορεύσιμων κινδύνων και οι οποίες ασκούν δραστηριότητες στον τομέα των μη εμπορεύσιμων κινδύνων, εξαιρουμένων των επιχειρήσεων που υπόκεινται σε διαδικασία κρατικής ενίσχυσης ή συστάθηκαν μετά το 2004 και εξαιρουμένων των θυγατρικών επιχειρήσεων που συμπεριλαμβάνονται στο δείγμα. Το δείγμα περιλαμβάνει 11 ασφαλιστικές επιχειρήσεις. Σύμφωνα με τις βελγικές αρχές, για τις εταιρείες ασφάλισης πιστώσεων που δραστηριοποιούνται κυρίως στον τομέα των εμπορεύσιμων κινδύνων, παρατηρείται μέση ΑΙΚ 6 έως 7,5 % ανάλογα με την υπό εξέταση περίοδο (δηλαδή συμπεριλαμβάνοντας ή εξαιρώντας τα έτη της κρίσης). Η μέση ΑΙΚ για τους προαναφερόμενους 11 ασφαλιστικές επιχειρήσεις κατά το 2004 ανερχόταν σε 7,8 %, σε σύγκριση με ΑΙΚ 13,3 %, κατά μέσο όρο, για τους 3 βασικούς πρωταγωνιστές της αγοράς (βλέπε πίνακα 6).

Πίνακας 6:

Συγκριτική αξιολόγηση της αποδοτικότητας των επιχειρήσεων ασφάλισης πιστώσεων, που υποβλήθηκε από το Βέλγιο

Μεθοδολογία για τον προσδιορισμό του δείγματος για τη συγκριτική αξιολόγηση της εμπορεύσιμης ΑΙΚ		ΑΙΚ ⁽²⁾ , 2000-09, ποσοστό																	
Κριτήρια του φίλτρου	Μέγεθος του δείγματος	Επιχειρήσεις	Έδρα	Εκτιμώμενο μερίδιο των εμπορεύσιμων κινδύνων ⁽³⁾ %	Μικτά ασφάλιστρα εκ. ευρώ, 2004	ΑΙΚ										Μέσος όρος			
						1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2001-04	2003-04	2001-09
• Επιχειρήσεις ασφάλισης πιστώσεων που είναι μέλη της ICISA και της Ένωσης της Βέρνης ⁽⁴⁾	115	Cesce	Ισπανία	60	51 ⁽⁵⁾			2,3	5,2	7,3	6,0	3,5	8,3	2,3	− 24,0	10,4	4,1	4,5	1,8
		KUKE	Πολωνία	60	7			− 9,0	0,5	1,9	5,5	7,9	4,9	5,3	8,1	− 14,6	− 0,3	3,7	1,2
• Ευρωπαϊκές επιχειρήσεις ασφάλισης πιστώσεων ⁽⁷⁾	47	COSEC	Πορτογαλία	90	37			1,5	1,7	− 5,1	8,1	7,3	2,2	6,0	− 9,0	1,8	1,5	1,5	1,6
		Prisma	Γερμανία	100	36	0,0	4,8	6,8	4,7	5,6	9,3	12,9	17,1	9,5	15,9	7,6	6,6	7,5	9,9
• Εταιρείες των οποίων η κύρια δραστηριότητα είναι η ασφάλιση πιστώσεων και οι οποίες δραστηριοποιούνται κυρίως στις συναλλαγές εμπορεύσιμων κινδύνων ⁽¹⁾	19	Credit y Caucion	Ισπανία	100	341	9,0	13,7	14,3	16,0	21,1	17,6	14,3	13,7	15,2	53,7	0,5	17,3	19,4	18,5
		Baez	Βουλγαρία	60	0,5						4,7	8,7	5,3	11,5	10,6	14,2	4,7	4,7	9,2
• Αποκλεισμός των εταιρειών που υπόκεινται σε διαδικασία κρατικής ενίσχυσης (δηλαδή SACE και SACE BT)	16	Garant	Αυστρία	50	4						− 7,3	− 5,6	0,6	1,3	3,2	-10,7	-7,3	-7,3	-3,1
		Mehib	Ουγγαρία	90	6 ⁽⁵⁾				0,2	0,8	2,2	0,8	-2,3	0,4	5,7	8,2			

Μεθοδολογία για τον προσδιορισμό του δείγματος για τη συγκριτική αξιολόγηση της εμπορεύσιμης ΑΙΚ		ΑΙΚ (²), 2000-09, ποσοστό																					
Κριτήρια του φίλτρου	Μέγεθος του δείγματος	Επιχειρήσεις	Έδρα	Εκτιμώμενο μερίδιο των εμπορεύσιμων κινδύνων (³) %	Μικτά ασφάλιστρα εκ. ευρώ, 2004	ΑΙΚ										Μέσος όρος							
						1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2001-04	2003-04	2001-09				
						Atradius	Κάτω Χώρες	90	1079			1,8	– 17,5	3,4	10,1	16,8	14,5	19,4	– 22,1	– 12,5	– 0,5	6,8	1,5
						Euler Hermes	Γαλλία	96	1567		13,7	13,2	16,7	14,5	18,4	17,7	17,3	21,8	4,5	1,3	15,7	16,4	13,9
						COFACE	Γαλλία	83	903	11,3	11,8	9,2	3,2	13,2	11,5	13,4	11,2	15,1	3,7	– 15,0	9,3	12,4	7,3
Μέσος όρος (⁶)						11,0	5,0	3,4	7,0	7,8	8,9	8,4	9,8	4,6	-0,8	5,8	7,4	6,0					
Μέσος όρος (⁶) για τους 3 βασικούς πρωταγωνιστές							8,1	0,8	10,4	13,3	16,0	14,3	18,8	-4,6	-8,7	8,2	11,9	7,6					
Μέσος όρος (⁶) για πρωταγωνιστές παρόμοιου μεγέθους							3,1	4,7	5,3	5,8	6,2	6,2	6,4	8,0	2,2	4,7	5,5	5,3					

⁽¹⁾ Επιλέχθηκαν μόνο πρωταγωνιστές των οποίων η βασική δραστηριότητα θεωρείται ότι είναι στον τομέα των εμπορεύσιμων κινδύνων (δηλαδή είναι ανώτερη από 50 % σε σχέση με τα ασφάλιστρα ή τη συνολική έκθεση, σύμφωνα με τα διαθέσιμα στοιχεία)

⁽²⁾ Προσαρμοσμένη κατά τη μεταφορά στο εξισωτικό αποθεματικό

⁽³⁾ Βάσει των γεωγραφικών πληροφοριών που κοινοποιούνται. π.χ. εκθέσεις, ασφάλιστρα (ποικίλλει ανάλογα με τις επιχειρήσεις)

⁽⁴⁾ Διεθνείς ενώσεις των επιχειρήσεων ασφάλισης πιστώσεων

⁽⁵⁾ Καθαρά ασφάλιστρα

⁽⁶⁾ Μη σταθμισμένος μέσος όρος

⁽⁷⁾ Το 2004 ή στο εγγύς μέλλον

- (88) Σύμφωνα με τις βελγικές αρχές, η προσδοκώμενη αποδοτικότητα της δραστηριότητας των εμπορεύσιμων κινδύνων πριν τη μεταφορά στο εξισωτικό αποθεματικό (ΑΙΚ πριν τη μεταφορά στο εξισωτικό αποθεματικό) βάσει των δημοσιονομικών προβλέψεων, η οποία υπολογίστηκε εκ νέου από τις βελγικές αρχές το 2011 με βάση το σενάριο 1B (βλ. πίνακα 5), ευθυγραμμίζεται με τις προσδοκίες για την αποδοτικότητα που θα είχε ένας ιδιώτης επενδυτής το 2004 (όπως αυτές εκτιμήθηκαν από τις βελγικές αρχές βάσει του κόστους του κεφαλαίου με χρήση του μοντέλου ΚΑΕΜ και βάσει της συγκριτικής αξιολόγησης της αποδοτικότητας των ασφαλιστών πιστώσεων, βλέπε αντίστοιχα τις αιτιολογικές σκέψεις (86) και (87)).

Διαχωρισμός των λογαριασμών

- (89) Ύστερα από το αίτημα που διατύπωσε η Επιτροπή στην απόφαση κίνησης της διαδικασίας όσον αφορά τη συμμόρφωση με το σημείο 4.3 της ανακοίνωσης σχετικά με την ασφάλιση εξαγωγικών πιστώσεων, η οποία επιβάλλει χωριστή διοίκηση και χωριστούς λογαριασμούς για τις δραστηριότητες ασφάλισης εμπορεύσιμων και μη εμπορεύσιμων κινδύνων, οι βελγικές αρχές απάντησαν ότι μια τέτοια διάσπαση λογαριασμών δεν είναι απαραίτητη. Μετά την 1η Ιανουαρίου 2005, οι βραχυπρόθεσμες δραστηριότητες (εμπορεύσιμων και μη εμπορεύσιμων κινδύνων) ασκούνται στο εσωτερικό της SA Ducroire, στο πλαίσιο της μεταβίβασης υφισταμένης δραστηριότητας. Σύμφωνα με τις βελγικές αρχές, δεδομένου ότι η SA Ducroire δεν επωφελείται πλέον από την κρατική στήριξη, ακόμη και για τις δραστηριότητές της που ασκεί στον τομέα που σχετίζεται με μη εμπορεύσιμους κινδύνους, το Βέλγιο είναι της άποψης ότι δεν είναι αναγκαίο να καθιερωθούν χωριστοί λογαριασμοί.

V ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

V.1. ΎΠΑΡΞΗ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ

- (90) Το άρθρο 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ ορίζει ότι είναι ασυμβίβαστες με την εσωτερική αγορά, κατά το μέτρο που επηρεάζουν τις μεταξύ κρατών μελών συναλλαγές, ενισχύσεις που χορηγούνται υπό οποιαδήποτε μορφή από τα κράτη ή με κρατικούς πόρους και που νοθεύουν ή απειλούν να νοθεύσουν τον ανταγωνισμό διά της ευνοϊκής μεταχειρίσεως ορισμένων επιχειρήσεων ή ορισμένων κλάδων παραγωγής, εκτός αν οι Συνθήκες ορίζουν άλλως.
- (91) Το πρώτο βήμα της Επιτροπής θα πρέπει να είναι να διερευνήσει κατά πόσον τα εν λόγω μέτρα συνιστούν κρατικές ενισχύσεις κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ. Στις επόμενες ενότητες αναλύει κατά συνέπεια τα μέτρα με γνώμονα τα διάφορα κριτήρια τι συνιστά ενίσχυση.

V.1.1. Ύπαρξη πλεονεκτήματος

V.1.1.1 Ύπαρξη πλεονεκτήματος που απορρέει από την κρατική εγγύηση (Μέτρο 1) και από πιθανές εσωτερικές μεταφορές πόρων υπέρ των εμπορεύσιμων κινδύνων στο πλαίσιο του ONDD (Μέτρο 2)

- (92) Σύμφωνα με τα σημεία 3.1 και 3.2 της ανακοίνωσης για την ασφάλιση εξαγωγικών πιστώσεων, η κρατική εγγύηση που λαμβάνει μια επιχείρηση ασφάλισης εξαγωγικών πιστώσεων ενδέχεται να της παρέχει οικονομικό πλεονέκτημα έναντι των ανταγωνιστών της. Συνεπώς, η έρευνα που κινήθηκε στις 23 Φεβρουαρίου 2011 (βλέπε αιτιολογική σκέψη 26) αφορούσε ιδίως την εγγύηση του βελγικού κράτους από την οποία επωφελήθηκε το ONDD για τη δραστηριότητά του όσον αφορά τους εμπορεύσιμους κινδύνους.
- (93) Από την 1η Σεπτεμβρίου 2003, ο αποκαλούμενος «εμπορικός» («Commercial») λογαριασμός, για τον οποίο δεν ίσχυε, σύμφωνα με τις βελγικές αρχές, το ευεργέτημα της κρατικής εγγύησης, προορίστηκε για τις δραστηριότητες του ONDD που αφορούν τον τομέα των βραχυπρόθεσμων κινδύνων, συμπεριλαμβανομένων και των εμπορεύσιμων κινδύνων.
- (94) Δεδομένου ότι δεν υπήρχαν στο πλαίσιο του ONDD χωριστοί λογαριασμοί που να επιτρέπουν τη διάκριση μεταξύ της δραστηριότητας ασφάλισης εμπορεύσιμων κινδύνων και της ανάλογης δραστηριότητας που αφορά τους μη εμπορεύσιμους κινδύνους, οι βελγικές αρχές κλήθηκαν να προσδιορίσουν το μέρος της κρατικής εγγύησης το οποίο θα μπορούσε να θεωρηθεί ότι είχε διατεθεί, έως τις 31 Αυγούστου 2003, για τις δραστηριότητες τις σχετικές με τους εμπορεύσιμους κινδύνους. Τους ζητήθηκε επίσης να προσκομίσουν αποδείξεις ότι η εν λόγω εγγύηση είχε λήξει στις 31 Αυγούστου του 2003 και όχι κατά τη στιγμή της σύστασης της SA Ducroire, δηλαδή την 1η Ιανουαρίου του 2005.
- (95) Οι βελγικές αρχές επιβεβαίωσαν ότι ο ONDD είχε σταματήσει να προσφέρει κάλυψη κινδύνου για τους οφειλότες στη «Ζώνη 1»⁽³⁷⁾ το 1993. Μετά το 1993, οι δραστηριότητες του ONDD αφορούσαν αποκλειστικά μη εμπορεύσιμους κινδύνους. Ο ONDD δεχόταν να προσφέρει κάλυψη για εμπορεύσιμους κινδύνους σε εντελώς εξαιρετικές περιπτώσεις.

⁽³⁷⁾ Βλ. υποσημείωση 21.

- (96) Όπως αναπτύσσεται στην αιτιολογική σκέψη 34, το Βέλγιο είχε διευκρινίσει ότι η δραστηριότητα που αφορούσε τους εμπορεύσιμους κινδύνους στο πλαίσιο του ONDD πριν από το Μάιο του 2004 ήταν αμελητέα. Εξάλλου, το εξαιρετικά χαμηλό ποσοστό των εμπορεύσιμων κινδύνων που καλυπτόταν εκείνη τη στιγμή ήταν απόρροια της σχέσης μεταξύ αυτών των κινδύνων και μη εμπορεύσιμων κινδύνων. Η συγκεκριμένη περίπτωση για την οποία γίνεται λόγος ⁽³⁸⁾ είναι η εξής: «Ο ασφαλισμένος X πωλούσε αγαθά σε έναν ενδιάμεσο Α που βρίσκεται στη ζώνη 1, ο οποίος μεταπωλούσε τα αγαθά στον τελικό πελάτη Β, ο οποίος βρίσκεται στη ζώνη 2. Τις περισσότερες φορές τα αγαθά παραδίνονταν απευθείας στον τελικό πελάτη Β. Η πληρωμή του τιμολογίου του ασφαλισμένου X από τον ενδιάμεσο Α συνδεόταν, εκ των πραγμάτων, με την πληρωμή του τιμολογίου του ενδιάμεσου Α από τον τελικό πελάτη Β. Οι ασφαλισμένοι δεν έβρισκαν σε γενικές γραμμές κάλυψη από άλλη επιχείρηση ασφάλισης πιστώσεων, δεδομένου ότι επρόκειτο για συναλλαγές εξαρτημένες από πολιτικούς κινδύνους στη χώρα όπου βρισκόταν ο τελικός πελάτης Β».
- (97) Οι βελγικές αρχές επιβεβαίωσαν ότι για τους κινδύνους αυτούς δεν βρισκόταν κάλυψη από άλλες ιδιωτικές επιχειρήσεις ασφάλισης πιστώσεων.
- (98) Λαμβάνοντας υπόψη τα στοιχεία που εκτίθενται στις αιτιολογικές σκέψεις (93) έως (95), εκτιμάται ότι οι κίνδυνοι αυτοί, μολονότι θεωρητικά χαρακτηρίζονται εμπορεύσιμοι (λόγω της κύριας σχέσης μεταξύ των ασφαλιζόμενου εξαγωγέα X και του ενδιάμεσου Α), θα πρέπει να θεωρούνται στην πράξη μη εμπορεύσιμοι κίνδυνοι ενόψει των συνθηκών της αγοράς κατά την περίοδο αυτή. Πριν από το Μάιο του 2004 εξάλλου, οι κίνδυνοι αυτοί καλύπτονταν από τον ONDD σε εντελώς εξαιρετικές περιπτώσεις, δεδομένου ότι αντιπροσώπευαν ποσοστό μικρότερο από [0-2 %] των ασφαλιστρών (κατά τη διάρκεια της περιόδου 2000-2004) από το βραχυπρόθεσμο χαρτοφυλάκιο του ONDD (βλ. αιτιολογική σκέψη 34).
- (99) Οι βελγικές αρχές προσκόμισαν επίσης τις σχετικές αποδείξεις ότι η κρατική εγγύηση από την οποία επωφεληθήκε ο ONDD για τη δραστηριότητά του τη σχετική με τους εμπορεύσιμους κινδύνους έπαυσε να ισχύει από την 1η Σεπτεμβρίου 2003. Όντως, η εγγύηση αυτή έληξε από τη στιγμή που οι εμπορεύσιμοι κίνδυνοι μεταφέρθηκαν στον εμπορικό λογαριασμό, για τον οποίο ο ONDD έχει λάβει την έγκριση της OCA ⁽³⁹⁾, ακριβώς επειδή για τον λογαριασμό αυτό δεν ίσχυε το ευεργετικό καθεστώς της εγγύησης του κράτους. Το βασιλικό διάταγμα, το οποίο όριζε τις δραστηριότητες που ασκούνται από τον ONDD για δικό του λογαριασμό χωρίς την εγγύηση του κράτους, δημοσιεύθηκε την 1η Σεπτεμβρίου 2003, ημερομηνία κατά την οποία τέθηκε σε ισχύ, καθορίζει τις πράξεις που πρέπει να καταλογίζονται στο λογαριασμό αυτό. Μετά την έναρξη ισχύος του βασιλικού διατάγματος ⁽⁴⁰⁾, κάθε κάλυψη κινδύνων από ασφαλιστήριο συμβόλαιο εξαγωγής και με διάρκεια μικρότερη των δύο ετών, διέπεται από το άρθρο 3 παράγραφος 2 του νόμου του 1939 (δραστηριότητα για λογαριασμό του ONDD χωρίς κρατική εγγύηση).
- (100) Εν κατακλείδι, οι αμφιβολίες που είχε εκφράσει η Επιτροπή στην απόφαση κίνησης της διαδικασίας και οι οποίες αφορούσαν την ύπαρξη πλεονεκτήματος για τη δραστηριότητα ασφάλισης εμπορεύσιμων κινδύνων λόγω της κρατικής εγγύησης έχουν αρθεί. Πράγματι, η κρατική εγγύηση από την οποία επωφεληθήκε ο ONDD για τη δραστηριότητά του τη σχετική με τους εμπορεύσιμους κινδύνους έως τον Αύγουστο του 2003 θεωρείται ότι δεν προσέδωσε στην δραστηριότητα αυτή ανταγωνιστικό πλεονέκτημα σε σχέση με τους ανταγωνιστές της, εφόσον δεν υπήρχε κάποια όντως εμπορεύσιμη δραστηριότητα. Εξάλλου, δεν έγινε καμία προσπάθεια να αναπτυχθούν όντως οι δραστηριότητες εμπορεύσιμων κινδύνων με βάση την κρατική εγγύηση. Μπορεί επίσης να συναχθεί το συμπέρασμα ότι το σύνολο των δραστηριοτήτων που σχετίζονταν με βραχυπρόθεσμους κινδύνους έπαυσε να ωφελείται από την εγγύηση του κράτους από την 1η Σεπτεμβρίου 2003.
- (101) Δεν υπήρχαν εσωτερικές μεταφορές πόρων υπέρ των εμπορεύσιμων κινδύνων στο εσωτερικό του ONDD, δεδομένου ότι δεν υπήρχαν όντως δραστηριότητες εμπορεύσιμων κινδύνων. Δεν έγινε καμία προσπάθεια να αναπτυχθούν όντως οι δραστηριότητες εμπορεύσιμων κινδύνων με βάση τη μεταφορά πόρων από δραστηριότητες μη εμπορεύσιμων κινδύνων (βλ. αιτιολογική σκέψη 98). Εν κατακλείδι, δεν υπάρχουν αποδεικτικά στοιχεία που να υποστηρίζουν την ύπαρξη των μεταφορών πόρων προς τον τομέα των εμπορεύσιμων κινδύνων στο εσωτερικό του ONDD ή της παραχώρησης οποιουδήποτε πλεονεκτήματος από το οποίο θα μπορούσε να επωφεληθεί ο ONDD συνεπεία των εν λόγω μεταφορών.
- (102) Εν κατακλείδι, το Μέτρο 1 και το Μέτρο 2 δεν παρέχουν πλεονέκτημα κατά την έννοια του άρθρου 107 της ΣΛΕΕ. Κατά συνέπεια, δεν συνιστούν κρατική ενίσχυση.
- (103) Όπως προκύπτει από αυτά, στις παρακάτω ενότητες δεν πρόκειται να γίνει ανάλυση των άλλων κριτηρίων που συνιστούν ενίσχυση (κρατικοί πόροι, επιλεκτικότητα, στρέβλωση του ανταγωνισμού) για τα Μέτρα 1 και 2.

⁽³⁸⁾ Βλ. τις «Παρατηρήσεις του Βελγίου σχετικά με την απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 24ης Φεβρουαρίου 2011», που υποβλήθηκαν από τις βελγικές αρχές την 1η Ιουνίου 2011, σ. 13-14.

⁽³⁹⁾ Βάσει του άρθρου 2 παράγραφος 2 στοιχείο δ) της οδηγίας 73/239/ΕΟΚ του Συμβουλίου (που ίσχυε τότε), ο ONDD δεν χρειαζόταν να έχει την έγκριση της OCA, στο μέτρο που οι δραστηριότητές του καλύπτονταν από την εγγύηση του βελγικού κράτους. Προχωρώντας εφεξής, μέσω του αποκαλούμενου «εμπορικού» λογαριασμού, σε άσκηση δραστηριοτήτων οι οποίες δεν είχαν την εγγύηση του βελγικού κράτους, ο ONDD δεν αποκόμιζε πλέον ευεργετικά οφέλη από την απαλλαγή που προβλεπόταν στο άρθρο 2 παράγραφος 2 στοιχείο δ) και ήταν υποχρεωμένος να λάβει έγκριση από την OCA.

⁽⁴⁰⁾ Βλ. σελίδα 15 του εγγράφου που υπέβαλαν οι βελγικές αρχές της 1ης Ιουνίου 2011.

V.1.1.2 Ύπαρξη πλεονεκτήματος που απορρέει από την διάθεση κεφαλαίων στην SA Ducroire (Μέτρο 3)

Καλυπτόμενο πεδίο για να αξιολογηθεί κατά πόσον η διάθεση κεφαλαίων στην SA Ducroire συνιστά ενίσχυση

- (104) Σύμφωνα με την απόφαση για την κίνηση της διαδικασίας (βλ. αιτιολογικές σκέψεις (27) και (28) της παρούσας απόφασης), από το ποσό της αρχικής κατανομής κεφαλαίου της SA Ducroire πρέπει να αφαιρεθούν τα εξής δύο ποσά, δεδομένου ότι δεν συνιστούν ενισχύσεις:
- α) το μέρος του κεφαλαίου που υποστηρίζει τη δραστηριότητα των μη εμπορεύσιμων κινδύνων (πρώτο κριτήριο αποκλεισμού)
 - β) το μέρος του κεφαλαίου από το οποίο επωφελείται ήδη, στο πλαίσιο του ONDD, η δραστηριότητα που έχει σχέση με τους εμπορεύσιμους κινδύνους, και η οποία έχει απλώς μεταφερθεί στην SA Ducroire μαζί με τις αντίστοιχες δραστηριότητες. Πράγματι, στις περιπτώσεις αυτές πρόκειται μόνο για μεταβολή της νομικής μορφής της προϋπάρχουσας οικονομικής δραστηριότητας, συνοδευόμενης από το συναφές κεφάλαιο. Με βάση την προσέγγιση που ακολουθείται στην απόφαση για τη σύσταση της Banque Postale ⁽⁴¹⁾, μια τέτοια μεταφορά κεφαλαίων δεν παραχωρεί νέο πλεονέκτημα στην επίμαχη οικονομική δραστηριότητα και δεν μπορεί ως εκ τούτου να συνιστά ενίσχυση υπό τη μορφή αυτή (δεύτερο κριτήριο αποκλεισμού).
- (105) Ευθυγραμμιζόμενη με την προσέγγιση που αναπτύχθηκε στην απόφαση κίνησης της διαδικασίας, η Επιτροπή θα έπρεπε να αρχίσει εφαρμόζοντας αυτά τα δύο κριτήρια αποκλεισμού.
- (106) Το Βέλγιο επικαλείται ωστόσο ένα επιχείρημα το οποίο εμπνέεται από το δεύτερο κριτήριο αποκλεισμού και το οποίο, εάν αποδειχθεί βάσιμο, θα επέτρεπε να αποκλειστεί αμέσως ο χαρακτήρας της ενίσχυσης για το σύνολο του Μέτρου 3. Η Επιτροπή θα αποδείξει επομένως κατ' αρχήν ότι το επιχείρημα αυτό δεν ευσταδεί, πριν εφαρμόσει τα δύο κριτήρια αποκλεισμού που αναπτύσσονται στην απόφαση για την κίνηση της διαδικασίας.

Απόρριψη του ισχυρισμού του Βελγίου, ότι το συνολικό ποσό των 150 εκατομμυρίων ευρώ συνδεόταν με τη δραστηριότητα που μεταβιβάστηκε το 2004

- (107) Σε απάντηση στην απόφαση κίνησης της διαδικασίας, το Βέλγιο επικαλέστηκε προς ίδιο όφελος και διέυρνε το δεύτερο κριτήριο αποκλεισμού, σύμφωνα με το οποίο το κεφάλαιο στο εσωτερικό του ONDD, το οποίο απέφερε ήδη οφέλη για τις υφιστάμενες εμπορεύσιμες δραστηριότητες μόλις πριν από τη μεταφορά τους στην SA Ducroire την 1η Ιανουαρίου 2005, δεν συνιστά ενίσχυση. Το Βέλγιο θεωρεί πιο συγκεκριμένα ότι το σύνολο του αρχικού κεφαλαίου ύψους 150 εκατομμυρίων ευρώ που είχε διατεθεί στην SA Ducroire για αυτή αποτελούσε το επιχειρηματικό κεφάλαιο που συνδεόταν με τις μεταφερθείσες βραχυπρόθεσμες δραστηριότητες ασφάλισης (εμπορεύσιμες και μη εμπορεύσιμες). Κατά τη γνώμη του, η δημιουργία της SA Ducroire με αρχικό κεφάλαιο ύψους 150 εκατομμυρίων ευρώ ισοδυναμεί απλώς με μετέβολη της νομικής μορφής υφιστάμενης επιχειρηματικής δραστηριότητας και του συναφούς με αυτήν κεφαλαίου. Το συνολικό ποσό της αρχικής κατανομής κεφαλαίου δεν συνιστά ως εκ τούτου ενίσχυση. Κατά συνέπεια, το Βέλγιο υποστηρίζει ότι δεν συντρέχει κανένας λόγος να εξακριβωθεί το πώς το κεφάλαιο αυτό χρησιμοποιήθηκε στη συνέχεια από την SA Ducroire (δηλαδή εάν χρησιμοποιήθηκε για εμπορεύσιμους ή μη εμπορεύσιμους κινδύνους — πρώτο κριτήριο αποκλεισμού), δεδομένου ότι το κεφάλαιο αυτό δεν θα μπορούσε να συνιστά ενίσχυση.
- (108) Προς στήριξη του ισχυρισμού τους, οι βελγικές αρχές προβάλλουν το επιχείρημα ότι η εγγραφή για 150 εκατ. ευρώ στο κεφάλαιο της SA Ducroire ήταν αναγκαία και μάλιστα ήδη από τις αρχές του 2005. Οι βελγικές αρχές δικαιολογούν το εν λόγω επίπεδο κεφαλαιοποίησης με βάση τα «ισχύοντα πρότυπα» που αναπτύσσονται στο πλαίσιο της έγκρισης της οδηγίας Φερεγγυότητα II ⁽⁴²⁾, (την αποκαλούμενη «τυποποιημένη» μέθοδο, με βάση τις τεχνικές παραμέτρους που ορίζονται στη μελέτη αντίκτυπου «QIS 5» για το Βέλγιο, η οποία χρονολογείται από τον Μάρτιο του 2011) για όλους τους κινδύνους της SA Ducroire πλην των πολιτικών κινδύνων, για τους οποίους ο καθορισμός των κεφαλαιακών αναγκών για την κάλυψη των προαναφερόμενων κινδύνων έγινε με χρήση εσωτερικής μοντελοποίησης. Όπως αναφέρεται στο κεφάλαιο «Φερεγγυότητα II με εσωτερική μοντελοποίηση για τους πολιτικούς κινδύνους» στον πίνακα 2, για την κάλυψη του προβλεπόμενου επιπέδου δραστηριότητας για το 2009 θα χρειαζόταν κεφάλαιο [125-150] εκατομμυρίων ευρώ.

⁽⁴¹⁾ Βλ. την απόφαση της Επιτροπής, της 21ης Δεκεμβρίου 2005, στην υπόθεση N 531/2005 «Μέτρα που συνδέονται με τη σύσταση και τη λειτουργία της Banque Postale» (EE C 21 της 28.1.2006), σ. 2, η οποία είναι διαθέσιμη στον ακόλουθο δικτυακό τόπο:

⁽⁴²⁾ http://ec.europa.eu/eu_law/state_aids/comp-2005/n531-05.pdf

- (109) Η Επιτροπή παρατηρεί ότι η έννοια των «κεφαλαίων που συνδέονται με την μεταφορά δραστηριοτήτων» οριζόταν στην απόφαση της Επιτροπής της 21ης Δεκεμβρίου 2005 «Μέτρα που συνδέονται με τη σύσταση και τη λειτουργία της Banque Postale»⁽⁴³⁾. Στην περίπτωση εκείνη συναγόταν το συμπέρασμα ότι η μεταφορά δεν συνεπαγόταν νέα κεφάλαια, εφόσον μόνον τα ίδια κεφάλαια που συνδέονταν με τις δραστηριότητες χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών της La Poste μεταφέρθηκαν στο νεοσύστατο νομικό πρόσωπο που δημιουργήθηκε πρόσφατα, την «La Banque Postale». Με άλλα λόγια, επρόκειτο αποκλειστικά για ίδια κεφάλαια που υπήρχαν ήδη και τα οποία είχαν σαφώς διατεθεί για τα μεταβιβαζόμενα περιουσιακά στοιχεία, δικαιώματα και υποχρεώσεις. Η ανάλυση αφορούσε, συνεπώς, το κεφάλαιο που συνδεόταν ήδη επίσημα με τις μεταβιβαζόμενες δραστηριότητες και όχι την εκτίμηση των κεφαλαίων που θα ήταν σκόπιμο να χορηγηθούν στην νέα οντότητα προς υποστήριξη της μελλοντικής της πορείας ανάπτυξης.
- (110) Όπως διευκρινίστηκε προηγουμένως, η δραστηριότητα που αφορά τους βραχυπρόθεσμους (εμπορεύσιμους και μη εμπορεύσιμους) κινδύνους η οποία μεταφέρθηκε στην SA Ducroire διαχειριζόταν στο εσωτερικό του ONDD μέσω του εμπορικού λογαριασμού από την 1η Σεπτεμβρίου 2003. Στον λογαριασμό αυτό είχε διατεθεί κεφάλαιο [45-70] εκατομμυρίων ευρώ. Επιπλέον, όπως αναφερόταν στην αιτιολογική σκέψη 99, ο ONDD είχε λάβει ειδικά και αποκλειστικά για τον λογαριασμό των εμπορικών συναλλαγών (και για το συνδεδεμένο με αυτόν κεφάλαιο ύψους [45-70] εκατομμυρίων ευρώ) έγκριση από την εθνική ρυθμιστική αρχή των ασφαλιστικών οργανισμών (την OCA). Οι κανόνες και ο έλεγχος της OCA αφορούσαν, μεταξύ άλλων, την τήρηση των κανόνων φερεγγυότητας (ελάχιστο ποσό του κεφαλαίου εγγύησης, σχηματισμός περιθωρίου φερεγγυότητας)⁽⁴⁴⁾. Από τα ανωτέρω συνάγεται ότι, βάσει των κανόνων προληπτικής εποπτείας που ίσχυαν την περίοδο εκείνη, για τις δραστηριότητες αυτές που διεκπεραιώνονταν βραχυπρόθεσμα από τον εμπορικό λογαριασμό υπήρχε επαρκής κεφαλαιοποίηση.
- (111) Όσον αφορά το θέμα αυτό, η Επιτροπή παρατηρεί ότι, σύμφωνα με το εσωτερικό σημείωμα της 20ής Απριλίου⁽⁴⁵⁾ βάσει του οποίου εγκρίθηκε η απόφαση για τη δημιουργία της SA Ducroire και για τη διάθεση σε αυτήν κεφαλαίου ύψους 150 εκατομμυρίων ευρώ, το κεφάλαιο που είχε διατεθεί αυστηρά για τις δραστηριότητες που σχετιζόνταν με βραχυπρόθεσμους κινδύνους ήταν το κεφάλαιο που ήταν καταβεβλημένο στον εμπορικό λογαριασμό, προσαυξημένο κατά τα κέρδη για περίοδο 16 μηνών (από την 1η Σεπτεμβρίου 2003 έως τις 31 Δεκεμβρίου 2004), το οποίο ανερχόταν σε [0-5] εκατ. ευρώ, σύμφωνα με τις εκτιμήσεις. Στο σημείωμα διευκρινιζόταν ότι «από τα 150 εκατ. ευρώ του κεφαλαίου της SA, ποσό [45-70] εκατομμυρίων ευρώ προερχόταν από τη μεταβίβαση ιδίων κεφαλαίων από τον εμπορικό λογαριασμό». Η Επιτροπή καταλήγει συνεπώς στο συμπέρασμα ότι, τη χρονική στιγμή που αποφασίστηκε η δημιουργία της SA Ducroire, το κεφάλαιο που θα μπορούσε να θεωρηθεί ότι διατίθεται επίσημα για τις βραχυπρόθεσμες δραστηριότητες στις 31 Δεκεμβρίου 2004 ανερχόταν μόλις σε [45-75] εκατ. ευρώ (σε [45-70] εκατ. ευρώ συν το κέρδος που εκτιμάται σε [0-5] εκατ. ευρώ). Ως εκ τούτου, μόνο η μεταφορά του εν λόγω κεφαλαίου για ποσό [45-75] εκατομμυρίων ευρώ αποτέλεσε μέρος του κεφαλαίου που είχε ήδη αποφέρει ευεργετικά οφέλη για τις δραστηριότητες βραχυπρόθεσμων κινδύνου στο πλαίσιο του ONDD και απλά μεταφέρθηκε στην SA Ducroire. Η μεταφορά αυτή δεν μπορεί επομένως να συνιστά νέο πλεονέκτημα για τη δραστηριότητα αυτή και δεν μπορεί συνεπώς να συνιστά ενίσχυση.
- (112) Η Επιτροπή απορρίπτει συνεπώς τον ισχυρισμό του Βελγίου, ότι το σύνολο του αρχικού κεφαλαίου ύψους 150 εκατομμυρίων ευρώ αποτελεί το κεφάλαιο που απλώς μεταφέρθηκε και το οποίο είχε ήδη διατεθεί στη μεταφερόμενη δραστηριότητα στο πλαίσιο του ONDD, με αποτέλεσμα να μην μπορεί ως εκ τούτου να θεωρηθεί ότι συνιστά πλεονέκτημα. Η Επιτροπή πιστεύει ότι η διαφορά μεταξύ των [45-75] εκατομμυρίων ευρώ και του όντως εγγεγραμμένου κεφαλαίου ύψους 150 εκατομμυρίων ευρώ συνιστά επομένως πρόσθετο κεφάλαιο που αντιπροσωπεύει νέο πλεονέκτημα για τη δραστηριότητα αυτή.
- (113) Η Επιτροπή επισημαίνει επικουρικά ότι από τα εσωτερικά σημειώματα του 2004, τα οποία στήριξαν την απόφαση του ONDD να χορηγήσει στην SA Ducroire κεφάλαιο ύψους 150 εκατομμυρίων ευρώ (κατά πολύ υψηλότερο από τα [45-75] εκατ. ευρώ που είχαν διατεθεί για τον εμπορικό λογαριασμό) προκύπτει ότι ο ONDD είχε εξετάσει διαφορετικά σενάρια σχετικά με την **ανάπτυξη** των δραστηριοτήτων για τη μελλοντική SA Ducroire. Οι κεφαλαιακές ανάγκες ύψους 150 εκατομμυρίων ευρώ καθορίστηκαν συνεπώς με βάση τις παραδοχές για τη μελλοντική **ανάπτυξη** των δραστηριοτήτων της SA Ducroire. Μπορεί επομένως να συναχθεί το συμπέρασμα ότι η προσέγγιση που ακολούθηθηκε από τις βελγικές αρχές ισοδυναμεί με αποκλεισμό του συνολικού μετοχικού κεφαλαίου που θα μπορούσε να θεωρηθεί ότι θα χρειαζόταν η νέα οντότητα, προκειμένου να στηρίξει την περαιτέρω ανάπτυξή της, από το πεδίο ανάλυσης που διερευνά την ύπαρξη πλεονεκτήματος. Η προσέγγιση αυτή δεν μπορεί να γίνει δεκτή. Μόνο το κεφάλαιο, από το οποίο είχαν ήδη αποκομίσει επίσημα οφέλη οι μεταβιβαζόμενες δραστηριότητες στο πλαίσιο της υφιστάμενης νομικής οντότητας (δραστηριότητες βραχυπρόθεσμης ασφάλισης στο πλαίσιο του ONDD), δεν συνιστά νέο πλεονέκτημα, δεδομένου ότι οι εν λόγω δραστηριότητες είχαν ήδη επωφεληθεί ακριβώς από αυτές. Αντίθετα, κάθε πρόσθετο κεφάλαιο συνιστά νέο πλεονέκτημα, δεδομένου ότι η εν λόγω δραστηριότητα δεν είχε αποκομίσει οφέλη από το εν λόγω κεφάλαιο πριν από τη μεταφορά. Η απόφαση για την ίδρυση της SA Ducroire και για τη διάθεση σε αυτήν κεφαλαίων ύψους 150 εκατομμυρίων ευρώ δεν μπορεί επομένως να θεωρηθεί ότι ισοδυναμεί με απλή αλλαγή της νομικής μορφής κάποιας υφιστάμενης δραστηριότητας με απλή μεταφορά των διατιθέμενων κεφαλαίων υπέρ της μεταβιβαζόμενης δραστηριότητας. Επομένως, το επιχείρημα των βελγικών αρχών, σύμφωνα με το οποίο από το 2004 θα μπορούσε να αναμένεται ότι η SA Ducroire θα χρειαζόταν κεφάλαιο 150 εκατομμυρίων ευρώ το 2009, με βάση την αναμενόμενη ανάπτυξη των δραστηριοτήτων της είναι άνευ σημασίας. Οι βελγικές αρχές δεν αποδεικνύουν πράγματι ουδολώς ότι το εν λόγω κεφάλαιο των 150 εκατομμυρίων ευρώ είχε ήδη διατεθεί για βραχυπρόθεσμες δραστηριότητες στο πλαίσιο του ONDD πριν από τη μεταφορά του στην SA Ducroire και ότι αυτό το κεφάλαιο των 150 εκατομμυρίων ευρώ δεν συνιστά επομένως νέο πλεονέκτημα για τις προαναφερόμενες δραστηριότητες.

⁽⁴³⁾ Βλ. υποσημείωση 28.

⁽⁴⁴⁾ Βλ. υποσημείωση 10.

⁽⁴⁵⁾ Βλ. παράρτημα 4 στις παρατηρήσεις των βελγικών αρχών της 1ης Ιουνίου 2011.

- (114) Εντελώς επικουρικά, ακόμη και αν το κεφάλαιο που είναι απαραίτητο προς υποστήριξη της αναμενόμενης αύξησης των δραστηριοτήτων θα αποτελούσε βάσιμο κριτήριο για την παρούσα ανάλυση (γεγονός που αμφισβητεί η Επιτροπή), η Επιτροπή παρατηρεί τα εξής:
- α) Πρώτον, οι υφιστάμενες χρηματοοικονομικές προβλέψεις το 2004 κάλυπταν μόνο την περίοδο 2005-2007. Συνεπώς, ακόμη και αν το αναγκαίο κεφάλαιο για την ενίσχυση της ανάπτυξης των δραστηριοτήτων αποτελούσε βάσιμο κριτήριο για την παρούσα ανάλυση (γεγονός που αμφισβητεί η Επιτροπή), δεν θα μπορούσε να γίνει αποδεκτό ότι θα βασίζεται στο αναμενόμενο επίπεδο δραστηριότητας του 2009, καθώς το εν λόγω επίπεδο δραστηριότητας δεν είχε μάλιστα καν εκτιμηθεί το 2004.
- β) Δεύτερον, δεν μπορεί να γίνει δεκτή η μεθοδολογία της οδηγίας Φερεγγυότητα II μαζί με την εσωτερική μοντελοποίηση για τους πολιτικούς κινδύνους, όπως προτάθηκε από το Βέλγιο για την εκτίμηση του αναγκαίου κεφαλαίου. Όντως, η μεθοδολογία αυτή απουσιάζει παντελώς από τα εσωτερικά σημειώματα του 2004, στα οποία είχε βασιστεί το Διοικητικό Συμβούλιο του ONDD της 20ής Απριλίου 2004 για να λάβει την απόφαση για τη σύσταση της SA Ducroire και για το κεφάλαιο που όφειλε να της διατεθεί, δεδομένου ότι η μέθοδος ήταν τότε ανύπαρκτη (η προβλεπόμενη ημερομηνία για την έναρξη ισχύος της έχει μόλις καθοριστεί για την 1η Ιανουαρίου 2014). Εφαρμόστηκε από το ONDD για πρώτη φορά το 2011 και εξακολουθεί να αναπτύσσεται. Κατά συνέπεια, η εσωτερική μοντελοποίηση για τους πολιτικούς κινδύνους δεν έχει ακόμη επικυρωθεί από τη ρυθμιστική αρχή ελέγχου των ασφαλιστικών οργανισμών του Βελγίου, σε αντίθεση με τις απαιτήσεις της οδηγίας Φερεγγυότητα II ⁽⁴⁶⁾. Η χρήση μεθοδολογίας που ήταν ανύπαρκτη το 2004, όπως της Φερεγγυότητας II, για την οποία πολλές διαφορετικές παράμετροι υπολογισμού, καθώς και το χρονοδιάγραμμα εφαρμογής δεν έχουν ακόμη οριστικοποιηθεί έως σήμερα (βρίσκονται ακόμη στο στάδιο της QIS) δεν είναι σωστή. Η θεωρητική παραδοχή ότι το επιχειρηματικό κεφάλαιο που χρειαζόταν η SA Ducroire τη στιγμή της σύστασής της το 2005 για να συνεχίσει να ασκεί τις προηγούμενες δραστηριότητες στο πλαίσιο του ONDD πρέπει να προσδιορίζεται βάσει των απαιτήσεων της οδηγίας Φερεγγυότητα II, οι οποίες δεν υπήρχαν καν εκείνη την εποχή και για τις οποίες οι ρυθμιστικές αρχές θα είχαν οπωσδήποτε προβλέψει ένα μεταβατικό καθεστώς, φαίνεται υπερβολική. Η συναγωγή διαφορετικών συμπερασμάτων θα ισοδυναμούσε εξάλλου με υπονόμηση της επικύρωσης του επιπέδου κεφαλαίου (περιθώριο φερεγγυότητας) ⁽⁴⁷⁾ του εμπορικού λογαριασμού ([45-70] εκατ. ευρώ) από τη ρυθμιστική αρχή, η οποία είχε κρίνει την εποχή εκείνη ότι το εν λόγω κεφάλαιο είναι επαρκές βάσει των ισχυόντων κανόνων προληπτικής εποπτείας.
- (115) Το Διοικητικό Συμβούλιο του ONDD, που συνήλθε στις 20 Απριλίου 2004, βασίστηκε σε άλλη μέθοδο για τον καθορισμό του αναγκαίου κεφαλαίου για την SA Ducroire, δηλαδή στον συντελεστή Cooke, λαμβάνοντας παράλληλα υπόψη την αναγκαιότητα κατοχύρωσης για την SA Ducroire επαρκούς αξιοπιστίας έναντι των ανταγωνιστών της. Πράγματι, ο συντελεστής που χρησιμοποιήθηκε κατά τους υπολογισμούς δεν ανέρχεται σε 8 %, όπως επιβαλλόταν από τους κανόνες της Βασιλείας I, αλλά σε 10 %. υπολογισμούς δεν είναι 8 %, όπως προβλέπεται από τους κανόνες της Βασιλείας I, αλλά 10 %. Ως εκ τούτου, οι υπολογισμοί για τις κεφαλαιακές απαιτήσεις που έγιναν το 2004 περιλάμβαναν προστατευτικό περιθώριο ασφαλείας 2 %. Οφείλει να σημειωθεί ότι το κεφάλαιο που προσδιορίστηκε με τον τρόπο αυτό για το τέλος του 2004 ανέρχεται σε 66 εκατ. ευρώ ⁽⁴⁸⁾ και ήταν επομένως σαφώς υποδεέστερο από τα 150 εκατ. ευρώ του εγγεγραμμένου κεφαλαίου.
- (116) Όσον αφορά τη χρήση του συντελεστή Cooke για τον προσδιορισμό του αναγκαίου κεφαλαίου, η Επιτροπή επέκρινε, στην απόφαση για την κίνηση της διαδικασίας, την καταλληλότητα της εφαρμογής τραπεζικών κανόνων (όπως ο συντελεστής Cooke) στις επιχειρήσεις ασφάλισης πιστώσεων, λαμβάνοντας υπόψη τις πολυάριθμες διαφορές μεταξύ των κινδύνων που επωμίζονται οι επιχειρήσεις ασφάλισης πιστώσεων και οι τράπεζες (βλ. αιτιολογική σκέψη 90) της απόφασης για την κίνηση της διαδικασίας). Όσον αφορά το σημείο αυτό, το Βέλγιο δεν έχει προσκομίσει την απόδειξη ότι οι κανόνες της Βασιλείας (συντελεστής Cooke) —οι οποίοι, εκ του νόμου, ισχύουν **αποκλειστικά** στον τραπεζικό τομέα— εφαρμόζονται στην πράξη από τους οργανισμούς ασφάλισης πιστώσεων ή συνιστώνται από τους οργανισμούς πιστοληπτικής αξιολόγησης ή από τους οργανισμούς εποπτείας των ασφαλιστικών επιχειρήσεων.
- (117) Όσον αφορά την εφαρμογή του άρθρου 8 του νόμου του 1939 για τον ONDD, οι βελγικές αρχές επιβεβαίωσαν ότι ο νόμος αυτός δεν εφαρμόζεται στην SA Ducroire. Το άρθρο αυτό αφορά επιπλέον μόνο τις δραστηριότητες για ίδιο λογαριασμό του ONDD με την εγγύηση του κράτους, καθώς και τις αντίστοιχες δραστηριότητες για λογαριασμό του κράτους.
- (118) Μολονότι το Βέλγιο αναφέρεται στη μέθοδο της Standard & Poor's, η οποία υπήρχε την εποχή εκείνη για τον προσδιορισμό των αναγκών σε κεφάλαιο των επιχειρήσεων ασφάλισης πιστώσεων, οφείλει να σημειωθεί ότι οι βελγικές αρχές δεν έχουν υποβάλει καμία εκτίμηση κεφαλαίου με χρήση αυτής της μεθόδου. Η μέθοδος δεν χρησιμοποιήθηκε εξάλλου και από τον ONDD, το 2004.

⁽⁴⁶⁾ Βλ. σελίδες 62 και 70 του εν λόγω σημειώματος (το οποίο υποβλήθηκε ως παράρτημα 8 στις παρατηρήσεις των βελγικών αρχών της 1ης Ιουνίου 2011).

⁽⁴⁷⁾ Στην έκθεση Φερεγγυότητα 2 QIS 5 της CBFA (Μάρτιος 2011) αναφέρεται στη σελίδα 17 ότι ελάχιστοι συμμετέχοντες ήταν σε θέση να δώσουν πληροφορίες σχετικά με τη χρήση και τα χαρακτηριστικά των εσωτερικών μοντέλων, επειδή τα μοντέλα αυτά βρίσκονται ακόμη στο στάδιο της ανάπτυξης. Η CBFA αποφάσισε επιπλέον να μην συναχθούν συμπεράσματα στο παρόν στάδιο. Αυτό δείχνει ότι ακόμη και οι ιδιωτικές ασφαλιστικές εταιρείες εξακολουθούν να δυσκολεύονται να παράγουν εσωτερικά μοντέλα για τον υπολογισμό του κεφαλαίου που απαιτείται για την κάλυψη ορισμένων κινδύνων.

⁽⁴⁸⁾ Βλ. τις σελίδες 11 και 13-16 του παραρτήματος 4 στις παρατηρήσεις των βελγικών αρχών της 1ης Ιουνίου 2011.

- (119) Εν κατακλείδι, ακόμη και αν υποτεθεί ότι το κεφάλαιο που είναι αναγκαίο για να υποστηριχθεί η αναμενόμενη αύξηση των δραστηριοτήτων της SA Ducroire αποτελεί βάσιμο κριτήριο για την παρούσα ανάλυση (γεγονός που αμφισβητείται από την Επιτροπή), οι βελγικές αρχές δεν προσκόμισαν κανένα στοιχείο που τους επιτρέπει να αποδείξουν με πειστικό τρόπο ότι οι κεφαλαιακές ανάγκες που έχουν σχέση με τους βραχυπρόθεσμους κινδύνους και οι οποίες μεταβιβάστηκαν στην SA Ducroire έπρεπε να είναι ανώτερες από το υφιστάμενο κεφάλαιο στον εμπορικό λογαριασμό του ONDD στα τέλη του 2004.
- (120) Στην παρούσα ενότητα, η Επιτροπή αποδεικνύει ότι έπρεπε να απορριφθεί ο ισχυρισμός των βελγικών αρχών, σύμφωνα με τον οποίο η χορήγηση του αρχικού κεφαλαίου ύψους 150 εκατομμυρίων ευρώ υπέρ της SA Ducroire το 2004 αποτελούσε μόνο τη μεταβίβαση του κεφαλαίου, από το οποίο αποκόμιζαν ήδη οφέλη οι δραστηριότητες που είχαν σχέση με τους βραχυπρόθεσμους κινδύνους στο εσωτερικό του ONDD. Η Επιτροπή έχει πράγματι καταλήξει στο συμπέρασμα ότι το κεφάλαιο το οποίο απέφερε ήδη οφέλη στις δραστηριότητες που είχαν σχέση με τους βραχυπρόθεσμους κινδύνους στο πλαίσιο του ONDD πριν από τη μεταβίβαση της δραστηριότητας αυτής στην SA Ducroire ανερχόταν σε [45-75] εκατ. ευρώ και ότι υπήρχαν επομένως πρόσθετα κεφάλαια [75-100] εκατομμυρίων ευρώ που είχαν διατεθεί για την εν λόγω δραστηριότητα.
- (121) Είναι πλέον σκόπιμο να εξεταστεί η εφαρμογή των δύο κριτηρίων αποκλεισμού που περιγράφονται στην απόφαση κίνησης της διαδικασίας. Κατ' αρχή θα αναπτυχθεί το δεύτερο κριτήριο αποκλεισμού, στη συνέχεια δε το πρώτο.
- Μερίδιο του κεφαλαίου που επωφελείται ήδη από τους εμπορεύσιμους κινδύνους στο πλαίσιο του ONDD και το οποίο είχε απλώς μεταβιβαστεί στην SA Ducroire μαζί με τις αντίστοιχες δραστηριότητες (δεύτερο κριτήριο αποκλεισμού που περιγράφεται στην απόφαση κίνησης της διαδικασίας)*
- (122) Στην αιτιολογική σκέψη 111, η Επιτροπή κατέληγε στο συμπέρασμα ότι στο πλαίσιο του ONDD είχε διατεθεί κεφάλαιο [45-75] εκατομμυρίων ευρώ για τη δραστηριότητα που σχετίζεται με τους βραχυπρόθεσμους κινδύνους, στις 31 Δεκεμβρίου 2004. Για την εφαρμογή του δεύτερου κριτηρίου αποκλεισμού, πρέπει, ως εκ τούτου, να εκτιμηθεί, το μερίδιο του κεφαλαίου για εμπορεύσιμους κινδύνους στο ποσό των [45-75] εκατομμυρίων ευρώ που είχε διατεθεί για δραστηριότητες βραχυπρόθεσμων κινδύνων στο τέλος του 2004 ⁽⁴⁹⁾. Όπως εκτέθηκε προηγουμένως, οι εν λόγω εμπορεύσιμοι κίνδυνοι συναπαρτιζόνταν αποκλειστικά από τους κινδύνους που σχετίζονται με τους οφειλότες οι οποίοι βρίσκονται στα δέκα κράτη μέλη που προσχώρησαν στην Ευρωπαϊκή Ένωση τον Μάιο του 2004.
- (123) Όπως επίσης αναπτύχθηκε προηγουμένως, ο εμπορικός λογαριασμός, ο οποίος είχε στη διάθεσή του κεφάλαιο ύψους [45-75] εκατομμυρίων ευρώ στο τέλος του 2004, δεν περιείχε χωριστούς λογαριασμούς, με αποτέλεσμα να μην καθίσταται δυνατός ο ακριβής εντοπισμός του κεφαλαίου το οποίο ήταν αποκλειστικά μόνο στη διάθεση δραστηριοτήτων που αφορούσαν τους εμπορεύσιμους κινδύνους. Είναι συνεπώς αναγκαίο να εκτιμηθεί το μερίδιο από το ποσό των [45-75] εκατομμυρίων ευρώ για το οποίο μπορεί εύλογα να θεωρηθεί ότι υποστηρίζει τη δραστηριότητα που αφορά τους εμπορεύσιμους κινδύνους.
- (124) Σύμφωνα με τα στοιχεία που υποβλήθηκαν στη ρυθμιστική αρχή το 2004, τα ποσά των καθαρών υποχρεώσεων ανέρχονταν σε 141,6 εκατ. ευρώ για τους κινδύνους που σχετίζονται με τα δέκα νέα κράτη μέλη που προσχώρησαν και σε 661,4 εκατ. ευρώ για το σύνολο των βραχυπρόθεσμων εξαγωγικών ασφαλιστήριων συμβολαίων στο τέλος του 2004 ⁽⁵⁰⁾. Με κριτήριο την αναλογική κατανομή του ποσού των [45-75] εκατομμυρίων ευρώ βάσει των καθαρών υποχρεώσεων, ποσό **[10-25] εκατομμυρίων ευρώ** μπορεί επομένως να θεωρηθεί ως το κεφάλαιο που συνδέεται με κινδύνους που σχετίζονται με τα δέκα νέα κράτη μέλη που προσχώρησαν πριν από τη μεταβίβασή του εμπορικού λογαριασμού του ONDD στην SA Ducroire.
- (125) Η Επιτροπή διαπιστώνει ότι ένας τέτοιος επιμερισμός των κεφαλαίων με γνώμονα τις καθαρές αναλήψεις υποχρεώσεων συμβαδίζει με την προσέγγιση που ακολούθησε η ίδια η ONDD το 2004 ⁽⁵¹⁾.

⁽⁴⁹⁾ Υπολογίζεται σύμφωνα με τη μέθοδο που χρησιμοποιήθηκε το 2004 με βάση τις καθαρές υποχρεώσεις που προβλέπονται για το τέλος του 2004. Τα στοιχεία που χρησιμοποιήθηκαν για τον υπολογισμό παρατίθενται στη σελίδα 16 του παραρτήματος 13 των παρατηρήσεων των βελγικών αρχών της 1ης Ιουνίου 2011).

⁽⁵⁰⁾ Όπως διευκρινίζεται στην αιτιολογική σκέψη 140, μια εναλλακτική προσέγγιση θα ήταν να αποκλεισθεί ολόκληρο το ποσό των [45-75] εκατομμυρίων ευρώ. Ωστόσο, προκειμένου να είναι δυνατόν να υπολογισθεί το μερίδιο του κεφαλαίου από το οποίο επωφελούνται οι δραστηριότητες που αφορούν τους εμπορεύσιμους κινδύνους στο πρόσθετο κεφάλαιο των [75-100] εκατομμυρίων ευρώ, είναι απαραίτητο να επιμερισθεί το προϋφιστάμενο κεφάλαιο μεταξύ εμπορεύσιμων και μη εμπορεύσιμων κινδύνων. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι ο διαχωρισμός του κεφαλαίου προς όφελος των δραστηριοτήτων των σχετικών με εμπορεύσιμους και μη εμπορεύσιμους κινδύνους γίνεται για το σύνολο του κεφαλαίου (βλ. Πίνακα 2 και αιτιολογική σκέψη 135).

⁽⁵¹⁾ Τα στοιχεία προκύπτουν από τον πολλαπλασιασμό των δεσμεύσεων στα τέλη του 2004 επί το ποσοστό της παρακράτησης (ή 100 % μείον το ποσοστό εκχώρησης της αντασφάλισης). Τα στοιχεία προέρχονται από το παράρτημα 13 με τίτλο «Δημοσιονομικό σχέδιο 2005, 2006 και 2007 που υποβάλλεται στην CBFA» του εγγράφου που υποβλήθηκε από τις βελγικές αρχές στις 1 Ιουνίου 2011, «Παρατηρήσεις του Βελγίου σχετικά με την απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 24ης Φεβρουαρίου 2011».

- (126) Η Επιτροπή επισημαίνει επίσης ότι οι βελγικές αρχές και οι ONDD/SA Ducroire επαναλάμβαναν μόνιμα κατά τη διάρκεια της διαδικασίας ότι για τους μη εμπορεύσιμους κινδύνους χρειαζόταν, για ένα δεδομένο ασφαλιζόμενο ποσό, μεγαλύτερο κεφάλαιο από ότι για τους εμπορεύσιμους κινδύνους. Κατά συνέπεια, το ποσό των [10-25] εκατομμυρίων ευρώ αποτελεί μάλλον ανώτατο, παρά κατώτατο όριο. Η Επιτροπή θεωρεί εντούτοις εύλογο να προκριθούν αυτά τα αριθμητικά στοιχεία, εφόσον μάλιστα συμβαδίζουν με την προσέγγιση που ακολούθησε ο ίδιος ο ONDD το 2004.
- (127) Η Επιτροπή συνάγει εξ αυτού ότι, από το ποσό του αρχικού κεφαλαίου ύψους 150 εκατ. EUR, μπορεί να θεωρηθεί ότι από το ποσό των [10-25] εκατομμυρίων ευρώ δεν συνιστά πλεονέκτημα υπέρ της δραστηριότητας των εμπορεύσιμων κινδύνων, δεδομένου ότι ωφελούσε ήδη την εν λόγω δραστηριότητα στο πλαίσιο του ONDD ⁽⁵²⁾. Στην προκειμένη περίπτωση πρόκειται αποκλειστικά για μεταβολή της νομικής μορφής της ίδιας οικονομικής δραστηριότητας και του κεφαλαίου από το οποίο αυτή αντλούσε οφέλη. Η μεταφορά του κεφαλαίου αυτού στην SA Ducroire μαζί με την εν λόγω δραστηριότητα δεν είναι δυνατόν, ως εκ τούτου, να συνιστά ενίσχυση.
- (128) Η ίδια συλλογιστική πρέπει κατ' αναλογία να εφαρμοστεί στο ποσό του κεφαλαίου για τους κινδύνους που επισύρουν οι οφειλέτες που είναι εγκατεστημένοι στη Ρουμανία και τη Βουλγαρία. Πράγματι, το 2007, είχε γίνει ανακατάταξη των μη εμπορεύσιμων κινδύνων για τους οφειλέτες που ήταν εγκατεστημένοι στη Ρουμανία και τη Βουλγαρία προς την κατηγορία των εμπορεύσιμων κινδύνων, λόγω της προσχώρησης των χωρών αυτών στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Το κεφάλαιο, το οποίο προσπόριζε ήδη ευεργετικά οφέλη στους κινδύνους αυτούς όταν δεν ήταν μεταβιβάσιμοι, δεν μπορεί κατά συνέπεια να αποτελέσει νέο πλεονέκτημα, για τον απλό λόγο ότι οι εν λόγω κίνδυνοι κατέστησαν εμπορεύσιμοι στη συνέχεια. Θα ήταν επομένως σκόπιμο να εξαιρεθεί το κεφάλαιο αυτό επίσης από την κατηγορία της ενίσχυσης.
- (129) Το κεφάλαιο, που αφορά τους μη εμπορεύσιμους που μετατράπηκαν σε εμπορεύσιμους κινδύνους, εξαιρείται συνενπώς από την έρευνα σχετικά με την ύπαρξη πλεονεκτήματος. Στις παρατηρήσεις τους της 16ης Μαΐου 2012, οι βελγικές αρχές εκτίμησαν το κεφάλαιο που συνδέεται με τους κινδύνους που σχετίζονται με τους οφειλέτες που βρίσκονται στη Ρουμανία και τη Βουλγαρία σε [0-2] εκατ. ευρώ, βασιζόμενες στην υπόθεση ότι οι κίνδυνοι ήταν εμπορεύσιμοι το 2005. Αντιθέτως, δεν προέβησαν σε εκτίμηση του κεφαλαίου που συνδέεται με τους κινδύνους αυτούς, στις 31 Δεκεμβρίου 2006. Δεδομένου ότι οι κίνδυνοι αυτοί δεν ήταν ακριβώς μεταβιβάσιμοι το 2005, η εκτίμηση, από την πλευρά των βελγικών αρχών, του κεφαλαίου που χορηγείται για τους κινδύνους αυτούς είναι επομένως υποτονική. Από την αναδρομική ανασύσταση των χωριστών λογαριασμών από τον ONDD στο πλαίσιο της παρούσας διαδικασίας (παρατηρήσεις της 16ης Μαΐου 2012) προκύπτει ότι το κεφάλαιο που διατέθηκε για τους μη εμπορεύσιμους κινδύνους μειώθηκε κατά [0-5] εκατ. ευρώ το 2007, σε σύγκριση με το 2006. Η μείωση αυτή εξηγείται από την αλλαγή στην κατηγοριοποίηση των κινδύνων που σχετίζονται με τη Ρουμανία και τη Βουλγαρία (που κατατάσσονται στους εμπορεύσιμους κινδύνους από το 2007), αλλά και από άλλους παράγοντες, όπως η αλλαγή στην πολιτική ανασφάλισης. Με βάση το σύνολο των διαθέσιμων στοιχείων, μπορεί εύλογα να θεωρηθεί ότι το κεφάλαιο που στήριζε τους κινδύνους που συνδέονται με τη Βουλγαρία και τη Ρουμανία πριν καταστούν εμπορεύσιμες ανερχόταν σε [0-5] εκατ. ευρώ.
- (130) Με βάση τα ανωτέρω, η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι με ποσό [10-25] εκατομμυρίων ευρώ είχε ήδη δοθεί ευεργετική κάλυψη για τους εμπορεύσιμους κινδύνους πριν την 1η Ιανουαρίου 2005 και ότι η μεταφορά του κεφαλαίου αυτού μαζί με τις εν λόγω δραστηριότητες δεν μπορεί επομένως να συνιστά πλεονέκτημα. Παρομοίως, με ποσό ύψους [0-5] εκατομμυρίων ευρώ είχαν ήδη επωφεληθεί οι κίνδυνοι που μετατράπηκαν σε εμπορεύσιμους την 1η Ιανουαρίου 2007 (Ρουμανία και Βουλγαρία) προτού καταστούν εμπορεύσιμοι.

Μερίδιο του κεφαλαίου που υποστηρίζει τη δραστηριότητα μη εμπορεύσιμων κινδύνων (πρώτο κριτήριο αποκλεισμού που περιγράφεται στην απόφαση κίνησης της διαδικασίας)

- (131) Όπως περιγράφηκε προηγουμένως, για τους βραχυπρόθεσμους κινδύνους είχε ήδη δοθεί ευεργετική στήριξη από κεφάλαια [45-75] εκατομμυρίων ευρώ, πριν από τη μεταφορά τους στον ONDD (βλ. αιτιολογική σκέψη 120). Σύμφωνα με το συμπέρασμα που είχε συναχθεί προηγουμένως, από το ποσό αυτό των [45-75] εκατομμυρίων ευρώ, θα μπορούσε εύλογα να εκτιμηθεί το μερίδιο των εμπορεύσιμων κινδύνων σε [10-25] εκατ. ευρώ. Κατά συνέπεια, μπορεί κανείς εύλογα να εκτιμήσει το μερίδιο των μη εμπορεύσιμων κινδύνων σε [35-50] εκατομμύρια ευρώ (από το ποσό αυτό [0-5] εκατ. ευρώ είναι αφιερωμένα για τους κινδύνους που σχετίζονται με τη Βουλγαρία και τη Ρουμανία, οι οποίοι έγιναν εμπορεύσιμοι το 2007).
- (132) Για τους ίδιους λόγους που παρατέθηκαν στην αιτιολογική σκέψη 127, δεδομένου ότι η μεταφορά του συνόλου των [45-75] εκατομμυρίων ευρώ (συμπεριλαμβανομένου του μεριδίου για μη εμπορεύσιμους κινδύνους που εκτιμάται σε [35-50] εκατ. ευρώ) δεν αποτελεί πλεονέκτημα, η τελευταία αυτή πράξη αποκλείεται από την ανάλυση της ύπαρξης ενισχύσεων.
- (133) Εν κατακλείδι, από το αρχικό κεφάλαιο των 150 εκατομμυρίων ευρώ που χορηγήθηκε στην SA Ducroire, μόνο [75-100] εκατ. ευρώ συνιστούν το πρόσθετο κεφάλαιο, αποτελούν δηλαδή νέο κεφάλαιο. Μόνο η χορήγηση των εν λόγω [75-100] εκατομμυρίων ευρώ θα μπορούσε επομένως να αποτελεί πλεονέκτημα (βλ. αιτιολογική σκέψη 120).

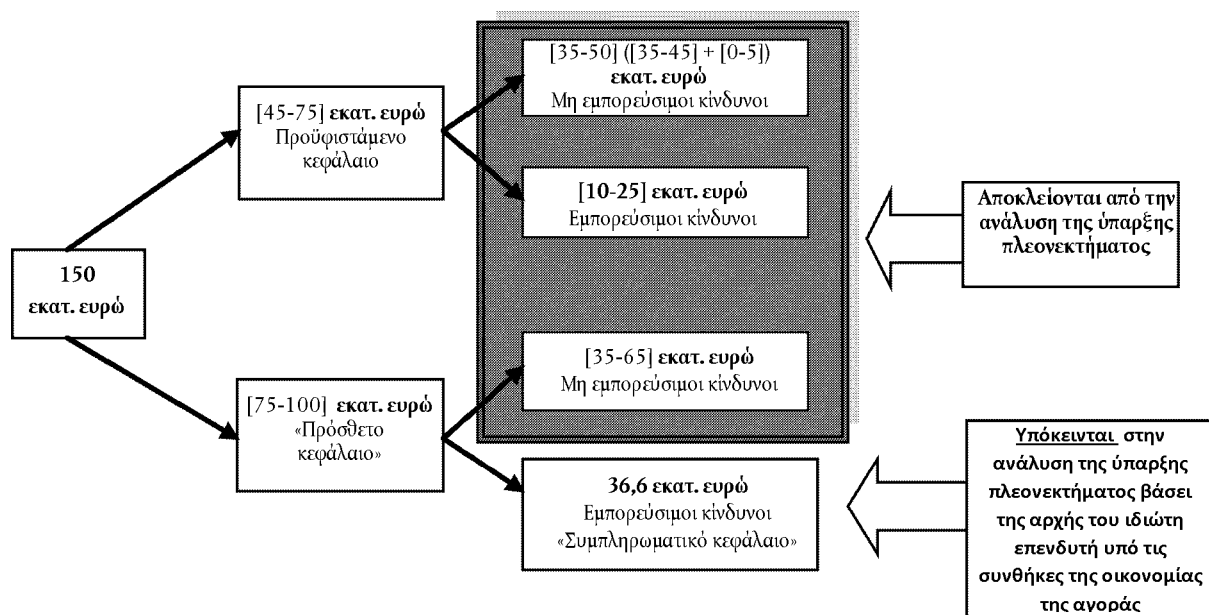
⁽⁵²⁾ Όπως αναφέρθηκε προηγουμένως, η μέθοδος που χρησιμοποιήθηκε από τον ONDD το 2004 για την εκτίμηση των κεφαλαιακών αναγκών της SA Ducroire βασιζόταν στο ποσό των καθαρών υποχρεώσεων πολλαπλασιαζόμενο επί ένα ορισμένο ποσοστό (συντελεστή Cooke). Κατά την εφαρμογή της μεθόδου αυτής από τον ONDD δεν γινόταν καμία διάκριση μεταξύ των καθαρών υποχρεώσεων οι οποίες είχαν σχέση με τους συναφείς κινδύνους για τους οφειλέτες που βρίσκονταν στις δέκα χώρες που προσχώρησαν στην ΕΕ το 2004 και των καθαρών υποχρεώσεων που αφορούσαν τους άλλους μη εμπορεύσιμους κινδύνους. Συνεπώς, η εφαρμογή της μεθόδου υπολογισμού κατ' αναλογία βάσει των καθαρών υποχρεώσεων (μετά την εκχώρηση) είναι συνεπής με την προσέγγιση που ακολούθησε ο ONDD.

- (134) Όπως υπενθυμίστηκε στην αιτιολογική σκέψη 65 της απόφασης για την κίνηση της διαδικασίας, τα κράτη μέλη έχουν την ευχέρεια να υποστηρίξουν τις δραστηριότητες ασφάλισης μη εμπορεύσιμων κινδύνων, δεδομένου ότι η Επιτροπή θεωρεί ότι δεν υπάρχει αγορά για τους εν λόγω κινδύνους. Κατά συνέπεια, δεν είναι δυνατόν να υπάρξει στρέβλωση του ανταγωνισμού έναντι άλλων ασφαλιστών. Όπως παρατηρεί η Επιτροπή, ωστόσο, δεν υπήρχε κανένας διαχωρισμός των λογαριασμών μεταξύ της δραστηριότητας εμπορεύσιμων κινδύνων και της αντίστοιχης δραστηριότητας μη εμπορεύσιμων κινδύνων στο εσωτερικό της SA Ducroire. **Επισημώς, δεν είχε ουδόλως προβλεφθεί η διάθεση κεφαλαίου για τη δραστηριότητα των μη εμπορεύσιμων κινδύνων.** Κανένα μέρος του κεφαλαίου, συνολικού ύψους 150 εκατομμυρίων ευρώ δεν είχε δεσμευθεί για τη χρηματοδότηση των μη εμπορεύσιμων κινδύνων. Συνεπώς, μια καθαρά τυπική προσέγγιση θα μπορούσε να έχει ως αποτέλεσμα να μην αποκλεισθεί κανένα μέρος του πρόσθετου κεφαλαίου ύψους [75-100] εκατομμυρίων ευρώ. Μια τέτοια προσέγγιση θα εμφανιζόταν πολύ πιο δικαιολογημένη, δεδομένου ότι η υποχρέωση για τη θέσπιση ξεχωριστών λογαριασμών προβλεπόταν ρητά στο σημείο 4.3 της ανακοίνωσης σχετικά με την ασφάλιση εξαγωγικών πιστώσεων, η οποία ίσχυε από το 1998. Ωστόσο, είναι σαφές ότι μεγάλο μέρος των δραστηριοτήτων της SA Ducroire αφορά την ασφάλιση των μη εμπορεύσιμων κινδύνων. Η SA Ducroire δεν θα μπορούσε να ασφαλίσει τους κινδύνους αυτούς, χωρίς επαρκή κεφάλαια. Κατά συνέπεια, εκτός από το ποσό των [45-75] εκατομμυρίων ευρώ (από το οποίο ποσό [35-50] εκατομμυρίων ευρώ για μη εμπορεύσιμους κινδύνους), η Επιτροπή μπορεί να δεχθεί να εξαιρεθεί επίσης από τον χαρακτήρα της κρατικής ενίσχυσης το μερίδιο του κεφαλαίου που μπορεί εύλογα να αποδειχθεί ότι έχει χρησιμοποιηθεί για να υποστηριχθεί η δραστηριότητα της ασφάλισης μη εμπορεύσιμων κινδύνων.
- (135) Στην απόφαση κίνησης της διαδικασίας, το Βέλγιο κλήθηκε να αναπτύξει μεθοδολογία για τον προσδιορισμό του μεριδίου του κεφαλαίου της SA Ducroire που μπορεί να θεωρηθεί ότι στηρίζει τη δραστηριότητα των εμπορεύσιμων κινδύνων και εκείνου του μεριδίου που υποστηρίζει τη δραστηριότητα των μη εμπορεύσιμων κινδύνων. Μετά από αυτό το αίτημα της Επιτροπής, οι βελγικές αρχές υπέβαλαν για την περίοδο 2005-2011 χωριστούς ισολογισμούς και λογαριασμό αποτελεσμάτων για τη δραστηριότητα των εμπορεύσιμων κινδύνων και την αντίστοιχη δραστηριότητα των μη εμπορεύσιμων κινδύνων. Στον ισολογισμό για τους μη εμπορεύσιμους κινδύνους στις 31 Δεκεμβρίου 2011 ήταν εγγεγραμμένο κεφάλαιο [70-110] εκατομμυρίων ευρώ, ενώ για το συνολικό ποσό των εμπορεύσιμων κινδύνων προβλεπόταν κεφάλαιο [40-80] εκατομμυρίων ευρώ. Παρά το ότι ο διαχωρισμός των λογαριασμών βασίζεται σε ορισμένες παραδοχές ή μερικώς επαληθεύσιμα δεδομένα στο πλαίσιο της αναδρομικής ανασύστασης, τα επίπεδα του κεφαλαίου για τη δραστηριότητα των εμπορεύσιμων και μη εμπορεύσιμων κινδύνων στις 31 Δεκεμβρίου 2011 κρίνονται από την Επιτροπή ως εύλογα.
- (136) Η Επιτροπή δέχεται επομένως τον αποκλεισμό από τον χαρακτήρα ενίσχυσης ποσού [70-110] εκατομμυρίων ευρώ, δεδομένου ότι εκ των πραγμάτων υποστηρίζουν μια δραστηριότητα που δεν αποτελεί αντικείμενο ανταγωνισμού, σύμφωνα με την ανακοίνωση για τις εξαγωγικές πιστώσεις.
- (137) Άρα, το κεφάλαιο προς όφελος των βραχυπρόθεσμων μη εμπορεύσιμων κινδύνων αυξήθηκε από [35-50] εκατ. ευρώ, στα τέλη του 2004, σε [70-110] εκατ. ευρώ, στα τέλη Δεκεμβρίου 2011, σημειώνοντας έτσι αύξηση κατά [35-60] εκατ. EUR. Δεδομένου ότι στο ποσό των [35-50] εκατομμυρίων ευρώ του κεφαλαίου που σχετίζεται με τη δραστηριότητα μη εμπορεύσιμων κινδύνων συμπεριλαμβάνεται ποσό [0-5] εκατομμυρίων ευρώ για τους σχετικούς κινδύνους που συνδέονται με τη Ρουμανία και τη Βουλγαρία, οι οποίοι επαναχαρακτηρίστηκαν ως εμπορεύσιμοι το 2007, η ακαθάριστη αύξηση του κεφαλαίου που αποφέρει οφέλη στους μη εμπορεύσιμους κινδύνους ανέρχεται σε [35-65] εκατ. ευρώ. Με άλλα λόγια δηλαδή, από το πρόσθετο κεφάλαιο ύψους [75-100] εκατομμυρίων ευρώ, [35-65] εκατ. ευρώ υποστήριξαν εκ των πραγμάτων τη δραστηριότητα των μη εμπορεύσιμων κινδύνων.

Συμπέρασμα σχετικά με την εφαρμογή των δύο κριτηρίων αποκλεισμού και το ύψος των πρόσθετων κεφαλαίων

- (138) Ποσό ύψους [70-110] εκατομμυρίων ευρώ έχει αποκλειστεί από την κατάταξη στην κατηγορία της ενίσχυσης, δεδομένου ότι το ποσό αυτό μπόρεσε να θεωρηθεί ότι στηρίζει τη δραστηριότητα των μη εμπορεύσιμων κινδύνων στις 31 Δεκεμβρίου 2011 (πρώτο κριτήριο αποκλεισμού). Ποσό ύψους **[10-25]** εκατομμυρίων ευρώ έχει επίσης αποκλειστεί από την κατηγοριοποίηση ενίσχυσης, επειδή μπόρεσε να θεωρηθεί ότι δεν συνιστά πλεονέκτημα, δεδομένου ότι υποστήριζε ήδη τους εμπορεύσιμους κινδύνους, πριν οι κίνδυνοι αυτοί μεταφερθούν στην SA Ducroire στις 31 Δεκεμβρίου 2004 (δεύτερο κριτήριο αποκλεισμού). Εξάλλου, ποσό [0-5] εκατομμυρίων ευρώ πρέπει επίσης να αποκλειστεί, δεδομένου ότι υποστήριζε ήδη τους κινδύνους τους σχετικούς με τη Βουλγαρία και τη Ρουμανία πριν καταστούν εμπορεύσιμοι την 1η Ιανουαρίου 2007.
- (139) Εν κατακλείδι, μόνο 36,6 εκατ. ευρώ από την αρχική κατανομή κεφαλαίων ύψους 150 εκατομμυρίων ευρώ, θα μπορούσε να συνιστά πλεονέκτημα και κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ.
- (140) Ένας άλλος τρόπος παρουσίασης του αποτελέσματος των 36,6 εκατομμυρίων ευρώ συνίσταται **στην αφαίρεση από το αρχικό κεφάλαιο των 150 εκατομμυρίων ευρώ** που χορηγήθηκε στην SA Ducroire, (1) ποσού [45-75] εκατομμυρίων ευρώ από το οποίο αντλούσαν ήδη ευεργετικά οφέλη οι βραχυπρόθεσμοι κίνδυνοι, πριν από τη μεταφορά τους στην SA Ducroire (συμπεριλαμβανομένου ποσού [0-5] εκατομμυρίων ευρώ σε συνδυασμό με τους κινδύνους για οφειλότες εγκατεστημένους στη Ρουμανία και τη Βουλγαρία, οι οποίοι έγιναν εμπορεύσιμοι την 1η Ιανουαρίου 2007)· και (2) του πρόσθετου κεφαλαίου ύψους [35-65] εκατομμυρίων ευρώ που υποστήριζε, de facto, μη εμπορεύσιμους κινδύνους. Το άθροισμα που προκύπτει συνεπώς ανέρχεται σε **36,6 εκατ. ευρώ**

(141) Η εν λόγω ανάλυση της κατανομής του κεφαλαίου παρουσιάζεται στην ακόλουθη γραφική παράσταση:

(142) Η Επιτροπή διατυπώνει, επικουρικά, τις ακόλουθες παρατηρήσεις. Οι βελγικές αρχές επιβεβαιώνουν ότι, με την εξαίρεση των περίπου 7 έως 13 εκατομμυρίων ευρώ (βλ. Πίνακα 2), το σύνολο του κεφαλαίου των 150 εκατομμυρίων ευρώ χορηγήθηκε σιωπηρά το 2004 σε μη εμπορεύσιμους κινδύνους. Βάσει αυτής της πρώτης διαβεβαίωσης, το Βέλγιο υποστηρίζει ότι μόνο αργότερα (το 2007 και το 2008) μεταφέρθηκε ένα μέρος του κεφαλαίου που είχε αρχικά διατεθεί για τους μη εμπορεύσιμους κινδύνους προς τους εμπορεύσιμους κινδύνους. Το Βέλγιο διατείνεται, ως εκ τούτου, ότι μόνο αυτές οι μεταβιβάσεις κεφαλαίου θα μπορούσαν να συνιστούν ενισχύσεις και ότι σε αυτά τα ποσά θα πρέπει να εφαρμόζεται η δοκιμασία του ιδιώτη επενδυτή κατά τη στιγμή της εσωτερικής μεταφοράς τους και όχι κατά τη στιγμή της αρχικής κατανομής των κεφαλαίων το 2004. Η συλλογιστική αυτή δεν μπορεί να γίνει δεκτή

(143) Πράγματι, κατά τη δημιουργία της SA Ducroire και στα χρόνια που ακολούθησαν, το κεφάλαιο των 150 εκατομμυρίων ευρώ δεν είχε ποτέ επίσημως διατεθεί για δραστηριότητες σχετικές με τους εμπορεύσιμους κινδύνους και για εκείνες που αφορούσαν αντίστοιχα τους μη εμπορεύσιμους κινδύνους. Το κεφάλαιο αυτό θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί ελεύθερα για να υποστηρίξει τις δραστηριότητες που αφορούν τους εμπορεύσιμους κινδύνους ή που σχετίζονται με μη εμπορεύσιμους κινδύνους (σε απροσδιόριστες αναλογίες), ανάλογα με τις ευκαιρίες στην αγορά και τις στρατηγικές επιλογές της SA Ducroire. Η κατανομή των κεφαλαίων μεταξύ της δραστηριότητας των εμπορεύσιμων κινδύνων και των μη εμπορεύσιμων κινδύνων ανασυστάθηκε μόνο αναδρομικά στο πλαίσιο της παρούσας διαδικασίας. Τα έγγραφα του 2004, όπως αυτά υποβλήθηκαν από τις βελγικές αρχές, δεν αποκάλυπταν καμία κατανομή κεφαλαίων μεταξύ των διαφόρων δραστηριοτήτων. Η Επιτροπή δεν μπορεί επομένως να δεχθεί να εξαιρεθεί από την ανάλυση της ύπαρξης ενίσχυσης ένα μέρος των πρόσθετων κεφαλαίων ύψους [75-100] εκατομμυρίων ευρώ του εγγεγραμμένου κεφαλαίου της SA Ducroire για τον μοναδικό λόγο ότι εκείνη τη στιγμή το ποσό αυτό θα μπορούσε να είχε χρησιμοποιηθεί για την υποστήριξη της δραστηριότητας των μη εμπορεύσιμων κινδύνων. Όπως αναφέρθηκε προηγουμένως, μόνο το μέρος των πρόσθετων κεφαλαίων ύψους [75-100] εκατομμυρίων ευρώ, για το οποίο μπορεί να αποδειχθεί όντως ότι έχει στηρίξει την δραστηριότητα των μη εμπορεύσιμων κινδύνων μπορεί να εξαιρεθεί από την ανάλυση της ύπαρξης ενίσχυσης

(144) Εντελώς επικουρικά, η Επιτροπή επισημαίνει ότι, ακόμη και αν γινόταν δεκτό το επιχείρημα του Βελγίου ότι ένα μέρος του αρχικού κεφαλαίου της SA Ducroire είχε διατεθεί για μη εμπορεύσιμους κινδύνους και δεν μπορούσε ως εκ τούτου να υπαχθεί στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ, το επιχείρημα αυτό δεν θα ίσχυε για το ποσό των 36,6 εκατομμυρίων ευρώ, παρά μόνο εάν το Βέλγιο κατόρθωνε να αποδείξει ότι τα κεφάλαια που είχαν διατεθεί για τους μη εμπορεύσιμους κινδύνους υπερέβαιναν τα [70-110] εκατ. ευρώ (πράγματι, για τον υπολογισμό των 36,6 εκατομμυρίων ευρώ, έχει ήδη αφαιρεθεί από τα 150 εκατ. ευρώ ποσό [70-110] εκατομμυρίων ευρώ με το οποίο είχε υποστηριχθεί η δραστηριότητα που αφορούσε τους μη εμπορεύσιμους κινδύνους). Ωστόσο, είναι προφανές ότι το ποσό αυτό δεν είχε ποτέ διατεθεί για τους μη εμπορεύσιμους κινδύνους το 2004, δεδομένου ότι από τα εσωτερικά έγγραφα προκύπτει ότι κεφάλαιο 100 εκατομμυρίων ευρώ ήταν επαρκές για να καλύψει όλους τους βραχυπρόθεσμους κινδύνους (μη εμπορεύσιμους και εμπορεύσιμους) έως το 2007

Εφαρμογή της αρχής του ιδιώτη επενδυτή υπό συνθήκες οικονομίας της αγοράς

- (145) Σύμφωνα με την πάγια νομολογία, για να αποδεικνύεται εάν ένα μέτρο παρέχει οικονομικό πλεονέκτημα, πρέπει να εκτιμηθεί εάν, υπό παρόμοιες συνθήκες, ένας ιδιώτης επενδυτής υπό τις συνθήκες της οικονομίας της αγοράς με μέγεθος συγκρίσιμο με εκείνο της συγκεκριμένης επιχείρησης θα είχε προβεί σε εισφορά κεφαλαίου του ιδίου ύψους ⁽⁵³⁾, ιδίως υπό το φως των διαθέσιμων πληροφοριών και με βάση την προβλεπόμενη εξέλιξη κατά το χρόνο της επένδυσης
- (146) Στην προκειμένη περίπτωση, το έργο που πρέπει να επιτελεστεί είναι η ανάλυση κατά πόσο τα συμπληρωματικά κεφάλαια ύψους 36,6 εκατομμυρίων ευρώ που χορηγήθηκαν το 2004 παρουσίαζαν επαρκή αποδοτικότητα, ώστε να πείσουν κάποιον ιδιώτη επενδυτή ο οποίος δρα υπό τις συνθήκες της οικονομίας της αγοράς. Ωστόσο, η αποδοτικότητα αυτού του συμπληρωματικού κεφαλαίου δεν μπορεί να εξεταστεί χωριστά από το σύνολο του κεφαλαίου, δεδομένου ότι το εν λόγω συμπληρωματικό κεφάλαιο προήλθε από την τεχνητή διαίρεση του κεφαλαίου ύψους 150 εκατομμυρίων ευρώ, στο οποίο οι εγγραφές είχαν γίνει το 2004. Καμία επακριβής ροή εισοδήματος δεν μπορεί να προσδιοριστεί ότι προέρχεται από το προαναφερόμενο ποσό αυτών των 36,6 εκατομμυρίων ευρώ. Με άλλα λόγια δηλαδή, κανένα κέρδος από συγκεκριμένη δραστηριότητα δεν έχει αποδοθεί σε αυτά τα 36,6 εκατ. ευρώ, εφόσον δεν υπήρχαν χωριστοί λογαριασμοί. Η Επιτροπή θεωρεί λοιπόν ότι, για να εφαρμοστεί το κριτήριο του ιδιώτη επενδυτή σωστά, θα χρειαστεί να ελεγχθεί η αναμενόμενη αποδοτικότητα του συνολικού κεφαλαίου, των 150 εκατομμυρίων ευρώ, προκειμένου να διαπιστωθεί κατά πόσο ήταν επαρκής. Αν όχι, το συμπέρασμα θα πρέπει να θεωρηθεί Εάν αυτό δεν συμβαίνει, πρέπει να συναχθεί το συμπέρασμα ότι τα 36,6 εκατ. ευρώ συνιστούν πλεονέκτημα.
- (147) Εντελώς επικουρικά, μια άλλη εναλλακτική λύση θα ήταν να εφαρμοστεί η μέθοδος του αναλογικού επιμερισμού στο συνολικό κέρδος που προκύπτει, πρακτική που θα οδηγούσε στο ίδιο αποτέλεσμα.
- (148) Η Επιτροπή δεν θεωρεί εξάλλου ότι θα πρέπει να διερευνηθεί μόνο η αποδοτικότητα του πρόσθετου κεφαλαίου ύψους [75-100] εκατομμυρίων ευρώ και να αποκλεισθεί το ποσό των [45-75] εκατομμυρίων ευρώ που είχε διατεθεί για την δραστηριότητα των βραχυπρόθεσμων κινδύνων πριν από τη μεταφορά στην SA Ducroire. Ο ONDD θα μπορούσε πράγματι να αποφασίσει να παύσει τις δραστηριότητές του που συνδέονταν με τους βραχυπρόθεσμους κινδύνους και να ανακτήσει το ποσό του κεφαλαίου που είχε χορηγηθεί στην εν λόγω δραστηριότητα την εποχή εκείνη, ήτοι [45-75] εκατ. ευρώ ⁽⁵⁴⁾. Αυτό ακριβώς το ποσό των [45-75] εκατομμυρίων ευρώ δεν είναι λοιπόν δυνατόν να εκληφθεί ως επιβαρυντικό και μη ανακτήσιμο κόστος από το παρελθόν («εφάπαξ κόστος»).
- (149) Στις αιτιολογικές σκέψεις που ακολουθούν η Επιτροπή θα καταδείξει ότι η αναμενόμενη αποδοτικότητα, που φτάνει τα 150 εκατ. ευρώ, ήταν ανεπαρκής για να πειστεί ένας ιδιώτης επενδυτής να πραγματοποιήσει μια τέτοια επένδυση. Επικουρικά, η Επιτροπή θα δείξει ότι, έστω και εάν κάποιος κρίνει ότι η δραστηριότητα των εμπορευσιμων κινδύνων επωφελήθηκε θεωρητικά από κεφάλαιο ύψους [45-65] εκατομμυρίων ευρώ (36,6 εκατ. ευρώ συν [10-25] εκατ. ευρώ) και από τα προσδοκώμενα κέρδη που συνδέονται με τη συγκεκριμένη δραστηριότητα, η αναμενόμενη κερδοφορία της δραστηριότητας αυτής ήταν επίσης ανεπαρκής.
- (150) Το κριτήριο του ιδιώτη επενδυτή στην οικονομία της αγοράς πρέπει να εφαρμόζεται εκ των προτέρων. Ο κατάλληλος χρόνος για να κριθεί κατά πόσο ένας ιδιώτης επενδυτής θα είχε προβεί στην ανάλογη εισφορά είναι η στιγμή που γίνεται η εισφορά του κεφαλαίου. Κατά την εκτίμηση του κριτηρίου του ιδιώτη επενδυτή, είναι σκόπιμο να αποφεύγεται ο συνυπολογισμός των εξελίξεων μετά την εισφορά του κεφαλαίου. Η συμμόρφωση εξάλλου με την αρχή του ιδιώτη επενδυτή στην οικονομία της αγοράς μπορεί να αποδεικνύεται με ένα προγενέστερα καταρτισμένο επιχειρηματικό σχέδιο από το οποίο εκπορεύθηκε η απόφαση για την επένδυση ⁽⁵⁵⁾. Σύμφωνα με την πρόσφατη νομολογία ⁽⁵⁶⁾, τα κράτη μέλη δεν μπορούν να επικαλεσθούν το επιχειρήμα ότι συνέτρεχαν αντικειμενικά και επαληθεύσιμα στοιχεία που έλαβαν υπόψη τους πριν ή ταυτόχρονα με την απόφαση να προβούν στην επένδυση. Έτσι, μπορεί να απαιτηθεί η προσκόμιση στοιχείων

⁽⁵³⁾ Όπως προκύπτει από τον πίνακα 1 και τις αιτιολογικές σκέψεις (96)-(98), το εν λόγω κεφάλαιο απέφερε οφέλη μόνο για τους κινδύνους που σχετίζονταν με τους οφειλότες που ήταν εγκατεστημένοι στις δέκα χώρες που προσχώρησαν στην Ευρωπαϊκή Ένωση την 1η Μαΐου 2004, αλλά και για τους άλλους κινδύνους, οι οποίοι στην ουσία κρινόταν ότι κατατάσσονται μεταξύ των μη εμπορευσιμων κινδύνων.

⁽⁵⁴⁾ Απόφαση της 3.10.1991, Ιταλία κατά Επιτροπής, C 261/89, Συλλογή 1991, σ. I-4437, σκέψη 8· απόφαση της 14.9.1994, Ισπανία κατά Επιτροπής, εκδικαζόμενες υποθέσεις C-278/92 έως C-280/92, Συλλογή 1994, σ. I-4013, σκέψη 21· απόφαση της 14.9.1994 στην υπόθεση C-42/93, Ισπανία κατά Επιτροπής, Συλλογή 1994, σ. I-4175, σκέψη 13.

⁽⁵⁵⁾ Με εξαίρεση το περιορισμένο κόστος που συνεπάγεται η παύση της δραστηριότητας αυτής, όπως [...]. Η πιθανή τάξη μεγέθους των εν λόγω δαπανών δεν είναι ικανή να επηρεάσει τα συμπεράσματα της Επιτροπής. Βλ. την απόφαση 2000/600/EK της Επιτροπής, της 10ης Νοεμβρίου 1999, για την κρατική ενίσχυση υπό όρους που σχεδιάζει να εφαρμόσει η Ιταλία υπέρ των κρατικών σκελικών τραπεζών Ann di Doina και Sicilcassa (EE L 256 της 10.10.2000), αιτιολογικές σκέψεις 58-61.

Βλέπε τις αποφάσεις της Επιτροπής του 2005 σχετικά με την ανακεφαλαιοποίηση των γερμανικών «Landesbanken», όπως για παράδειγμα, NN 71/2005, «HSH Nordbank» (EE C 241 της 6.10.2006, σ. 12) και NN 72/2005, «Bayern LB» (EE C 242, 7.10.2006, σ. 18).

⁽⁵⁶⁾ Βλ. επίσης την απόφαση στην υπόθεση Shetland Shellfish [απόφαση 2006/226/EK της Επιτροπής (EE L 81 της 18.3.2006, σ. 36)], στην οποία η Επιτροπή απέρριψε δύο εκθέσεις που είχαν καταρτισθεί από τις δημόσιες αρχές των Νήσων Shetland με την προοπτική της επένδυσης, οι οποίες περιλάμβαναν τις προβλέψεις των λογαριασμών για τα κέρδη και τις ζημιές, τις προβλέψεις για τον ισολογισμό, αλλά και τη δήλωση για την προβλεπόμενη χρηματοοικονομική ροή κατά τα έτη 2000, 2001 και 2002. Το Ηνωμένο Βασίλειο εξήρε τον προκαταβολικό χαρακτήρα των μελετών και τη «συντηρητική και συνετή» φύση των παραδοχών στις οποίες ήταν βασισμένες, αλλά η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι θα είχαν κριθεί ανεπαρκείς από έναν ιδιώτη επενδυτή υπό τις συνθήκες της οικονομίας της αγοράς, παρά τα σχετικά μέτρια ποσά που τελούσαν υπό αμφισβήτηση.

από τα οποία θα διαφαίνεται αναφορικά με το σημείο αυτό ότι η εν λόγω απόφαση στηρίχθηκε σε οικονομικές αξιολογήσεις συγκρίσιμες με εκείνες, τις οποίες θα είχε ζητήσει να γίνουν ένας λογικός ιδιώτης επενδυτής σε παρεμφερή κατάσταση, πριν προβεί στη σχετική επένδυση, προκειμένου να καθορίσει τη μελλοντική κερδοφορία της. Αντιθέτως, οι οικονομικές αξιολογήσεις που πραγματοποιούνται μετά τη χορήγηση του εν λόγω οφέλους, δηλαδή η αναδρομική διαπίστωση ότι οι επενδύσεις που έγιναν ήταν όντως επικερδείς ή οι αιτίες που μνημονεύονται μεταγενέστερα για την επιλογή της μεθοδολογίας που προκρίθηκε στην πράξη, δεν αρκούν για να στοιχειοθετηθεί ότι ένα κράτος μέλος κατέληξε στην απόφαση για την επένδυση με τον ίδιο τρόπο όπως ένας ιδιώτης μέτοχος υπό τις συνθήκες της οικονομίας της αγοράς.

- (151) Δεδομένου ότι κανένας ιδιώτης επενδυτής δεν συμμετείχε στο επίμαχο μέτρο και ότι η SA Ducroire δεν είναι εισηγμένη στο χρηματιστήριο, η παράμετρος, το κύρος της οποίας πρέπει να αξιολογηθεί, είναι η αναμενόμενη αποδοτικότητα της επένδυσης, όπως θα μπορούσε να αναμένεται βάσει των διαθέσιμων στοιχείων και των προβλέψιμων εξελίξεων εκείνη την εποχή (ως έχει καταρχήν στο επιχειρηματικό σχέδιο που κατάρτισε ο ONDD το 2004). Στην ουσία, σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου ⁽⁵⁷⁾ και την πρακτική λήψεως αποφάσεων της Επιτροπής ⁽⁵⁸⁾, το γεγονός ότι η εισφορά κεφαλαίου είναι δίδεν αναγκαία για τη συνέχιση των δραστηριοτήτων της επιχείρησης ή για την επαρκή κεφαλαιοποίηση της δραστηριότητας βάσει των κανόνων προληπτικής εποπτείας ή της εκτίμησης των αναλαμβανόμενων κινδύνων, δεν επιτρέπει να θεωρηθεί ότι πληρούνται το κριτήριο του ιδιώτη επενδυτή υπό τις συνθήκες της οικονομίας της αγοράς. Ένας ιδιώτης επενδυτής, υπό κανονικές συνθήκες αγοράς, δεν θα προέβαινε στην ανάλογη εισφορά κεφαλαίου, παρά μόνον εάν η αναμενόμενη αποδοτικότητα ήταν επαρκής κατά τη συγκεκριμένη εισφορά, λαμβάνοντας υπόψη τις διαθέσιμες πληροφορίες και τις προβλέψιμες εξελίξεις τη δεδομένη χρονική στιγμή ⁽⁵⁹⁾. Η Επιτροπή παρατηρεί, ως εκ τούτου, ότι τα επιχειρήματα που προβάλλονται από το Βέλγιο, ως αιτιολόγηση γιατί το κεφαλαιακό επίπεδο των 150 εκατομμυρίων ευρώ ήταν «αναγκαίο» για οικονομικούς λόγους και/ή εξαιτίας των κανόνων προληπτικής εποπτείας, είναι απρόσφορα για να καταδειχθεί ότι η εν λόγω επένδυση παρουσιάζει ικανοποιητική αποδοτικότητα για έναν επενδυτή της αγοράς.
- (152) Οι βελγικές αρχές έχουν στηρίξει την ανάλυσή τους για την αποδοτικότητα στο επιχειρηματικό σχέδιο της 28ης Σεπτεμβρίου 2004. Η σύσταση της SA Ducroire πραγματοποιήθηκε όμως στις 23 Σεπτεμβρίου 2004. Στην πραγματικότητα, ωστόσο, δεν άρχισε να ασκεί πραγματικά τις επιχειρηματικές της δραστηριότητες παρά μόνο από την 1η Ιανουαρίου 2005, εξαιτίας του γεγονότος ότι το χαρτοφυλάκιο των βραχυπρόθεσμων κινδύνων εξακολούθησε να ανήκει στον ONDD έως την 31η Δεκεμβρίου 2004, ημερομηνία κατά την οποία μεταφέρθηκε. Μπορεί, επομένως, να θεωρηθεί ότι έως λίγο πριν από την ημερομηνία αυτή ο ONDD θα μπορούσε να ανακαλέσει την απόφασή του επένδυσης στην εν λόγω δραστηριότητα, να μην μεταβιβάσει τους εν λόγω κινδύνους και να μεριμνήσει για την εκκαθάριση της νεοσυσταθείσας νομικής οντότητας. Συνεπώς, είναι αποδεκτό να ληφθεί υπόψη το επιχειρηματικό σχέδιο του ONDD της 28ης Σεπτεμβρίου 2004, όπως ζητούν οι βελγικές αρχές.
- (153) Όπως προκύπτει από τα σημειώματα και τα πρακτικά του 2004, η απόφαση του ONDD να εξοπλίσει την SA Ducroire με μετοχικό κεφάλαιο 150 εκατομμυρίων ευρώ οφειλόταν κυρίως στην βούληση του ONDD να εξοπλίσει τη θυγατρική του με αρχικό κεφάλαιο που κρινόταν «επαρκές» για να εξασφαλιστεί η ανάπτυξη των δραστηριοτήτων της και για [...] — «καταβεβλημένο κεφάλαιο 100 εκατομμυρίων ευρώ είναι επαρκές για την άσκηση των βραχυπρόθεσμων δραστηριοτήτων σε σχέση με τα ασφαλιστήρια συμβόλαια συνολικής κάλυψης εξαγωγέων έως το 2007, αλλά θα πρέπει να επανεξεταστεί μετά το εν λόγω χρονικό διάστημα» ⁽⁶⁰⁾, χωρίς να έχει αποδειχθεί πραγματικά και με ακρίβεια ότι η αναμενόμενη μελλοντική αποδοτικότητα ήταν ικανοποιητική από την σκοπιά του ιδιώτη επενδυτή. Όσον αφορά την ανάλυση της αναμενόμενης αποδοτικότητας, μόνο το θετικό αποτέλεσμα που προδιαγραφόταν για το σύνολο των δραστηριοτήτων για τα τρία πρώτα έτη φαίνεται να είχε επαρκέσει για να πεισθεί ο ONDD να προβεί στην επένδυση.
- (154) Πράγματι, σύμφωνα με τις προβλέψεις στο σενάριο Β του επιχειρηματικού σχεδίου της 28ης Σεπτεμβρίου 2004, ο ONDD ανέμενε ότι η ΑΙΚ για το σύνολο των δραστηριοτήτων θα ανερχόταν σε 1,3 % έως 1,9 % για τα έτη 2005, το 2006 και το 2007, με βάση το σενάριο «δυναμική πορεία — ρυθμός ανάπτυξης έως 6 %» του επιχειρηματικού σχεδίου της 28ης Σεπτεμβρίου 2004 (η ΑΙΚ πριν από τα εξισωτικά αποτελέσματα ισοδυναμούσε με 2.8 έως 4.3 %) (βλ. Πίνακα 4). Θα πρέπει να διευκρινισθεί ότι η αποδοτικότητα αυτή υπολογίζεται με βάση κεφάλαιο 100 εκατομμυρίων ευρώ, χωρίς να λαμβάνονται υπόψη τα 50 εκατ. ευρώ που δεν έχουν καταβληθεί, γεγονός που καθιστά το αποτέλεσμα της αποδοτικότητας ευνοϊκότερο από ό, τι είναι στην πραγματικότητα. Το αναμενόμενο ποσοστό αποδοτικότητας στις οικονομικές προβλέψεις της 20ής Απριλίου 2004, δεν ήταν υψηλότερο (βλ. πίνακα 3)
- (155) Βάσει των ανωτέρω, φαίνεται ότι η αναμενόμενη αποδοτικότητα της μελλοντικής SA Ducroire ήταν ανεπαρκής για να πειστεί ένας ιδιώτης επενδυτής στην οικονομία της αγοράς για μια τέτοια επένδυση. Πράγματι, η αναμενόμενη αποδοτικότητα ήταν χαμηλότερη από το επιτόκιο μηδενικού κινδύνου (απόδοση των ομολόγων του βελγικού κράτους

⁽⁵⁷⁾ Απόφαση της 5.6.2012, Επιτροπή κατά EDF, C-124/10 P, Συλλογή 2012 σ. I-0000, σκέψεις 82-86 et 105.

⁽⁵⁸⁾ Βλ., για παράδειγμα, την απόφαση «West LB» της 6ης Μαρτίου 2003 στις συνεκδικασθείσες υποθέσεις T-228/99 και T-223/99, Westdeutsche Landesbank Girozentrale κατά Επιτροπής, Συλλογή 2003, σ. II-435, σημείο 255.

⁽⁵⁹⁾ Βλ., για παράδειγμα, την απόφαση της Επιτροπής σχετικά με την αναδιάρθρωση της τράπεζας Dexia (απόφαση της 26ης Φεβρουαρίου 2010 στην υπόθεση C 9/2009, EE L 274 της 19ης Οκτωβρίου 2010, σ. 54, αιτιολογική σκέψη 127), στην οποία η Επιτροπή απέρριψε το επιχειρημα των ενδιαφερόμενων κρατών μελών, σύμφωνα με το οποίο το κριτήριο του ιδιώτη επενδυτή στην οικονομία της αγοράς θα πρέπει να εφαρμόζεται λιγότερο αυστηρά, στο μέτρο που οι δημόσιες οντότητες που φρόντισαν για την ανακεφαλαιοποίηση της Dexia ήταν οι «ιστορικοί» μέτοχοι της τράπεζας.

⁽⁶⁰⁾ Βλ. την απόφαση της 30ής Απριλίου 1998 στην υπόθεση T-16/96, Cityflyer Express κατά Επιτροπής, Συλλογή 1998, σ. II-757, σκέψη 76.

μακροπρόθεσμα) για τα τρία πρώτα έτη (το μέσο επιτόκιο για τα μακροπρόθεσμα ομόλογα του βελγικού κράτους το 2004 ανερχόταν σε 4,15 % ⁽⁶¹⁾). Ακόμη και εάν ληφθούν υπόψη τα εξισωτικά αποτελέσματα, το αναμενόμενο ποσοστό αποδοτικότητας μόλις έφθανε στο ύψος του επιτοκίου μηδενικού κινδύνου.

- (156) Ένας ιδιώτης επενδυτής υπό το καθεστώς της οικονομίας της αγοράς δεν θα αποδεχόταν μια τόσο χαμηλή αποδοτικότητα κατά τα πρώτα έτη, εκτός εάν ο ίδιος θα μπορούσε εύλογα να αναμένει ότι θα αποζημιωθεί αργότερα αποκομίζοντας κέρδη σημαντικά υψηλότερα από το μέσο όρο του κλάδου, έτσι ώστε η συνολική απόδοση της επένδυσης (έχοντας κάνει τον υπολογισμό με το σωστό προεξοφλητικό επιτόκιο) να είναι επαρκής ⁽⁶²⁾.
- (157) Δεν υπήρχε όμως καμία σοβαρή μελέτη το 2004, από την οποία να προκύπτει κάποια ένδειξη ότι η προαναφερόμενη χαμηλή αρχική αποδοτικότητα θα μπορούσε να αντισταθμιστεί τα επόμενα χρόνια από την κατά πολύ εντονότερη αύξηση του ρυθμού της. Η Επιτροπή επισημαίνει επίσης ότι οι διαθέσιμες χρηματοοικονομικές προβλέψεις την εποχή εκείνη ενεφάνιζαν γραμμική πορεία στις επιδόσεις τους στο χρονικό διάστημα μεταξύ 2005 και 2007 ή τουλάχιστον υποτονικούς ρυθμούς ανάπτυξης (βλ. Πίνακα 4), ενώ δεν υπήρχε κανένα στοιχείο που να επιτρέπει το συμπέρασμα ότι τα αποτελέσματα θα βελτιωθούν με ταχύ ρυθμό κατά τα έτη μετά το 2007. Στο πλαίσιο αυτό οφείλει να σημειωθεί ότι η μετατροπή της SA Ducroire σε θυγατρική δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι αποτελεί την έναρξη λειτουργίας νέας επιχείρησης (με την έννοια της νεοσυσταθείσας επιχείρησης), δεδομένου ότι, σύμφωνα με τις προβλέψεις εκείνης της εποχής, θα συνέχιζε να ασκεί τις δραστηριότητες που ασκούσε προηγουμένως η μητρική εταιρεία, ενώ τα στοιχεία του ενεργητικού και του παθητικού είχαν απλώς μεταφερθεί από τον ONDD στην SA Ducroire προς τον σκοπό αυτό. Το συμπέρασμα αυτό βασίζεται επίσης στον τρόπο με τον οποίο καταρτιζόνταν οι οικονομικές προβλέψεις τότε. Όπως προκύπτει, ο ONDD, χαράσσοντας τις οικονομικές προβλέψεις για το μέλλον της SA Ducroire το 2004, βασίστηκε στις επιδόσεις για την εν λόγω δραστηριότητα (τους βραχυπρόθεσμους κινδύνους, συμπεριλαμβανομένων των εμπορεύσιμων κινδύνων), στο παρελθόν, στο πλαίσιο του ONDD. Τα υποθετικά σενάρια για τα ασφάλιστρα και τα έξοδα έχουν επίσης κυρίως βασιστεί στον μέσο όρο των πρόσφατων οικονομικών στοιχείων της τελευταίας πενταετίας, εκτός από μερικές προσαρμογές που σχετίζονται με τις αλλαγές στις συνθήκες της αγοράς, όπως η μείωση που εφαρμόστηκε στα ασφάλιστρα για τους κινδύνους που έγιναν εμπορεύσιμοι το 2004, μετά την προσχώρηση των δέκα νέων κρατών μελών στην Ευρωπαϊκή Ένωση.
- (158) Εξάλλου, από τα εσωτερικά σημειώματα προέκυπτε ότι, σύμφωνα με τις προβλέψεις, το σύνολο του καταβεβλημένου κεφαλαίου ύψους 100 εκατομμυρίων ευρώ θα απορροφηθεί κυρίως από την σταδιακή αύξηση των δραστηριοτήτων που είχαν ασκηθεί από τον ONDD κατά το παρελθόν και μάλιστα έως το τέλος του 2007 (βλέπε αιτιολογική σκέψη 61). Επρόκειτο επομένως για οργανική ανάπτυξη των υφιστάμενων δραστηριοτήτων (για το 2004 δεν προβλεπόταν καμία επέκταση προς άλλες κερδοφόρες δραστηριότητες).
- (159) Όσον αφορά το εγγεγραμμένο, αλλά μη καταβεβλημένο κεφάλαιο (50 εκατ. ευρώ), δεν είχε προετοιμαστεί κανένα συγκεκριμένο σχέδιο για τη χρήση του εν λόγω κεφαλαίου εκείνη την εποχή, με αποτέλεσμα να μην υπάρχει καμία πρόβλεψη για την αναμενόμενη αποδοτικότητα του κεφαλαίου αυτού. Εξάλλου ούτε η εξαγορά της KUP, αλλά ούτε και η γενικότερη στρατηγική εξαγορών δεν ελήφθησαν υπόψη κατά τη μεταβίβαση του κεφαλαίου στην SA Ducroire.
- (160) Οφείλει επίσης να τονιστεί, ότι οι προβλέψεις για τη χρονική περίοδο 2005-2014 καταρτίστηκαν μόνο εκ των υστέρων, μετά την κίνηση της επίσημης διαδικασίας έρευνας από την Επιτροπή. Πράγματι, οι μόνες χρηματοοικονομικές προβλέψεις που πραγματοποιήθηκαν εκ των προτέρων από τον ONDD περιορίζονταν σε περίοδο τριών ετών (τα τρία πρώτα χρόνια της λειτουργίας της μελλοντικής SA Ducroire, δηλαδή τα έτη 2005, 2006 και 2007), ένα σχετικά σύντομο χρονικό διάστημα για τη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις ενός ιδιώτη επενδυτή.
- (161) Η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι η αναμενόμενη αποδοτικότητα του κεφαλαίου ήταν ανεπαρκής και ότι τα 36,6 εκατ. ευρώ συνιστούσαν, ως εκ τούτου, πλεονέκτημα υπέρ της δραστηριότητας εμπορεύσιμων κινδύνων της SA Ducroire.
- (162) Η Επιτροπή αναλύει επικουρικά, στις αιτιολογικές σκέψεις που ακολουθούν, την αναμενόμενη αποδοτικότητα της δραστηριότητας των εμπορεύσιμων κινδύνων.
- (163) Η Επιτροπή παρατηρεί ότι, σύμφωνα με το παράρτημα 9 του στρατηγικού σημειώματος της 28ης Σεπτεμβρίου 2004, οι χρηματοοικονομικές προβλέψεις που είχαν καταρτιστεί από τον ONDD προέβλεπαν **αρνητικό αποτέλεσμα για την ασφαλιστική δραστηριότητα που αφορούσε τους εμπορεύσιμους κινδύνους (δηλαδή για τις χώρες με εμπορεύσιμους κινδύνους σύμφωνα με την ανακοίνωση σχετικά με τη βραχυπρόθεσμη ασφάλιση εξαγωγικών**

⁽⁶¹⁾ Βλ. σελίδα 28 του σημειώματος στρατηγικής της 28ης Σεπτεμβρίου 2004 με τίτλο «Στρατηγικές κατευθυντήριες γραμμές για τον ONDD και την SA του», που υποβλήθηκε στο Διοικητικό Συμβούλιο του ONDD στο παράρτημα 10 του εγγράφου που υπέβαλαν οι βελγικές αρχές την 1η Ιουνίου του 2011 με τον τίτλο «Παρατηρήσεις του Βελγίου σχετικά με την απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 24ης Φεβρουαρίου 2011»

⁽⁶²⁾ Πηγή Eurostat.

Στην απόφασή του της 21ης Ιανουαρίου 1999 στις συνεκδικασθείσες υποθέσεις T-129/95, T-2/96 και T-97/96, Neue Maxhütte Stahlwerke GmbH και Lech-Stahlwerke GmbH κατά Επιτροπής, Συλλογή 1999, σ. II-17, σκέψεις 116 έως 121, το Δικαστήριο διευκρίνισε ότι, έστω και εάν, στον ιδιωτικό τομέα, η μητρική εταιρεία μπορεί να ερωμισθεί τις ζημιές της θυγατρικής της, επιβάλλεται να υπάρχει επαρκής πιθανότητα επιστροφής της θυγατρικής στην κερδοφορία. Πράγματι, ένας ιδιώτης επενδυτής δεν θα επέτρεπε ο ίδιος στον εαυτό του να συνεισφέρει συμπληρωματικό κεφάλαιο μετά από χρόνια συνεχιζόμενων ζημιών, εάν αυτή η δεδομένη εισφορά του αποδεικνυόταν δαπανηρότερη από την εκκαθάριση της θυγατρικής.

πιστώσεων) ⁽⁶³⁾ για ολόκληρη την προβλεπόμενη περίοδο από το 2005 έως το 2007 πράγμα που σημαίνει ότι η δραστηριότητα των μη εμπορεύσιμων κινδύνων επιδοτούσε τη δραστηριότητα των εμπορεύσιμων κινδύνων. Από αυτό συνάγεται επομένως ότι η εκτίμηση της αποδοτικότητας των εμπορεύσιμων κινδύνων ήταν χαμηλότερη από εκείνη που υπολογιζόταν για το σύνολο των δραστηριοτήτων, που από μόνη της ήταν ανεπαρκής για έναν ιδιώτη επενδυτή. Η Επιτροπή καταλήγει κατά συνέπεια στο συμπέρασμα ότι ακόμη και αν αναλυόταν χωριστά η αναμενόμενη αποδοτικότητα της δραστηριότητας εμπορεύσιμων κινδύνων με βάση τις υφιστάμενες χρηματοοικονομικές προβλέψεις του 2004 ⁽⁶⁴⁾, 2004, θα έπρεπε να συναχθεί το συμπέρασμα ότι η αναμενόμενη αποδοτικότητα ήταν αρνητική και, ως εκ τούτου, προφανώς ανεπαρκής για να πειστεί ένας ιδιώτης επενδυτής να προχωρήσει σε μια τέτοια επένδυση.

- (164) Οι βελγικές αρχές ισχυρίζονται, για τους λόγους που αναφέρονται στην αιτιολογική σκέψη 74, ότι δεν πρέπει να ληφθούν υπόψη οι προβολές του Σεπτεμβρίου του 2004 κατά την ανάλυση της αποδοτικότητας των εμπορεύσιμων και μη εμπορεύσιμων κινδύνων, διότι «θα οδηγήσουν σε εσφαλμένα αποτελέσματα». Οι βελγικές αρχές επιβεβαιώνουν ότι η μέθοδος που αναπτύχθηκε το 2011 για τον διαχωρισμό εμπορεύσιμων και μη εμπορεύσιμων κινδύνων αντανάκλα καλύτερα το σκεπτικό που θα μπορούσε να έχει ακολουθήσει ένας ιδιώτης επενδυτής κατά τη λήψη της απόφασης το 2004. Οι βελγικές αρχές φαίνεται λοιπόν να υποδεικνύουν εκ των υστέρων ότι οι προβλέψεις του 2004 για τους εμπορεύσιμους κινδύνους ⁽⁶⁵⁾ βασίζονταν σε εσφαλμένες παραδοχές. Πράγματι, η προβλεπόμενη συχνότητα επέλευσης ζημιών ήταν υψηλή αλλά σταθερή, ενώ η πρόβλεψη για το επίπεδο των ασφάλιστρων (που λογιζόταν ότι συνιστούσε την αμοιβή για τους αναλαμβανόμενους κινδύνους), είχε μειωθεί σημαντικά. Απόρροια αυτού ήταν το ποσοστό των ζημιών («λόγος απωλειών») να ανέρχεται σε 94 %. Η Επιτροπή δεν μπορεί να δεχθεί την αναδρομική τροποποίηση της προβλεπόμενης αποδοτικότητας κάποιας δραστηριότητας (βλ. αιτιολογική σκέψη 150). Η Επιτροπή επισημαίνει, επικουρικά, ότι το επιχείρημα των βελγικών αρχών ισοδυναμεί με την επιβεβαίωση ότι δεν είχε πραγματοποιηθεί καμία σοβαρή ξεχωριστή ανάλυση αναφορικά με την αναμενόμενη αποδοτικότητα για τους εμπορεύσιμους κινδύνους και ότι, συνεπώς, για να εφαρμοστεί ορθά η δοκιμή με γνώμονα το κριτήριο του ιδιώτη επενδυτή, θα πρέπει να αναλυθεί η αποδοτικότητα του συνολικού κεφαλαίου που χορηγήθηκε στην SA Ducroire
- (165) Η Επιτροπή παρατηρεί, εντελώς επικουρικά, ότι, έστω και εάν λαμβάνονταν υπόψη οι προβλέψεις για το αποτέλεσμα της δραστηριότητας των εμπορεύσιμων κινδύνων, όπως αναθεωρήθηκαν και υποβλήθηκαν από τις βελγικές αρχές το 2011 ⁽⁶⁶⁾ — πράγμα το οποίο δεν αποδέχεται η Επιτροπή, δεδομένου ότι δεν υπήρχαν την εποχή που πραγματοποιήθηκε η επένδυση — και, εάν το αποτέλεσμα αυτό διαιρεθεί με το κεφάλαιο για τους εμπορεύσιμους κινδύνους, όπως αυτό εκτιμάται από την Επιτροπή (δηλαδή [45-65] εκατ. ευρώ), η υπολογιζόμενη AIK για το 2005-2007 θα ήταν κατώτερη από το επιτόκιο μηδενικού κινδύνου
- (166) Σε αντίθεση με τους υπολογισμούς του ONDD για την αποδοτικότητα, η εκτίμηση της αναμενόμενης κερδοφορίας, όπως αναφέρεται στην προηγούμενη αιτιολογική σκέψη, βασίζεται σε ολόκληρο το εκτιμώμενο κεφάλαιο για τους εμπορεύσιμους κινδύνους, συμπεριλαμβανομένου και του μη καταβεβλημένου μέρους του κεφαλαίου. Το επιχείρημα των βελγικών αρχών (βλ. αιτιολογική σκέψη 79), σύμφωνα με το οποίο το μέρος του κεφαλαίου για το οποίο οι εγγραφές είχαν γίνει το 2004, αλλά η καταβολή πραγματοποιήθηκε το 2009, δεν πρέπει να λαμβάνεται υπόψη στους υπολογισμούς για την εκτιμώμενη αποδοτικότητα πριν από το 2009, δεν μπορεί να γίνει δεκτό. Πράγματι, παρά το γεγονός ότι το κεφάλαιο αυτό δεν είχε καταβληθεί το 2004, η καταβολή του θα μπορούσε να ζητηθεί ανά πάσα στιγμή, δεδομένου ότι η εγγραφή σε αυτό είχε αναληφθεί κατά τη σύσταση της SA Ducroire. Ένας ιδιώτης επενδυτής υπό τις συνθήκες της οικονομίας της αγοράς θα αξίωνε επομένως αμοιβή για τους κινδύνους που είχε αναλάβει σε συνδυασμό με την εν λόγω επένδυση, δεδομένου ότι θα μπορούσε να χάσει μέρος ή το σύνολο της επένδυσής του, σε περίπτωση πτώχευσης. Οι υπολογισμοί των βελγικών αρχών δεν μπορούν επομένως να γίνουν δεκτοί.
- (167) Οφείλει ωστόσο να αναγνωριστεί ότι ο επενδυτής αυτός μπορεί να τοποθετήσει το ποσό του μη καταβληθέντος κεφαλαίου που αντιστοιχεί στην επένδυσή του, και μάλιστα για όσο χρονικό διάστημα το κεφάλαιο δεν έχει καταστεί απαιτητό, σε επενδύσεις χωρίς κίνδυνο που μπορούν να εξαργυρωθούν βραχυπρόθεσμα ή μεσοπρόθεσμα, και να επωφεληθεί έτσι από το ποσοστό αποδοτικότητας που ισχύει για αυτό το είδος τοποθετήσεων. Συνέπεια αυτού είναι ότι ένας τέτοιος επενδυτής θα ανέμενε κάποια αποζημίωση για την επένδυση μη καταβεβλημένου κεφαλαίου, η οποία είναι αποκλειστικά αντιστοιχία με το επασφάλιστρο της επιχείρησης στην οποία επενδύει, λόγω υψηλού κινδύνου (δηλαδή τη διαφορά μεταξύ του ποσοστού αποδοτικότητας που αναμένεται από την επένδυση κεφαλαίου σε μια παρόμοια επιχείρηση και του ποσοστού αποδοτικότητας των επενδύσεων μηδενικού κινδύνου που μπορούν να εξαργυρωθούν βραχυπρόθεσμα έως μεσοπρόθεσμα) ⁽⁶⁷⁾.

⁽⁶³⁾ Βλ. επίσης την προαναφερθείσα απόφαση Ann di Doina και Sicilcassa, σκέψεις 63 έως 66.

⁽⁶⁴⁾ Βλ. υποσημείωση 24.

⁽⁶⁵⁾ Όπως προκύπτει από τα πρακτικά της συνεδρίασης του Διοικητικού Συμβουλίου του ONDD της 20ής Απριλίου 2004, η σχεδιαζόμενη συμβολή κάθε τομέα δραστηριότητας στο συνολικό αποτέλεσμα είχε ζητηθεί από το Συμβούλιο (βλ. σ. 4 του παραρτήματος 9 των εγγράφων που υποβλήθηκαν την 1η Ιουνίου 2011).

⁽⁶⁶⁾ Ειδικά για τους κινδύνους που σχετίζονται με τις δέκα προσχωρούσες χώρες.

⁽⁶⁷⁾ Για τους εμπορεύσιμους κινδύνους, το ύψος των ασφάλιστρων αναθεωρήθηκε προς τα πάνω (από το αρχικό 0,2 % σε 0,3 % των ασφαλιζόμενων ποσών) αυξάνοντας έτσι τα έσοδα της επιχείρησης από την ασφάλιση κατά το ένα τρίτο. Όσον αφορά τις προβλέψεις σχετικά με τις αξιώσεις ασφαλιστικής αποζημίωσης, αυτές αναθεωρήθηκαν προς τα κάτω.

- (168) Κατά συνέπεια, η αποδοτικότητα που αναμένεται από την επένδυση κεφαλαίου, το οποίο είναι εν μέρει καταβεβλημένο, πρέπει να υπολογίζεται λαμβάνοντας υπόψη το σύνολο του εγγεγραμμένου κεφαλαίου, αλλά προσαρμόζοντας το αποτέλεσμα κατά το αναμενόμενο ποσοστό απόδοσης για το μη καταβεβλημένο κεφάλαιο. Η Επιτροπή εξέτασε διάφορα σενάρια προσομοίωσης της περίπτωσης, ανάμεσά τους και το ευνοϊκότερο για την αναμενόμενη αποδοτικότητα, δηλαδή εκείνο που συνίσταται στην παραδοχή ότι, από τα [45-65] εκατ. ευρώ προς όφελος της δραστηριότητας για τους εμπορεύσιμους κινδύνους, μόνο τα [10-25] εκατ. ευρώ είχαν αποδεσμευτεί το 2004 (δηλαδή το κεφάλαιο από το οποίο επωφελείται ήδη η δραστηριότητα για τους εμπορεύσιμους κινδύνους στο πλαίσιο του ONDD), ενώ το πλεονασματικό κεφάλαιο των 36,6 εκατομμυρίων ευρώ θεωρήθηκε ότι συγκαταλέγεται στο μη καταβεβλημένο κεφάλαιο, για το οποίο απαιτείται μόνο επαφάιστρο λόγω υψηλού κινδύνου. Η προσομοίωση αυτή έγινε με την προσθήκη, στην αποδοτικότητα που αναμένεται από τις δραστηριότητες εμπορεύσιμων κινδύνων, των αντίστοιχων εσόδων από την απόδοση μεσοπρόθεσμης επένδυσης μηδενικού κινδύνου ύψους 36,6 εκατομμυρίων ευρώ. Πιο συγκεκριμένα, στο αποτέλεσμα των προβλέψεων για τις εμπορεύσιμες δραστηριότητες ⁽⁶⁸⁾ προστίθεται το μέρος του κεφαλαίου που δεν είναι ακόμη καταβεβλημένο, πολλαπλασιαζόμενο επί το ποσοστό της αναμενόμενης αποδοτικότητας κατά την περίοδο εκείνη για τις μεσοπρόθεσμα ρευστοποιήσιμες επενδύσεις μηδενικού κινδύνου ⁽⁶⁹⁾. Στη συνέχεια το ποσό αυτό διαιρείται δια του μέσου κεφαλαίου από το οποίο ωφελούνται οι δραστηριότητες εμπορεύσιμων κινδύνων. Με τον τρόπο αυτό προέκυψε ότι η αναμενόμενη αποδοτικότητα επί των μέσων ιδίων κεφαλαίων («return on average equity» ή «ROAE») για επενδύσεις ανήλθε σε περίπου 4 % για τα έτη 2005-2007. Η αναμενόμενη αποδοτικότητα, που υπολογίστηκε με τον τρόπο αυτό, ήταν σχεδόν ίση με το μέσο όρο του επιτοκίου των μακροπρόθεσμων κρατικών ομολόγων του βελγικού κράτους το 2004 (βλ. αιτιολογική σκέψη 155).
- (169) Ακόμη και εάν χρησιμοποιηθεί ποσοστό απόδοσης επενδύσεων 3,5 %, όπως προτείνει το Βέλγιο (βλ. αιτιολογική σκέψη 80), η αναμενόμενη αποδοτικότητα δεν θα άλλαζε σημαντικά και δεν θα έφθανε το εκτιμώμενο κόστος του κεφαλαίου που υπολογίζεται από το ίδιο το Βέλγιο.
- (170) Η εκτιμώμενη αποδοτικότητα (όπως αναφέρεται στην αιτιολογική σκέψη 168) λαμβάνει υπόψη τις χορηγήσεις για τα εξισωτικά αποθεματικά σε αντίθεση με όσα υποστηρίζουν οι βελγικές αρχές. Δεδομένου ότι η θέσπιση αυτής της διάταξης, που επιβλήθηκε από τις βελγικές αρχές προληπτικής εποπτείας, έχει ως στόχο της την διαχρονική εξισορρόπηση των αποτελεσμάτων, καθώς και την κάλυψη των μελλοντικών ζημιών που ενδέχεται να προέλθουν από την μελλοντική δραστηριότητα, είναι πιο σκόπιμο να ληφθεί σχετικά υπόψη στον υπολογισμό της αποδοτικότητας. Η προσέγγιση της Επιτροπής είναι σύμφωνη με τη λογιστική προσέγγιση, η οποία θεωρεί τη διάταξη κόστος που μειώνει το κέρδος. Ακόμη και εάν δεν λαμβανόταν υπόψη (ως κόστος κατά την εκτίμηση του κέρδους), η αναμενόμενη αποδοτικότητα δεν θα έφτανε το κόστος του κεφαλαίου που υπολογίζεται από τις ίδιες τις βελγικές αρχές (στην παρούσα απόφαση, η Επιτροπή δεν αποφαίνεται επί της εγκυρότητας της εκτίμησης που γίνεται από τις βελγικές αρχές όσον αφορά το κόστος κεφαλαίου έχοντας υπόψη ότι το σκεπτικό που παρατίθεται στην παρούσα απόφαση δεν στηρίζεται σε αυτά τα αριθμητικά στοιχεία).
- (171) Φαίνεται, λοιπόν, ότι, ακόμη και εάν χρησιμοποιηθούν τα στοιχεία που υπέβαλαν οι βελγικές αρχές (στοιχεία τα οποία θεωρεί εσφαλμένα η Επιτροπή), η αναμενόμενη αποδοτικότητα των δραστηριοτήτων που συνδέονται με εμπορεύσιμους κινδύνους ήταν ανεπαρκής για να πειστεί ένας ιδιώτης επενδυτής στην οικονομία της αγοράς να προχωρήσει σε μια τέτοια επένδυση.
- (172) Επικουρικά, όσον αφορά τη μέθοδο που προκρίνεται από τις βελγικές αρχές, στο πλαίσιο της απάντησής τους στην αίτηση παροχής πληροφοριών της Επιτροπής του Δεκεμβρίου 2007 για την εκτίμηση της αποδοτικότητας, προκειμένου να εκτιμηθεί η αποδοτικότητα δηλαδή τον συντελεστή ROC, η Επιτροπή επισημαίνει ότι ο συντελεστής αυτός δεν χρησιμοποιήθηκε στις εκ των προτέρων χρηματοοικονομικές προβλέψεις (το επιχειρηματικό σχέδιο) του ONDD. Επιπλέον, ένας τέτοιος συντελεστής αποκαλύπτει το εισόδημα που αποκομίζεται με χρήση τεχνικών ασφαλιστικών μεθόδων σε αντιδιαστολή με τον κύκλο εργασιών, δεν λαμβάνει υπόψη του το επενδυμένο κεφάλαιο και δεν αναφέρει την αποδοτικότητα σε σχέση με αυτό. Επίσης, δεν λαμβάνει υπόψη το αποτέλεσμα των αμειβών οικονομικών δραστηριοτήτων, οι οποίες, όμως, αποτελούν μέρος του λογιστικού κέρδους που είναι διανεμητέο στους μετόχους. Ένας επενδυτής ιδίων κεφαλαίων (όπως ένας μέτοχος) δεν θα προσέφευγε επομένως σε χρήση αυτού του ενιαίου ποσοστού (το οποίο δεν αναφέρει την αποδοτικότητα των ιδίων κεφαλαίων ή των ποσών που έχουν επενδυθεί), προκειμένου να αξιολογήσει την αποδοτικότητα της επένδυσης που θα είχε την πρόθεση να πραγματοποιήσει.
- (173) Εν κατακλείδι, τα 36,6 εκατ. ευρώ συνιστούν πλεονέκτημα που προσπορίστηκε από τον ONDD στην SA Ducroire υπό μορφή κεφαλαίου, το οποίο δεν θα μπορούσε να αποκτήσει στην αγορά υπό τους ίδιους όρους

V.1.2. Καταλογισμός και κρατικοί πόροι

- (174) Η διάθεση κεφαλαίων υπέρ της SA Ducroire συνιστά απόφαση του ONDD καταλογιστέα στο βελγικό κράτος, δεδομένου ότι ο ONDD αποτελεί «αυτόνομο δημόσιο ίδρυμα» κατά την έννοια του βελγικού δημοσίου δικαίου, που

⁽⁶⁸⁾ Για ανάλογα στοιχεία σχετικά με αυτή την διάσπαση της αμοιβής μπορεί κανείς να ανατρέξει σε άλλες αποφάσεις της Επιτροπής σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις. Βλέπε, για παράδειγμα, την απόφαση της Επιτροπής της 11ης Φεβρουαρίου 2009 στην υπόθεση NN 3/2009 «Τροποποιήσεις στα μέτρα δημόσιας στήριξης υπέρ της JSC Parex Banka», αιτιολογικές σκέψεις 36-40, ΕΕ C 147 της 27.6.2009, σ. 2. Οφείλει να σημειωθεί ότι το ασφαλιστρο κινδύνου εξαρτάται από τον επενδυτικό κίνδυνο.

⁽⁶⁹⁾ Μετά την προσαρμογή του χρηματοοικονομικού αποτελέσματος προς τα πάνω, δεδομένου ότι το εκτιμώμενο καταβεβλημένο κεφάλαιο που προορίζεται για τους εμπορεύσιμους κινδύνους είναι ελαφρώς υψηλότερο από εκείνο που εκτιμάται από τις βελγικές αρχές ([10-25] εκατομμύρια ευρώ έναντι 9,8 εκατομμυρίων ευρώ, αντίστοιχα). Με το ευεργέτημα της αμφιβολίας εκλαμβάνεται ότι το αναμενόμενο ποσοστό αποδοτικότητας εκείνη την εποχή, για μεσοπρόθεσμα ρευστοποιήσιμες επενδύσεις μηδενικού κινδύνου, αντιστοιχούσε στα μέσα ποσοστά αποδοτικότητας που είχαν το 2004 στη δευτερογενή αγορά τα κρατικά ομόλογα με εναπομένουσα διάρκεια λήξης τεσσάρων έως έξι ετών, με άλλα λόγια ανερχόταν σε 3,5 %. Βλ. <http://www.nbb.be/belgostat/GlobalDispatcher?TARGET=/TreewiewLinker&rowID=2685&prop=treview&action=open&Lang=F#2685>

συστάθηκε με τον οργανικό νόμο της 31ης Αυγούστου 1939. Τα μέλη του Διοικητικού του Συμβουλίου διορίζονται (με διάταγμα κατόπιν εισηγήσεως του Υπουργικού Συμβουλίου) και μπορούν να ανακληθούν από τον Βασιλέα των Βέλγων (ο οποίος καθορίζει επίσης τις αποζημιώσεις και απολαβές) κατόπιν προτάσεως, για τις περισσότερες από αυτές των ομοσπονδιακών υπουργών που ασκούν την εποπτεία και της περιφερειακής κυβέρνησης των τριών περιφερειών του Βελγίου ⁽⁷⁰⁾. Οι αποκαλούμενοι «εντεταλμένοι των υπουργών», τα μέλη του Διοικητικού του Συμβουλίου που διορίζονται κατόπιν προτάσεως των υπουργών εποπτείας, μπορούν, κατά τις συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου, να αναστείλουν την εκτέλεση αποφάσεων που κρίνουν αντίθετες προς τα συμφέροντα του κράτους. Στην περίπτωση αυτή, ο εντεταλμένος του υπουργού που ανέστειλε την απόφαση υποβάλλει άμεσα έκθεση στον υπουργό από τον οποίο έχει λάβει την εντολή του. Τέλος, ο ONDD επωφελείται από την εγγύηση του βελγικού κράτους και δύναται να παρεμβαίνει για λογαριασμό του βελγικού κράτους

- (175) Το βελγικό κράτος, εκπροσωπούμενο στο Διοικητικό Συμβούλιο του ONDD και όντας ενημερωμένο για τις αποφάσεις που λαμβάνονται στους κόλπους του, είχε επομένως άμεση συμμετοχή στο μέτρο της χορήγησης κεφαλαίων στην SA Ducroire από τον ONDD. Οι βελγικές αρχές δεν αμφισβήτησαν τη δυνατότητα καταλογισμού στο βελγικό κράτος του μέτρου χορήγησης κεφαλαίων.
- (176) Η χορήγηση κεφαλαίων στην SA Ducroire από τον ONDD, δημόσιο οργανισμό του οποίου η συμπεριφορά είναι καταλογιστέα στο βελγικό κράτος, συνιστά, επομένως, κρατικό πόρο, κατά την έννοια του άρθρου 107 της ΣΛΕΕ

V.1.3. Επιλεκτικότητα

- (177) Η χορήγηση των κεφαλαίων που πραγματοποιήθηκε το 2004 είναι επιλεκτική, δεδομένου ότι ωφελεί άμεσα και αποκλειστικά την SA Ducroire.

V.1.4. Στρέβλωση του ανταγωνισμού

- (178) Δεδομένου ότι ο ONDD προέβη στην χορήγηση των επίμαχων κεφαλαίων χωρίς προοπτική επαρκούς αποδοτικότητας, η SA Ducroire επωφελήθηκε από ανταγωνιστικό πλεονέκτημα σε σχέση με τους ιδιωτικούς οργανισμούς ασφάλισης πιστώσεων, οι μέτοχοι των οποίων τρέφουν την προσδοκία να εξασφαλίσουν κάποια απόδοση επί της επένδυσής τους, τοποθετούμενη στο ίδιο επίπεδο με την απόδοση των επενδύσεων που θα μπορούσαν να λάβουν από συγκρίσιμες επενδύσεις.
- (179) Η SA Ducroire δεν θα ήταν ιδίως σε θέση να προσποριστεί για τον εαυτό της τέτοια κεφάλαια από την αγορά, στο μέτρο που η αποδοτικότητα της επένδυσης ήταν ανεπαρκής. Αυτό σημαίνει ότι χωρίς το κεφάλαιο που εισέφερε το κράτος μέσω του ONDD, η SA Ducroire δεν θα ήταν σε θέση να επεκτείνει τις δραστηριότητές της στην αγορά, όπως το έπραξε.
- (180) Σχετικά με το θέμα αυτό, το σημείο 3.2 της ανακοίνωσης σχετικά με την ασφάλιση εξαγωγικών πιστώσεων διευκρινίζει ότι η χορήγηση κεφαλαίου από το κράτος σε ορισμένες επιχειρήσεις και η οποία συνιστά κρατική ενίσχυση, εάν το κράτος δεν δρα ως ιδιώτης επενδυτής σε μία οικονομία της αγοράς, νοθεύει τον ανταγωνισμό
- (181) Σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου, η βελτίωση της ανταγωνιστικής θέσης μιας επιχείρησης η οποία απορρέει από τη χορήγηση κρατικής ενίσχυσης αποτελεί γενικά απόδειξη της νόθευσης του ανταγωνισμού έναντι των άλλων επιχειρήσεων που δεν λαμβάνουν ενίσχυση του είδους αυτού ⁽⁷¹⁾.
- (182) Η υποστήριξη που παρέχεται από το κράτος στον ONDD υπό μορφή χορήγησης κεφαλαίου υπέρ των εμπορεύσιμων κινδύνων νοθεύει ή απειλεί συνεπώς να νοθεύσει τον ανταγωνισμό.

V.1.5. Επηρεασμός του εμπορίου, μεταξύ κρατών μελών

- (183) Η SA Ducroire ανταγωνίζεται άλλες επιχειρήσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην αγορά ασφάλισης πιστώσεων. Το ίδιο ισχύει για τον ONDD όσον αφορά τους εμπορεύσιμους κινδύνους, πριν η SA Ducroire συντελεστεί ο η μεταφορά των δραστηριοτήτων ασφάλισης πιστώσεων του ONDD για τους βραχυπρόθεσμους κινδύνους, συμπεριλαμβανομένων των εμπορεύσιμων κινδύνων
- (184) Ο ONDD και η SA Ducroire δραστηριοποιούνται εξάλλου στα άλλα κράτη μέλη, ιδίως χάρη στην απόκτηση της KUP, του εμπορικού σκέλους του εθνικού τσεχικού οργανισμού ασφάλισης εξαγωγικών πιστώσεων

⁽⁷⁰⁾ Περιφέρειες Βρυξελλών-Πρωτευούσης, Φλάνδρας και Βαλονίας.

⁽⁷¹⁾ Απόφαση του Δικαστηρίου της 17ης Σεπτεμβρίου 1980, *Philip Morris* (C-730/79, Συλλογή 1980, σ. 2671), σκέψεις 11 και 12.

- (185) Στο σημείο 3.2 της ανακοίνωσης για την ασφάλιση εξαγωγικών πιστώσεων ορίζεται ότι όταν το κράτος παρέχει σε έναν οργανισμό ασφάλισης εξαγωγικών πιστώσεων, σε σχέση με τους εμπορεύσιμους κινδύνους, εγγύηση ή κεφάλαιο, χωρίς να ενεργεί όπως θα έκανε ένας ιδιώτης επενδυτής στην οικονομία της αγοράς, μια τέτοια εγγύηση ή παρόμοια εισφορά κεφαλαίου συνιστά ενίσχυση που νοθεύει τις ενδοκοινοτικές συναλλαγές.
- (186) Κατά πάγια νομολογία, οι συναλλαγές μεταξύ κρατών μελών επηρεάζονται, όταν η επιχείρηση που είναι δικαιούχος της ενίσχυσης δραστηριοποιείται σε τομέα ανοικτό στον ανταγωνισμό ο οποίος αποτελεί αντικείμενο συναλλαγών μεταξύ των κρατών μελών ⁽⁷²⁾.
- (187) Το γεγονός ότι, κατά την έναρξη της εν λόγω διαδικασίας, ένας ανταγωνιστής από άλλο κράτος μέλος, εκτός από το Βέλγιο, υπέβαλε καταγγελία κατά της στρέβλωσης του ανταγωνισμού που προκαλείται από την παρέμβαση της SA Ducroire σε ένα τρίτο κράτος μέλος (την Τσεχική Δημοκρατία), απλώς επιβεβαιώνει το ότι η SA Ducroire δραστηριοποιείται σε έναν τομέα ο οποίος αποτελεί αντικείμενο συναλλαγών μεταξύ των κρατών μελών.
- (188) Οι συναλλαγές μεταξύ των κρατών μελών επηρεάζονται επομένως επαρκώς από το μέτρο 3.

V.2. ΠΑΡΑΝΟΜΟΣ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑΣ ΤΩΝ ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ

- (189) Υπό το φως των στοιχείων που εκτέθηκαν προηγουμένως, το μέτρο 3 συνιστά ενίσχυση.
- (190) Η Επιτροπή κρίνει ότι η ενίσχυση αυτή αποτελεί νέα ενίσχυση, η οποία δεν της κοινοποιήθηκε προηγουμένως, και επομένως συνιστά παράνομη ενίσχυση.
- (191) Ο ONDD είχε εγγραφεί στο εν λόγω κεφάλαιο τον Σεπτέμβριο του 2004, ενώ οι δραστηριότητες που αφορούσαν τους βραχυπρόθεσμους κινδύνους (συμπεριλαμβανομένων των εμπορεύσιμων κινδύνων) μεταβιβάστηκαν στην SA Ducroire την 1η Ιανουαρίου 2005.
- (192) Το μέτρο αυτό:
- είναι ως εκ τούτου μεταγενέστερο από την ημερομηνία της 17ης Σεπτεμβρίου 1998, από την οποία και μετά το Βέλγιο ήταν υποχρεωμένο, συνεπεία της αποδοχής εκ μέρους του της ανακοίνωσης για την ασφάλιση εξαγωγικών πιστώσεων, να μην χορηγήσει νέα ενίσχυση και·
 - δεν υπάγεται στο ευεργετικό καθεστώς της παραγραφής που προβλέπεται στο άρθρο 15 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 659/1999 του Συμβουλίου της 22ας Μαρτίου 1999 για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του άρθρου 93 της συνθήκης ΕΚ, δεδομένου ότι το χρονικό διάστημα κατά το οποίο εγκρίθηκε είναι μικρότερο της δεκαετίας.
- (193) Το τμήμα του κεφαλαίου, ύψους 36,6 εκατομμυρίων ευρώ, που χορηγήθηκε από τον ONDD στην SA Ducroire, το οποίο δεν είχε κοινοποιηθεί στην Επιτροπή εκ των προτέρων, συνιστά επομένως εξ αρχής νέα παράνομη ενίσχυση.

V.3. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΙΒΑΣΙΜΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ ΤΩΝ ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΜΕ ΤΗΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΑΓΟΡΑ

- (194) Η Επιτροπή ελέγχει τον συμβιβασίμο χαρακτήρα του Μέρους 3 σύμφωνα με τις διατάξεις της ανακοίνωσης για τη βραχυπρόθεσμη ασφάλιση εξαγωγικών πιστώσεων που εφαρμόζεται κατά την περίοδο αυτή. Η νέα ανακοίνωση προς τα κράτη μέλη για την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στη βραχυπρόθεσμη ασφάλιση εξαγωγικών πιστώσεων (εφεξής «η νέα ανακοίνωση για την ασφάλιση εξαγωγικών πιστώσεων»), η οποία δημοσιεύθηκε στις 19 Δεκεμβρίου 2012, εφαρμόζεται από την 1η Ιανουαρίου 2013.
- (195) Κατ' αρχήν, σύμφωνα με τα σημεία 3.2. και 4.1. της ανακοίνωσης για την ασφάλιση εξαγωγικών πιστώσεων, οι παρεκκλίσεις που προβλέπονται από τις διατάξεις της Συνθήκης σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις δεν εφαρμόζονται στις ενισχύσεις που χορηγούνται για την ασφάλιση εμπορεύσιμων κινδύνων. Πράγματι, οι ενισχύσεις αυτές ασφαλώς νοθεύουν τον ανταγωνισμό μεταξύ των ασφαλιστικών εταιρειών, αλλά δημιουργούν ιδίως «διαφορές όσον αφορά τη διαθέσιμη ασφαλιστική κάλυψη για εμπορεύσιμους κινδύνους στα μεμονωμένα κράτη μέλη, [] στρεβλώνοντας με τον τρόπο αυτό τον ανταγωνισμό μεταξύ επιχειρήσεων στα κράτη μέλη και ασκώντας δευτερογενείς επιδράσεις στις ενδοκοινοτικές συναλλαγές, ανεξάρτητα από το κατά πόσο πρόκειται για εξαγωγές εντός ή εκτός της Κοινότητας. Οι εξαιρέσεις που

⁽⁷²⁾ Απόφαση του Δικαστηρίου της 13ης Ιουλίου 1988, Γαλλία κατά Επιτροπής (C-102/87, Συλλογή 1988, σ. 4067), σκέψη 19.

προβλέπονται στο άρθρο 92 της συνθήκης ΕΚ δεν εφαρμόζονται στις ενισχύσεις για την ασφάλιση εμπορεύσιμων κινδύνων. Τα στρεβλωτικά αποτελέσματα των ενισχύσεων αυτών στην Κοινότητα υπερακοντίζουν κάθε πιθανό εθνικό ή κοινοτικό συμφέρον για την υποστήριξη των εξαγωγών»⁽⁷³⁾. Με άλλα λόγια, οι ενισχύσεις αυτές δεν είναι κατ' αρχήν επιλέξιμες για καμία από τις εξαιρέσεις που προβλέπονται στο άρθρο 107 παράγραφος 3 της ΣΛΕΕ, και ιδίως με την προβλεπόμενη στο άρθρο 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) — διότι συνιστούν υπέρμετρα σημαντική στρέβλωση του ανταγωνισμού εντός της εσωτερικής αγοράς.

(196) Επιπλέον, η εν λόγω ενίσχυση δεν πληροί τις προϋποθέσεις για να είναι επιλέξιμη για μία ή περισσότερες από τις εξαιρέσεις που προβλέπονται στο άρθρο 107 παράγραφος 3 της ΣΛΕΕ. Ειδικότερα, όπως αναφέρθηκε στην απόφαση κίνησης της διαδικασίας, η εν λόγω ενίσχυση δεν μπορεί να συνιστά ενίσχυση διάσωσης ή αναδιάρθρωσης σύμφωνα με τις κοινοτικές κατευθυντήριες γραμμές όσον αφορά τις κρατικές ενισχύσεις για τη διάσωση και την αναδιάρθρωση προβληματικών επιχειρήσεων⁽⁷⁴⁾, ιδίως για τους ακόλουθους λόγους:

- 1) Οι βελγικές αρχές δεν απέδειξαν ότι η SA Ducroire ήταν επιλέξιμη για μια τέτοια ενίσχυση και ιδίως ότι ήταν προβληματική κατά την έννοια των κατευθυντήριων γραμμών όσον αφορά τις κρατικές ενισχύσεις για τη διάσωση και την αναδιάρθρωση προβληματικών επιχειρήσεων. Θα πρέπει επίσης να σημειωθεί ότι, σύμφωνα με το σημείο 12 των εν λόγω κατευθυντήριων γραμμών, οι επιχειρήσεις που θεωρούνται νεοσύστατες δεν είναι επιλέξιμες για κρατική ενίσχυση διάσωσης ή αναδιάρθρωσης.
- 2) η ενίσχυση δεν περιοριζόταν στο ελάχιστο αναγκαίο. Ειδικότερα, η διάθεση κεφαλαίων στην SA Ducroire ήταν αρκούντως υψηλή, ώστε να της επιτρέπει να προβαίνει σε εξαγορές. Το επιχειρηματικό σχέδιο που υποβλήθηκε το 2004, υπό μορφή εσωτερικών σημειωμάτων, δεν προέβλεπε συνεισφορά από ίδιους πόρους του δικαιούχου·
- 3) το επιχειρηματικό σχέδιο για την SA Ducroire δεν προέβλεπε μέτρα για τον περιορισμό των στρεβλώσεων του ανταγωνισμού.

(197) Οι διατάξεις της νέας ανακοίνωσης για τη βραχυπρόθεσμη ασφάλιση εξαγωγικών πιστώσεων δεν είναι τέτοιας φύσεως ώστε να μεταβάλουν την αξιολόγηση της Επιτροπής.

(198) Κατά συνέπεια, το επίμαχο μέτρο δεν μπορεί να κηρυχθεί συμβιβάσιμο με την εσωτερική αγορά βάσει του άρθρου 107 παράγραφος 3 της ΣΛΕΕ.

V.4. ΑΠΑΙΤΗΣΗ ΣΥΣΤΑΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΡΗΣΗΣ ΧΩΡΙΣΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΧΩΡΙΣΤΩΝ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ

(199) Σύμφωνα με το σημείο 4.3 της ανακοίνωσης για την ασφάλιση εξαγωγικών πιστώσεων, στο μέτρο που η δραστηριότητα των μη εμπορεύσιμων κινδύνων έχει την υποστήριξη του κράτους, ώστε να διασφαλίζεται ότι από το κεφάλαιο που διατέθηκε στη δραστηριότητα που έχει σχέση με τους μη εμπορεύσιμους κινδύνους δεν ωφελούνται δραστηριότητες που έχουν σχέση με τους εμπορεύσιμους κινδύνους και να μην στρεβλώνεται με τον τρόπο αυτό ο ανταγωνισμός, η εταιρεία θα πρέπει τουλάχιστον να διαθέτει χωριστή διοίκηση και να τηρεί χωριστούς λογαριασμούς για τις δραστηριότητες ασφάλισης εμπορεύσιμων κινδύνων και για τις αντίστοιχες δραστηριότητες ασφάλισης μη εμπορεύσιμων κινδύνων.

(200) Σύμφωνα με τις βελγικές αρχές, οι βραχυπρόθεσμες δραστηριότητες ασκούνται από την 1η Ιανουαρίου 2005 στους κόλπους της SA Ducroire στο πλαίσιο της μεταβίβασης υφιστάμενης δραστηριότητας μαζί με το υφιστάμενο κεφάλαιο της (χωρίς χορήγηση συμπληρωματικού κεφαλαίου). Επικουρικά, το Βέλγιο θεωρεί ότι το κεφάλαιο χορηγήθηκε με όρους αποδεκτούς για έναν ιδιώτη επενδυτή. Δεδομένου ότι, σύμφωνα με τις βελγικές αρχές, η SA Ducroire δεν έχει την υποστήριξη του κράτους — ακόμη και για τη δραστηριότητα τη σχετική με τους μη εμπορεύσιμους κινδύνους που ασκεί — δεν θα ήταν αναγκαίο να θεσπιστούν χωριστοί λογαριασμοί.

(201) Στο τμήμα V.1.1.2, είχε συναχθεί το συμπέρασμα ότι το κεφάλαιο που είχε διατεθεί για τη μεταβίβαση της δραστηριότητας ανερχόταν σε [45-75] εκατ. ευρώ, και ότι υπήρχε επομένως πρόσθετο κεφάλαιο ύψους [75-100] εκατομμυρίων ευρώ, εκ των οποίων [35-65] εκατ. ευρώ ωφελούσαν στην πράξη τη δραστηριότητα που είχε σχέση με τους μη εμπορεύσιμους κινδύνους. Για τον λόγο αυτό, τα συγκεκριμένα [35-65] εκατ. ευρώ εξαιρέθηκαν από την υπαγωγή στις ενισχύσεις. Το επιχείρημα των βελγικών αρχών, σύμφωνα με το οποίο η δραστηριότητα των μη εμπορεύσιμων κινδύνων δεν διαθέτει κρατική στήριξη, πρέπει συνεπώς να απορριφθεί, δεδομένου ότι μπόρεσε να αποδειχθεί η ύπαρξη του πρόσθετου

⁽⁷³⁾ Βλ. δεύτερη και τρίτη φράση της τρίτης παραγράφου του σημείου 3.2 της ανακοίνωσης για την ασφάλιση εξαγωγικών πιστώσεων. Βλέπε επίσης σημείο 4.1 της ανακοίνωσης για την ασφάλιση εξαγωγικών πιστώσεων στο οποίο αναφέρονται τα εξής: «Τα προαναφερόμενα είδη κρατικών ενισχύσεων (σημείο 3.1). [...] συνεπώς δεν μπορούν να τύχουν εξαιρέσεις βάσει των κανόνων περί κρατικών ενισχύσεων της συνθήκης».

⁽⁷⁴⁾ ΕΕ C 244 της 1.10.2004, σ. 2 έως 17.

κεφαλαίου, από το οποίο επωφελήθηκε η δραστηριότητα των μη εμπορεύσιμων κινδύνων. Εξάλλου, οι χρηματοοικονομικές προβλέψεις του 2004 για το σύνολο των δραστηριοτήτων της SA Ducroire προέβλεπαν ότι η αναμενόμενη αποδοτικότητα θα ήταν χαμηλότερη από το επιτόκιο μηδενικού κινδύνου που επικρατούσε εκείνη την εποχή ⁽⁷³⁾. Κατά συνέπεια, η αναμενόμενη αποδοτικότητα ήταν ανεπαρκής για την κάλυψη των απαιτήσεων ενός ιδιώτη επενδυτή υπό συνθήκες οικονομίας της αγοράς. Μπορεί επομένως να συναχθεί το συμπέρασμα ότι η δραστηριότητα που είχε σχέση με τους μη εμπορεύσιμους κινδύνους συνέχισε να επωφελείται από την κρατική στήριξη.

- (202) Δεδομένου ότι η δραστηριότητα των μη εμπορεύσιμων κινδύνων επωφελήθηκε και επωφελείται από την κρατική στήριξη, η SA Ducroire θα έπρεπε ήδη από τη σύστασή της να συμμορφωθεί με τις διατάξεις του σημείου 4.3 της ανακοίνωσης για την ασφάλιση πιστώσεων που επιβάλλει χωριστή διοίκηση και χωριστούς λογαριασμούς που επιτρέπουν να διακρίνονται οι δραστηριότητες για τους εμπορεύσιμους από τις αντίστοιχες δραστηριότητες για τους μη εμπορεύσιμους κινδύνους, και αυτό επί όσο χρονικό διάστημα ασκεί τη δραστηριότητά του σχετικά με τους εμπορεύσιμους κινδύνους. Οι διατάξεις της νέας ανακοίνωσης για την ασφάλιση εξαγωγικών πιστώσεων διατηρούν την εν λόγω υποχρέωση θεώρησης (βλ. σημείο 15 της νέας ανακοίνωσης για την ασφάλιση εξαγωγικών πιστώσεων).
- (203) Η SA Ducroire δεσμευόταν και εξακολουθεί επομένως να δεσμεύεται από την υποχρέωση αυτή. Η χωριστή διοίκηση και οι χωριστοί λογαριασμοί για τη δραστηριότητα που αφορά τους μη εμπορεύσιμους και τους εμπορεύσιμους κινδύνους θα πρέπει συνεπώς να καθιερωθούν πάραυτα. Στην αντίθετη περίπτωση, η στήριξη ύψους [35-65] εκατομμυρίων ευρώ, η οποία χορηγήθηκε υπέρ της δραστηριότητας για τους μη εμπορεύσιμους κινδύνους, δεν θα ήταν πλέον δυνατόν να αποφύγει την κατάταξη στις ενισχύσεις. Το συμπέρασμα της παρούσας απόφασης, ότι το ποσό αυτό των [35-65] εκατομμυρίων ευρώ αυτό ωφελεί τη σχετική με τους μη εμπορεύσιμους κινδύνους δραστηριότητα, βασίζεται σε ορισμένες παραδοχές που δεν είναι εν μέρει δυνατόν να επαληθευθούν στο πλαίσιο της αναδρομικής επανακατάρτισης των χωριστών λογαριασμών (όντως, επίσημα δεν υφίσταται κανένας διαχωρισμός των λογαριασμών στο πλαίσιο της SA Ducroire). Η Επιτροπή δεν πρόκειται πλέον να αποδεχθεί μια τέτοια αναδρομική επανακατάρτιση, εάν θα χρειαστεί να διερευνήσει ξανά τη χρήση του κεφαλαίου της SA Ducroire στο μέλλον. Σκοπός της υποχρέωσης να υπάρχει χωριστή διοίκηση και να τηρούνται χωριστοί λογαριασμοί είναι ακριβώς να μην χρειάζεται η προσφυγή σε ένα τέτοιο αναδρομικό έργο, το οποίο θα βασίζεται αναγκαστικά σε ορισμένες υποθετικές παραδοχές οι οποίες δεν είναι εν μέρει επαληθεύσιμες.
- (204) Η παρούσα απόφαση, και ιδίως ο υπολογισμός του ποσού των 36,6 εκατομμυρίων ευρώ, βασίζονται σε ξεχωριστούς λογαριασμούς (τον ισολογισμό και τους λογαριασμούς κερδών και ζημιών) για εμπορεύσιμους και μη εμπορεύσιμους κινδύνους στις 31 Δεκεμβρίου 2011, όπως υποβλήθηκαν από τις βελγικές αρχές τον Μάιο του 2012. Δεν θα ήταν ως εκ τούτου αποδεκτό η κατάρτιση της χωριστής διοίκησης και των χωριστών λογαριασμών να γίνεται βάσει άλλων παραδοχών και μεθόδων, διαφορετικών από εκείνες που χρησιμοποιούνται για τον προσδιορισμό των ποσών που υποβάλλονται στο πλαίσιο της παρούσας διαδικασίας. Δεν θα γινόταν ιδίως αποδεκτή η διάθεση λιγότερων κεφαλαίων για τη δραστηριότητα που σχετίζεται με τους μη εμπορεύσιμους κινδύνους — και επομένως περισσότερων κεφαλαίων για την δραστηριότητα που σχετίζεται με τους εμπορεύσιμους κινδύνους — από εκείνη που αναφερόταν στον ξεχωριστό ισολογισμό για τις 31 Δεκεμβρίου 2011 που υπέβαλαν οι βελγικές αρχές τον Μάιο 2012.
- (205) Η Επιτροπή τονίζει επικουρικά ότι η απουσία χωριστών λογαριασμών από την εποχή της σύστασης της SA Ducroire κατέστησε σημαντικά πιο περίπλοκη την ανάλυση του Μέρους 3 και υποχρέωσε την Επιτροπή να πραγματοποιήσει την ανάλυσή της με αφετηρία ορισμένες υποθετικές παραδοχές. Δεδομένου ότι η τήρηση χωριστών λογαριασμών αποτελούσε υποχρέωση της SA Ducroire, η τελευταία δεν μπορούσε να κατηγορήσει την Επιτροπή ότι είχε βασιστεί σε ορισμένες θεωρητικές παραδοχές ή ότι είχε αναπτύξει σύνθετη προσέγγιση στο πλαίσιο της ανάλυσής της. Στην ουσία, χωρίς αυτή τη σύνθετη προσέγγιση, η Επιτροπή θα μπορούσε απλώς να θεωρήσει ότι το σύνολο των [75-100] εκατομμυρίων ευρώ συνιστούσε πλεονέκτημα κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ.

V.5. Η ΑΠΑΙΤΗΣΗ ΝΑ ΜΗΝ ΣΥΜΒΑΛΛΕΙ Η ΜΗ ΕΜΠΟΡΕΥΣΙΜΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ΣΤΗΝ ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΤΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

- (206) Στην παρούσα απόφαση, η Επιτροπή απέκλεισε από τον χαρακτήρα της ενίσχυσης το μέρος του κεφαλαίου το οποίο αποφέρει εκ των πραγμάτων οφέλη για τη δραστηριότητα που έχει σχέση με τους μη εμπορεύσιμους κινδύνους, έστω και εάν αυτό το μέρος του κεφαλαίου συνιστούσε υποστήριξη, η οποία δεν πληρούσε τις απαιτήσεις ενός ιδιώτη επενδυτή. Το ποσό της μη συμβιβάσιμης ενίσχυσης δεν περιλαμβάνει επομένως ην υποστήριξη για τις μη εμπορεύσιμες δραστηριότητες. Συνεπώς, λογική συνέπεια της παρούσας απόφασης είναι ότι η επιστροφή της μη συμβιβάσιμης ενίσχυσης πρέπει να χρηματοδοτηθεί αποκλειστικά από τις εμπορεύσιμες δραστηριότητες και το σχετικό κεφάλαιο, καθώς αυτός είναι ο μόνος τρόπος για την αποκατάσταση των ανταγωνιστικών συνθηκών στην αγορά των εμπορεύσιμων κινδύνων οι οποίες επικρατούσαν πριν από τη χορήγηση της μη συμβιβάσιμης ενίσχυσης. Όπως αναφέρθηκε προηγουμένως, η εν λόγω ανάκτηση πρέπει να γίνει βάσει των χωριστών λογαριασμών, σύμφωνα με τις παρατηρήσεις που είχαν διατυπώσει οι βελγικές αρχές τον Μάιο του 2012.

⁽⁷³⁾ Ακόμα και εάν εξεταζόταν χωριστά η δραστηριότητα των μη εμπορεύσιμων κινδύνων, η αποδοτικότητα θα εξακολουθούσε να παραμένει σαφώς κατώτερη από το κόστος κεφαλαίου που υπολογίζεται από τις ίδιες τις βελγικές αρχές.

VI. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

(207) Η Επιτροπή διαπιστώνει ότι από τα τρία μέτρα, τα οποία αποτέλεσαν αντικείμενο της επίσημης διαδικασίας έρευνας, τα μέτρα 1 και 2 (η κρατική εγγύηση και οι ενδεχόμενες εσωτερικές μεταφορές πόρων υπέρ των εμπορεύσιμων κινδύνων στα πλαίσια του ONDD) δεν συνιστούν ενισχύσεις κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ. Αντίθετα, από την εξέταση του μέτρου 3 μπορεί να συναχθεί το συμπέρασμα για την ύπαρξη ενίσχυσης κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ, η οποία ανέρχεται σε 36,6 εκατ. ευρώ. Δεδομένου ότι ο ONDD (για λογαριασμό του βελγικού κράτους) έδωσε παράνομα σε εφαρμογή το Μέτρο 3 κατά παράβαση του άρθρου 108 παράγραφος 3 της ΣΛΕΕ και ότι η εν λόγω ενίσχυση είναι ασυμβίβαστη με την εσωτερική αγορά, πρέπει να ανακτηθεί. Η επιστροφή αυτής της ενίσχυσης πρέπει να χρηματοδοτηθεί από τη δραστηριότητα για τους εμπορεύσιμους κινδύνους της SA Ducroire.

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Δεδομένου ότι η εγγύηση που χορήγησε το Βέλγιο στον ONDD δεν απέφερε όφελος στη δραστηριότητα για τους εμπορεύσιμους κινδύνους του ONDD, δεν συνιστά ενίσχυση.

Άρθρο 2

Οι τυχόν εσωτερικές μεταφορές πόρων υπέρ της δραστηριότητας για τους εμπορεύσιμους κινδύνους στο πλαίσιο του ONDD, η ύπαρξη των οποίων δεν έχει αποδειχθεί, δεν συνιστούν ενίσχυση.

Άρθρο 3

Η αρχική δόση εταιρικού κεφαλαίου που χορηγήθηκε από τον ONDD υπέρ της SA Ducroire ύψους 113,4 εκατομμυρίων ευρώ, δεν συνιστά ενίσχυση.

Άρθρο 4

Η αρχική δόση εταιρικού κεφαλαίου που χορηγήθηκε από τον ONDD υπέρ της SA Ducroire ύψους 36,6 εκατομμυρίων ευρώ, η οποία τέθηκε σε εφαρμογή στις 23 Σεπτεμβρίου 2004 κατά παράβαση του άρθρου 108 παράγραφος 3 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, συνιστά παράνομη ενίσχυση, η οποία είναι ασυμβίβαστη με την εσωτερική αγορά κατά την έννοια της εν λόγω Συνθήκης.

Άρθρο 5

1. Το Βέλγιο πρέπει να ανακτήσει μέσω του ONDD την ενίσχυση που αναφέρεται στο άρθρο 4 από την SA Ducroire. Το Βέλγιο υποχρεούται να υποβάλει λεπτομερή στοιχεία — περιλαμβανομένης βεβαίωσης από την ανεξάρτητη ελεγκτική εταιρεία που ελέγχει τους λογαριασμούς αυτούς — που να αποδεικνύουν ότι η επιστροφή χρηματοδοτήθηκε αποκλειστικά από τη δραστηριότητα για τους εμπορεύσιμους κινδύνους της SA Ducroire.
2. Τα προς ανάκτηση ποσά συμπεριλαμβάνουν τους τόκους από την ημερομηνία κατά την οποία τέθηκαν στη διάθεση της SA Ducroire (την 1η Ιανουαρίου 2005), έως την πραγματική τους ανάκτηση.
3. Οι τόκοι υπολογίζονται με τη μέθοδο του ανατοκισμού σύμφωνα με τις διατάξεις του κεφαλαίου V του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 794/2004 της Επιτροπής ⁽⁷⁾.
4. Η ανάκτηση των ενισχύσεων είναι άμεση και αποτελεσματική.

Άρθρο 6

Η χωριστή διοίκηση και οι χωριστοί λογαριασμοί πρέπει να καθιερωθούν χωρίς καθυστέρηση για τη δραστηριότητα των μη εμπορεύσιμων κινδύνων και την αντίστοιχη δραστηριότητα των εμπορεύσιμων κινδύνων και να διατηρηθούν για όσο χρονικό διάστημα λαμβάνει κρατική στήριξη η δραστηριότητα των μη εμπορεύσιμων κινδύνων. Ο διαχωρισμός των λογαριασμών πρέπει να λαμβάνει υπόψη τα οικονομικά στοιχεία που προσκομίστηκαν από τις βελγικές αρχές τον Μάιο του 2012. Ιδίως η κατανομή του κεφαλαίου που συντελείται έτσι πρέπει να γίνει με τον ίδιο τρόπο όπως και το Μάιο του 2012.

⁽⁷⁾ JO L 140 της 30.4.2004, σ. 1

Άρθρο 7

1. Εντός δύο μηνών από την κοινοποίηση της παρούσας απόφασης, το Βέλγιο κοινοποιεί στην Επιτροπή τις ακόλουθες πληροφορίες:

- α) το συνολικό ποσό (κεφάλαιο και τόκοι) της ενίσχυσης που πρέπει να ανακτηθεί από την SA Ducroire;
- β) αναλυτική περιγραφή των μέτρων που έχει ήδη λάβει και αυτών που προβλέπεται να λάβει για να συμμορφωθεί με την παρούσα απόφαση·
- γ) τα έγγραφα που αποδεικνύουν ότι έχει δοθεί στην SA Ducroire εντολή να επιστρέψει την ενίσχυση.

2. Το Βέλγιο τηρεί την Επιτροπή ενήμερη σχετικά με την πρόοδο των εθνικών μέτρων που λαμβάνονται για την εκτέλεση της παρούσας απόφασης έως την πλήρη ανάκτηση της ενίσχυσης που αναφέρεται στο άρθρο 4. Υποβάλλει αμέσως, μετά από απλή αίτηση της Επιτροπής, κάθε πληροφορία σχετικά με τα μέτρα που έχει ήδη λάβει ή σχεδιάζει να λάβει προς συμμόρφωσή του με την παρούσα απόφαση. Παρέχει επίσης λεπτομερείς πληροφορίες για τα ποσά των ενισχύσεων και τους τόκους ανάκτησης που έχουν ήδη ανακτηθεί από την SA Ducroire.

Άρθρο 8

Το Βέλγιο λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα για την εφαρμογή της παρούσας απόφασης εντός τεσσάρων μηνών από την ημερομηνία κοινοποίησής της.

Άρθρο 9

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στο Βασίλειο του Βελγίου.

Βρυξέλλες, 20 Μαρτίου 2013.

Για την Επιτροπή
Joaquín ALMUNIA
Αντιπρόεδρος

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Πληροφορίες σχετικά με τα εισπραχθέντα ποσά, τα προς ανάκτηση και τα ήδη ανακτηθέντα ποσά

Ταυτότητα του δικαιούχου	Συνολικό ύψος της ενίσχυσης που ελήφθη βάσει του καθεστώτος ⁽¹⁾	Συνολικό ύψος της προς ανάκτηση ενίσχυσης ⁽¹⁾ (αρχικό κεφάλαιο)	Συνολικό ήδη επιστραφέν ποσό ⁽¹⁾	
			Αρχικό κεφάλαιο	Τόκοι ανάκτησης

⁽¹⁾ Σε εκατ. εθνικού νομίσματος.